

CONSILIUL CONCURENȚEI
СОВЕТ ПО КОНКУРЕНЦИИ
COMPETITION COUNCIL

Republica Moldova, MD-2001, Chișinău bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.73/1
 tel: +373 (22) 274 565, 273 443; fax: +373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. APD - 05/73-568 din 12.04.2021

XCUIA - stog. EST. anului
 a pierdut la
 Curtea Supremă de
 Justiție

Locațiune - inclus în preț fiind
 toate utilitățile
 cele în proprietate

Doamnei Zinaida GRECEANŪ,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova
 MD-2073, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 105

de reparație nu sunt incluse.

Mult stimată Doamnă Președinte,

Prin prezenta, Consiliul Concurenței, în conformitate cu Art. 4 din Hotărârea Parlamentului nr. 29 din 12.03.2021, Vă transmite anexat Raportul de investigație (*varianta confidențială*) asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 03 din 19.01.2021 referitor la semnele încălcării prevederilor art. 5 și art. 11 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către „Rompetrol Moldova” SA, „Lukoil-Moldova” SRL, „Petrom-Moldova” SRL, „Bemol Retail” SRL, „Datario” SRL și „Tirex Petrol” SA.

În acest sens, menționăm că prezentul raport de investigație nu constituie un act administrativ, întrucât în temeiul art. 15 alin. (2) al Codului administrativ, reprezintă o operațiune administrativă ce conține concluziile și propunerile raportorului în urma finalizării investigației, conform art. 59 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

Ținem să atenționăm asupra faptului că raportul de investigație conține **informații confidențiale** cum ar fi: **informații cu caracter personal, secrete comerciale și alte informații confidențiale, accesul la care urmează a fi asigurat în strictă conformitate cu legislația în vigoare.**

În altă ordine de idei, Vă informăm că în conformitate cu Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, procedura de examinare a unui presupus caz de încălcare a legislației concurențiale, cuprinde **procedura de investigare și**

memorile
 900 mln lei

Legea 183
 art 245' - cod penal

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>867</u>		
" <u>13</u> "	<u>04</u>	<u>2021</u>
Ora		

asigurarea dreptului părților la apărare. Astfel, în temeiul art. 59 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Consiliul Concurenței a transmis la data de 12.04.2021 raportul de investigație părților în vederea asigurării dreptului de a prezenta observații asupra circumstanțelor constatate în cadrul investigației. Părțile, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii raportului de investigație au dreptul să prezinte observații asupra acestuia, iar termenul dat poate fi prelungit o singură dată cu încă cel mult 30 de zile lucrătoare de către Consiliul Concurenței în baza unei cereri întemeiate.

De asemenea, în vederea asigurării dreptului la apărare, în conformitate cu art. 64 alin. (1) și alin. (2) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, părțile cărora le-a fost transmis raportul de investigație sunt în drept să solicite audieri.

Având în vedere cele expuse, se menționează că după finalizarea investigației cazului, în urma prezentării raportului de investigație părților implicate, examinării observațiilor părților asupra raportului de investigație și, după caz, audierea părților implicate, Plenul Consiliului Concurenței, în conformitate cu art. 65 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, va adopta o decizie.

Anexă: Raportul¹ de investigației asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 03 din 19.01.2021 - 140 file.

Cu respect,

Marcel RĂDUCAN

Președinte

Ex: Gh. Timciuc, controlor principal de stat
Tel: 273-443

¹ Raportul de investigație conține **informații confidențiale**, iar prelucrarea acestora urmează a fi efectuată în conformitate cu legislația în vigoare. Raportul de investigație este prezentat la solicitare, iar conținutul acestuia **nu poate fi răspândit public**, întrucât, inclusiv, vizează o investigație în derulare.

CONSILIUL CONCURENȚEI

Raportul de investigație

pe marginea cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 03 din 19.01.2021 referitor la semnele încălcării prevederilor art. 5 și art. 11 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către „Rompetrol Moldova” SA, „Lukoil-Moldova” SRL, „Petrom-Moldova” SRL, „Bemol Retail” SRL, „Datario” SRL¹ și „Tirex Petrol” SA

Menționăm că prezentul raport de investigație nu constituie un act administrativ, întrucât în temeiul art. 15 alin. (2) al Codului administrativ, reprezintă o operațiune administrativă ce conține concluziile și propunerile raportorului în urma finalizării investigației, conform art. 59 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

1. Introducere

Plenul Consiliului Concurenței, în baza notei nr. DAP-18/02 din data de 18.01.2021 referitor la situația existentă pe piața produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, cu luarea în considerare a materialelor acumulate pe parcursul examinării preliminare, a inițiat prin Dispoziția nr. 03 din 19.01.2021 investigația referitor la semnele încălcării prevederilor art. 5 și art. 11 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către „Rompetrol Moldova” SA, „Lukoil-Moldova” SRL, „Petrom-Moldova” SRL, „Bemol Retail” SRL, „Datario” SRL și „Tirex Petrol” SA privind modalitatea de stabilire a prețurilor la comercializarea produselor petroliere principale și a gazului lichefiat.

Obiectul prezentului raport de investigație vizează activitatea de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat prin intermediul stațiilor de alimentare pe teritoriul Republicii Moldova de către întreprinderile „Rompetrol Moldova” SA, „Lukoil-Moldova” SRL, „Petrom-Moldova” SRL, „Bemol Retail” SRL, „Datario” SRL și „Tirex Petrol” SA începând cu 15.03.2019, când a intrat în vigoare Metodologia formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, aprobată prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare - ANRE) nr. 50 din 11.03.2019, și până în prezent, fiind prezente semne de încălcare a art. 5 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

Totodată, referitor la alte aspecte de funcționare a pieței, continuă investigația, iar constatările și concluziile urmează a fi obiect al altor rapoarte de investigație.

¹ Marca comercială Vento

2. Cadru legal și informații în baza cărora au fost efectuate constatările și concluziile din raport

- Legea nr. 461 din 30.07.2001 privind piața produselor petroliere.
- Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 (în continuare – Legea concurenței).
- Legea nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică.
- Legea nr. 231 din 23.09.2010 cu privire la comerțul interior.
- Hotărârea Guvernului nr. 1116 din 22.08.2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate.
- Hotărârea Guvernului nr. 1117 din 22.08.2002 despre aprobarea Regulamentului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere.
- Hotărârea Parlamentului nr. 334 din 14.12.2018 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.
- Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 50 din 11.03.2019 privind aprobarea Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere (în continuare - Metodologie).
- Informații furnizate de întreprinderile reclamate.
- Informații remise de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare ANRE).
- Informații obținute de Consiliul Concurenței în cadrul inspecțiilor desfășurate la sediile întreprinderilor reclamate.
- Înregistrarea video și audio a ședinței Comisiei Buget și Finanțe a Parlamentului Republicii Moldova.
- Proces-verbal de cercetare la fața locului, referitor la declarațiile lui Feyruz Isayev în Ședința din 03.02.2021.
- Proces-verbal de cercetare la fața locului, referitor la comunicatul de presă Petrom, Lukoil, Bemol, Datario, Tirez și Uniunea importatorilor de produse petroliere „Importcompetrol”².
- Informațiile acumulate în cadrul investigației utile de cunoașterea pieței pentru cunoașterea pieței comercializării cu ridicata și cu amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova, inițiată prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 07 din 11.11.2013.

² <https://bani.md/cine-va-pierde-petrolistii-ameninta-cu-o-criza-de-combustibil-daca-vor-fi-impusi-sa-scada-preturile-la-carburanti---105208.html>
https://www.realitatea.md/petrolistii-ameninta-cu-o-criza-de-combustibil--daca-vor-fi-obligati-sa-scada-preturile-la-carburanti_94824.html?
<https://deschide.md/ro/stiri/economic/48835/Petroli%C8%99tii-anticipeaz%C4%83-o-criz%C4%83-a-combustibilului-dac%C4%83-pre%C8%9Burile-la-carburan%C8%9Bi-vor-sc%C4%83dea.htm>

- Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CEP-02 din 24.01.2019 cu privire la concentrarea economică realizată prin preluarea controlului asupra „Tirex Petrol” SA de către „Estcon Construct” SRL.
- Informațiile oficiale de pe site-uri și baze de date:
 - a) SIC „Acces Web”
 - b) baza de date SIA „Intrare Autorizată” a Serviciului Fiscal de Stat.

3. Părțile implicate

Reclamați:

1. „Romp petrol Moldova” SA (în continuare - Rompetrol), IDNO 1002600015382, administrator - Zhaparov Askar, asociați: [REDACTED], [REDACTED], adresa juridică: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr. 73/1, genul principal de activitate conform CAEM - Comerțul cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate (G4671) – întreprindere mixtă care activează pe piața comercializării cu ridicata și cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat pe teritoriul Republicii Moldova, prin intermediul a 99³ stații de alimentare, titular al licențelor:
 - nr. AC 001515 din 18.12.2017, valabilă până la 18.12.2022, pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei,
 - nr. AC 001524 din 02.03.2021, valabilă până la 01.03.2026, pentru importul și comercializarea cu ridicata a gazului lichefiat,
 - nr. AC 001513 din 03.06.2016, valabilă până la 03.06.2021, pentru comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei la stațiile de alimentare, și
 - nr. AC 001514 din 03.06.2016, valabilă până la 03.06.2021, pentru comercializarea cu amănuntul a gazului lichefiat la stațiile de alimentare.

2. „Lukoil-Moldova” SRL (în continuare - Lukoil), IDNO 1002600005897, administrator – Isayev Feyruz, asociați: Litasco SA (Elveția), adresa juridică: mun. Chișinău, str. Columna nr. 92, genul principal de activitate conform CAEM – Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate (G4730) – întreprindere cu capital străin care activează pe piața comercializării cu ridicata și cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat pe teritoriul Republicii Moldova, prin intermediul a 104 stații de alimentare, titular al licențelor:
 - nr. AC 001239 din 16.08.2017, valabilă până la 16.08.2022, pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei,
 - nr. AC 001204 din 29.05.2017, valabilă până la 29.05.2022, pentru importul și comercializarea cu ridicata a gazului lichefiat,
 - nr. AC 001240 din 16.08.2017, valabilă până la 16.08.2022, pentru comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei la stațiile de alimentare, și

³ Informațiile cu privire la numărul de stații sunt actualizate la data de 19.03.2021, potrivit scrisorii ANRE nr. 07.02/945 din 22.03.2021 (vol. 28 pag. 1-15)

- nr. AC 000681 din 01.04.2017, valabilă până la 01.04.2022, pentru comercializarea cu amănuntul a gazului lichefiat la stațiile de alimentare.

3. „Petrom-Moldova” SRL (în continuare - Petrom), IDNO 1002600045798, administrator – Constantinescu Corneliu-Cazan, asociați: OMV Petrol SA (România), adresa juridică: mun. Chișinău, șos. Muncești nr. 269, genul principal de activitate conform CAEM - Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate (G4730) - întreprindere cu capital străin care activează pe piața comercializării cu ridicata și cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat pe teritoriul Republicii Moldova, prin intermediul a 74 stații de alimentare, titular al licențelor:

- nr. AC 001230 din 17.07.2017, valabilă până la 17.07.2022, pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei,

- nr. AC 000650 din 06.01.2017, valabilă până la 06.01.2022, pentru importul și comercializarea cu ridicata a gazului lichefiat,

- nr. AC 001222 din 17.07.2017, valabilă până la 17.07.2022, pentru comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei la stațiile de alimentare, și

- nr. AC 000660 din 10.02.2017, valabilă până la 10.02.2022, pentru comercializarea cu amănuntul a gazului lichefiat la stațiile de alimentare.

4. „Bemol Retail” SRL (în continuare - Bemol), IDNO 1004601004787, administrator – Rafiq Aliyev, asociați: EASEUR HOLDING BV (Olanda), adresa juridică: mun. Chișinău, str. Moara Roșie nr. 5/1, genul principal de activitate conform CAEM – Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate (G4730) - întreprindere cu capital străin care activează pe piața comercializării cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat pe teritoriul Republicii Moldova, prin intermediul a 40 stații de alimentare, titular al licențelor:

- nr. AC 001282 din 01.12.2017, valabilă până la 01.12.2022, pentru comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei la stațiile de alimentare, și

- nr. AC 001305 din 08.03.2018, valabilă până la 08.03.2023, pentru comercializarea cu amănuntul a gazului lichefiat la stațiile de alimentare.

5. „Datario” SRL (în continuare - Datario), IDNO 1012600013471, administrator – Borș Andrian, asociați: Borș Andrian (60%), Borș Igor (40%), adresa juridică: mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun nr. 55C, genul principal de activitate conform CAEM – Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate (G4730) - întreprindere care activează pe piața comercializării cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat pe teritoriul Republicii Moldova, prin intermediul a 81 stații de alimentare, titular al licențelor:

- nr. AC 001363 din 02.04.2019, valabilă până la 02.04.2024, pentru comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei la stațiile de alimentare, și

- nr. AC 001386 din 13.06.2019, valabilă până la 13.06.2024, pentru comercializarea cu amănuntul a gazului lichefiat la stațiile de alimentare.

6. „Tirex Petrol” SA (în continuare - Tirex), IDNO 1003600008275, administrator – Alex Ignat, asociați: [REDACTAT]

[REDACTAT], adresa juridică: mun. Chișinău, str. Armenească nr. 28, genul principal de activitate conform CAEM – Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate (G4730) - întreprindere care activează pe piața comercializării cu ridicata și cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat pe teritoriul Republicii Moldova, prin intermediul a 79 stații de alimentare, titular al licențelor:

- nr. AC 001487 din 08.07.2017, valabilă până la 08.07.2022, pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei,

- nr. AC 001488 din 16.06.2020, valabilă până la 16.06.2025, pentru importul și comercializarea cu ridicata a gazului lichefiat,

- nr. AC 001485 din 08.07.2017, valabilă până la 08.07.2022, pentru comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei la stațiile de alimentare, și

- nr. AC 001486 din 19.08.2017, valabilă până la 19.08.2022, pentru comercializarea cu amănuntul a gazului lichefiat la stațiile de alimentare.

4. **Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă**

Piața relevantă a produsului

Modul de funcționare a pieței comercializării produselor petroliere

Piața produselor petroliere în Republica Moldova este reglementată de un șir de legi și hotărâri de Guvern, instituția responsabilă de reglementare fiind ANRE.

Legea nr. 461 din 30.07.2001 privind piața produselor petroliere (în continuare - Legea nr. 461/2001), la art. 12 prevede două genuri de activități licențiate pe piața produselor petroliere, și anume:

a) *importul și comercializarea cu ridicata și/sau cu amănuntul a benzinei și a motorinei la stațiile de alimentare;*

b) *importul și comercializarea cu ridicata și/sau cu amănuntul a gazului lichefiat la stațiile de alimentare.*

Noțiunile de comerț cu ridicata și comerț cu amănuntul sunt descrise la art. 3 din Legea nr. 231 din 23.09.2010 cu privire la comerțul interior în felul următor:

- *comerțul cu ridicata - reprezintă activitate desfășurată de comercianții care cumpără produse în scopul revânzării acestora către alți comercianți sau utilizatori profesionali (producători agricoli, industriași, prestatori de servicii, meșteșugari); iar,*

- *comerțul cu amănuntul - reprezintă activitate desfășurată de comercianții care vând produse direct consumatorilor pentru uzul personal al acestora (consumul*

final).

În context, în partea ce ține de comercializarea cu ridicata a produselor petroliere, Legea nr. 461/2001 la art. 25 alin. (1) stipulează că „*dreptul la comercializare cu ridicata a produselor petroliere îl au numai importatorii și cumpărătorii cu ridicata*”, iar la alin. (2) al aceluiași articol instituie că „*comercializarea cu ridicata a produselor petroliere se efectuează în bază de contract, încheiat în scris, în conformitate cu legislația în vigoare și cu Regulamentul cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate, aprobat de Guvern.*”

Conform art. 2 din Legea nr. 461/2001, cumpărător cu ridicata poate fi: „*agent economic, inclusiv consumator special, care cumpără produse petroliere în scopul consumului sau al revânzării*”. La același articol se explică și noțiunea de „*consumator special*”, care reprezintă „*consumator al cărui mod de asigurare cu produse petroliere se stabilește și prin acte normative speciale*”. În continuare, la art. 25 alin. (3) din Legea nr. 461/2001 se expun următoarele cu privire la achiziționarea produselor petroliere de către consumatorul special, și anume că „*particularitățile achiziționării cu ridicata a produselor petroliere pentru necesitățile statului sunt stabilite în acte legislative speciale.*” Prin urmare, noțiunea de „*consumator special*” – categorie a cumpărătorului cu ridicata, se referă în principiu la instituțiile statului, a căror asigurare cu produse petroliere se realizează în baza actelor normative speciale.

În continuare, pct. 2 din Regulamentul cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate⁴, prevede următoarele: *comercializarea cu ridicata a produselor petroliere constituie:*

a) *livrarea produselor petroliere către vânzătorii cu amănuntul și cumpărătorii cu ridicata;*

b) *depozitarea produselor petroliere.*

Totodată, conform pct. 3 din Regulamentul menționat, la fel, se stabilește că „*comerțul cu ridicata a produselor petroliere se consideră activitatea de comercializare desfășurată la depozitele de păstrare a produselor petroliere și cea legată de livrarea produselor petroliere în scopul vânzării lor ulterioare consumatorilor sau utilizării acestora în activitatea de producere.*”

În partea ce ține de comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere, conform art. 26 alin. (1) din Legea 461/2001 „*vânzătorii cu amănuntul comercializează produse petroliere principale și gaze lichefiate numai la stațiile de alimentare licențiate înregistrate ca persoane juridice, sau la filialele unor astfel de stații, în temeiul contractelor de vânzare-cumpărare cu amănuntul, în conformitate cu*

⁴ Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1116 din 22.08.2002

legislația în vigoare și cu Regulamentul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere aprobat de Guvern”.

Precizăm că problema vizată de prezenta investigație se referă anume la modalitatea de stabilire a prețurilor la produsele petroliere prin intermediul stațiilor de alimentare.

Coroborând cele expuse mai sus, se concluzionează că activitatea de comercializare la stațiile de alimentare a produselor petroliere, în accepțiunea prevederilor instituite de Legea nr. 461/2001 și regulamentele⁵ de punere în aplicare a acesteia, reprezintă formă de **comercializare cu amănuntul**, indiferent de tipul cumpărătorilor (persoane fizice sau juridice, transportatori, producători agricoli etc.).

În Republica Moldova, produsele petroliere de bază utilizate drept combustibil pentru motoarele cu ardere internă a autovehiculelor sunt reprezentate de produsele derivate ale petrolului: *benzina, motorina și gazul lichefiat*.

După cum s-a menționat mai sus, activitatea de comercializarea cu amănuntul a *benzinei, motorinei și a gazului lichefiat* pe teritoriul Republicii Moldova se efectuează doar în baza unor licențe acordate în acest sens, comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei fiind licențiată separat de activitatea de comercializare cu amănuntul a gazului lichefiat. Totodată, comercializarea cu amănuntul a acestor trei tipuri de produse petroliere se realizează **numai la stațiile de alimentare licențiate**.

Definirea pieței relevante a produsului ia în considerare principalele constrângeri concurențiale existente pe o piață, respectiv substituibilitatea la nivelul cererii și substituibilitatea la nivelul ofertei.

Comercializarea cu amănuntul din perspectiva cererii

În ceea ce privește cererea pentru produsele petroliere principale și gaz lichefiat, aceasta este reprezentată de posesorii de autovehicule, fie ei persoane fizice sau juridice. Trebuie menționat că cel puțin între cele două tipuri de produse petroliere principale, *benzina și motorina* nu există posibilitatea de substituire, deoarece posesorii de autovehicule trebuie să utilizeze tipul de carburant corespunzător autovehiculului lor (echipat cu motor cu aprindere prin scânteie sau motor cu aprindere prin compresie).

În cazul *gazului lichefiat*, acesta este folosit doar pe autovehiculele echipate cu motoare cu ardere internă pe bază de *benzină*, deci din punct de vedere a cererii din partea posesorilor de autovehicule respective aceste două tipuri de produse petroliere pot fi substituibile într-o anumită măsură. Însă, este important de reținut în acest caz că, principala caracteristică a motoarele cu ardere internă pe bază de *benzină* reprezintă faptul că în momentul de aprindere prin scânteie se utilizează doar *benzina*, fapt ce presupune că acest produs este indispensabil pentru utilizarea autovehiculelor echipate cu astfel de motoare, ceea ce nu este aplicabil și în cazul *gazului lichefiat*. Astfel,

⁵ Regulamentul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1117 din 22.08.2002 și Regulamentul cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1116 din 22.08.2002

substituibilitatea în acest caz este valabilă doar din perspectiva utilizării benzinei ca alternativă gazului lichefiat, însă nu și viceversa. Conform cerințelor tehnice a autovehiculului, consumatorul este obligat să utilizeze benzina, însă nu și gazul lichefiat.

Ca urmare, canalul vânzării cu amănuntul, din perspectiva destinației de utilizare și a substituibilității din perspectiva cererii, benzina în raport cu motorina, precum și motorina în raport cu gazul lichefiat sunt produse distincte, nefiind substituibile din punct de vedere tehnic, pe când în cazul benzinei și gazului lichefiat se atestă un nivel ridicat de substituibilitate doar din perspectiva utilizării benzinei ca alternativă gazului lichefiat, utilizarea gazului lichefiat pe același autovehicul echipat cu motor cu ardere internă pe bază de benzină reprezentând în cele din urmă o alegere discreționară a posesorilor de autovehicule.

Comercializarea cu amănuntul din perspectiva ofertei

O analiză a stațiilor de alimentare după criteriul disponibilității tipurilor de produse petroliere în stație⁶ a relevat faptul că din 469 de stații deținute de către cei șase operatori petrolieri, circa 82% din stații sunt de tip mixt. Situația stațiilor mixte pentru fiecare operator petrolier separat este prezentată în următorul tabel.

Tabel

Structura stațiilor de alimentare deținute de întreprinderile implicate				
Nr.	Întreprindere	Stații total deținute	Stații mixte	Pondere stații mixte în total stații
1	Rompetrol	93	64	69 %
2	Lukoil	106	95	89 %
3	Petrom	80	65	81 %
4	Bemol	40	32	80 %
5	Datario	72	60	83 %
6	Tirex	77	67	87 %

Sursă: Conform „Listei stațiilor de alimentare cu produse petroliere, la 01.01.2020” prezentate de ANRE

Astfel, chiar dacă există situații când un tip de produs petrolier nu se regăsește la o anumită stație de alimentare, aceasta fiind situația stațiilor de tip PECO sau SAAG, ponderea stațiilor mixte în care se comercializează atât benzină, motorină, cât și gaz lichefiat este semnificativă.

Prin urmare, în ceea ce privește oferta, benzina, motorina și gazul lichefiat, pot fi considerate substituibile, deoarece sunt practic întotdeauna disponibile la nivelul distribuției în același punct de vânzare (stație de alimentare), pentru că vânzătorii cu amănuntul (operatorii petrolieri) caută să satisfacă cererea unui număr maxim de clienți.

⁶ PECO- stațiile de alimentare cu benzină și motorină; SAAG - stații de alimentare cu gaze lichefiate a automobilelor; Stații Mixte – stații de alimentare cu benzină, motorină și gaz lichefiat.

Totodată, pe piața Republicii Moldova, întreprinderile implicate comercializează cu amănuntul mai multe tipuri de benzină și motorină. Aceste tipuri de combustibil pot fi clasificate în diferite sortimente și comercializate sub diferite denumiri comerciale. Gama de produse petroliere oferite la stațiile de alimentare pot să difere ca număr de la un operator petrolier la altul și pot să difere ca denumire comercială, însă în general operatorii petrolieri comercializează aceleași sortimente de benzină, motorină și gaz lichefiat. Așadar, indiferent de denumirile comerciale utilizate de către operatorii petrolieri, acțiunea de coordonare a prețurilor s-a răsfrânt asupra principalelor sortimente de benzină, motorină și gaz lichefiat, ce se regăsesc practic la orice stație de alimentare a fiecărui operator petrolier implicat.

Având în vedere cele expuse, o segmentare a pieței produsului după criteriul diferențelor de sortiment nu este relevantă în acest caz.

Comercializarea cu amănuntul în format B2B sau B2C

În cazul de față, Consiliul Concurenței nu consideră oportună segmentarea pieței relevante a produsului în două piețe separate: *business-to-business* (către consumatori persoane juridice) și *business-to-consumer* (către consumatori persoane fizice), deoarece din informațiile acumulate la dosar, rezultă că la pompă, persoanele juridice procură la același preț ca și persoanele fizice, cu anumite reduceri (inclusiv cash-back și bonusuri), în dependență de cantitatea procurată lunar. Alte elemente care ar justifica o distincție a pieței produsului în dependență de cele 2 segmente de comercializare cu amănuntul, B2B și B2C, nu au fost determinate.

În concluzie, ținem să precizăm că din punct de vedere economic, pentru definirea pieței relevante, substituibilitatea la nivelul cererii reprezintă cel mai rapid și eficace element care acționează asupra furnizorilor unui anumit produs, în special în ceea ce privește deciziile acestora în materie de prețuri. O întreprindere nu poate avea un impact semnificativ asupra condițiilor de vânzare existente, de exemplu, asupra prețurilor, atunci când clienții săi sunt în măsură să se orienteze fără dificultate spre produse substituibile sau spre alți furnizori.

Având în vedere cele expuse, în sensul cazului investigat, sunt definite următoarele piețe relevante a produsului:

- 1) *piața comercializării cu amănuntul a benzinei prin intermediul stațiilor de alimentare;*
- 2) *piața comercializării cu amănuntul a motorinei prin intermediul stațiilor de alimentare;*
- 3) *piața comercializării cu amănuntul a gazului lichefiat prin intermediul stațiilor de alimentare.*

Piața geografică relevantă

Din punct de vedere geografic, pe de o parte, piața comercializării cu amănuntul de produse petroliere principale și gaz lichefiat prezintă caracteristici locale, deoarece cererea este reprezentată de posesorii autovehiculelor care se aprovizionează, de regulă, de la stațiile de alimentare din apropierea zonelor pe care aceștia le frecventează în mod curent (traseul spre locul de muncă, zona de reședință etc.).

Dat fiind caracterul local al manifestării concurenței, prețul practicat de o anumită întreprindere la vânzarea cu amănuntul a produselor petroliere dintr-o anumită stație de alimentare poate fi modificat și ca urmare a modificărilor efectuate de concurenții din vecinătatea stației respective. De asemenea, cererea manifestată într-o anumită zonă geografică, nivelul de trai al consumatorilor, perioada din an pot influența politica de prețuri adoptată de jucătorii din piață.

Ca atare, posibilitatea de substituție între diverse stații de alimentare este limitată sub raport geografic.

Pe de altă parte, există în mod normal o anumită suprapunere între zonele de atracție ale stațiilor de alimentare care nu vor determina numai interacțiuni de natură concurențială între stațiile de alimentare apropiate din punct de vedere geografic, ci, într-o anumită măsură, au un efect de tipul „reacției în lanț” asupra unor stații de alimentare aflate la distanțe mai mari. Prin urmare, zona geografică avută în vedere pentru evaluarea sub raport concurențial poate include câteva zone de suprapunere de dimensiuni mai mici.

Totuși, o serie de parametri importanți privind activitatea concurențială, cum ar fi faptul că gama de produse petroliere, sursele respectivelor produse, calitatea, nivelul serviciilor oferite în stații de alimentare, publicitatea, promovarea și prețurile preponderent nu se decid la nivel local de către operatorii petrolieri, ci la nivel regional sau național.

Mai mult decât atât, sistemul de impozitare a produselor petroliere comercializate cu amănuntul în stații de alimentare este stabilit la nivel național, aplicându-se aceleași principii în diverse zone ale țării. În cele din urmă, operatorii petrolieri investigați dețin între 40 și 107 stații de alimentare răspândite la nivel național, acestea interacționând între ele la nivel concurențial.

Totodată, pentru scopul prezentei investigații nu este necesară o definiție mai restrânsă din punct de vedere geografic. Aria geografică acoperită de acțiunea investigată este întreg teritoriul Republicii Moldova, părțile implicate comercializând produsele petroliere principale și gazul lichefiat prin stațiile de alimentare active la nivel național.

În perspectiva celor de mai sus, piața comercializării cu amănuntul a benzinei, motorinei și a gazului lichefiat prin intermediul stațiilor de alimentare va fi considerată *națională, cu elemente (caracteristici) locale*.

Astfel, în sensul cazului investigat, sunt definite următoarele piețe relevante:

3. **Rentabilitate** - rentabilitatea aplicată de către întreprindere la calcularea prețului (rd 14 din *Calculul prețului de comercializare cu amănuntul*). Potrivit pct. 15 din Metodologie, *rata de rentabilitate anuală, în integral pe întreprindere, inclusă în prețul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, nu poate depăși 10% din consumurile și cheltuielile anuale aferente comercializării acestor produse.*

Reieșind din cei 3 indicatori menționați mai sus, se calculează prețul fără TVA, după formula $(CMPP + Chelt) * (1 + Rentabilitate / 100\%)$ (rd 15 din *Calculul prețului de comercializare cu amănuntul*), și prețul cu TVA, având în vedere că legislația fiscală prevede TVA de 20% pentru benzină și motorină și 8% pentru gaz lichefiat (rd 17 din *Calculul prețului de comercializare cu amănuntul*).

Tabel

Structura prețului la benzină stabilit de reclamați la 15.05.2019-16.05.2019

Denumirea întreprinderii	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate ⁹ , %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	14.03	1.66	3.25	16.19993	19.43991
Tirex	13.96	1.83	2.60	16.20054	19.44065
Petrom	13.26	2.128693	5.44	16.22584	19.47101
Rompetrol	13.90	1.54	5.26	16.25214	19.50257
Lukoil	13.58	1.81	5.39	16.21952	19.46343
Lukoil (tip 2-ecto)	13.04	1.81	9.84	16.31124	19.57349
Bemol	14.29	2.47	-3.333333333	16.20133	19.4416

Sursa: *Calculule prețurilor de comercializare cu amănuntul* (vol. 7 pag. 53, 54, vol. 1 pag. 12, 15, 20, 21, 27, 28, 35, 40)

Din informațiile prezentate în tabelul de mai sus se constată că, la data modificării prețurilor, CMPP era semnificativ diferit în cazul întreprinderilor reclamate, de la 13,26 lei/l¹⁰ până la 14,29 lei/l (respectiv diferența maximă constituind 1,03 lei/l sau 7,76%), prețurile afișate la panou erau apropiate, între 19,43-19,50 lei/l, diferența constituind doar 0,07 lei/l sau 0,36% din preț. De asemenea, și cheltuielile unitare ale întreprinderii în anul 2019 au fost diferite, cuprinzând valori între 1,54-2,47 lei/unit.

În condițiile unor CMPP a benzinei și cheltuieli diferite, toate cele 6 întreprinderi reclamate au majorat prețul exact cu aceeași valoare timp de 2 zile – **1,10 lei/l**, utilizând în acest scop rate diferite de rentabilitate.

Astfel, se constată că întreprinderile calculează rata de rentabilitate reieșind din prețul final stabilit, fiind folosite uneori rate negative sau cu multe cifre după virgulă. De exemplu, la data de 15.05.2019, Bemol a stabilit un preț de panou la benzina 95 de 19,45 lei/l, cu o rentabilitate negativă cu 8 cifre după virgulă -3,33333333%. Așadar, se constată că, contrar interesului economic al întreprinderii de a obține profit, Bemol a stabilit pe piață un preț vădit sub cost și a aplicat o rentabilitate artificială cu 8 cifre

⁹

¹⁰ Fără a lua în considerare benzina ecto

după virgulă, păstrând diferența de 1,10 lei/l față de prețul practicat anterior, la fel ca și concurenții săi.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în perioada 15.05.2019-16.05.2019, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), majorarea prețului la benzina A95 din data de 18.01.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la benzină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 19,86 lei/l la data de 15.05.2019. Totuși, prețul final stabilit prin Ordin la data de 15.05.2019 a fost de 19,45 lei/l, fiind decisă stabilirea unui preț cu 0,41 lei/l mai mic decât prețul prognozat și micșorarea rentabilității până la 2,60%.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului a fost de 1,16 lei/l în cazul benzinei.

Totuși, Consiliul Concurenței constată că, deși Bemol invocă o modificare în costul de achiziție a benzinei de 1,16 lei/l, întreprinderea a operat o majorare a prețului cu amănuntul de 1,10 lei/l și a raportat o rată de rentabilitate negativă de -3,33333333%. Respectiv, se constată că prețul stabilit pe piață nu este justificat economic.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Rompetrol, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la benzină nu există.

Motorină

În perioada 15.05.2019-16.05.2019 toate întreprinderile reclamate au majorat prețurile practicate cu amănuntul la motorină cu **0,85 lei/l**, după cum urmează în tabel.

Tabel
Modificările de preț la motorină din 15-16.05.2019 față de situația anterioară

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetro		Lukoil		Bemol	
	Preț, lei/l	Δ , lei	Preț, lei/l	Δ , lei	Preț, lei/l	Δ , lei	Preț, lei/l	Δ , lei	Preț, lei/l	Δ , lei	Preț, lei/l	Δ , lei
13.03.2019	16.59		16.60		16.62		16.65		16.62		16.60	
15.05.2019			17.45	0.85	17.47	0.85					17.45	0.85
16.05.2019	17.44	0.85					17.50	0.85	17.47	0.85		

Sursa: Scrisoarea Datario nr. 150 din 29.03.2021 (vol. 26 pag. 452-453), scrisoarea Tirex nr. nr. 01.01.263 din 25.03.2021, scrisoarea Petrom nr. I-21/53 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 340), scrisoarea Rompetrol nr. 140 din 30.03.2021 (vol. 30 p. 62-63), scrisoarea Lukoil nr. C01/142 din 23.03.2021 (vol. 25 p. 404-407), scrisoarea Bemol nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 197-200), calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 7 pag. 7, 57, 58, vol. 1 pag. 13, 17, 23, 24, 30, 31, 37, 43, 42)

De asemenea, Consiliul Concurenței a examinat structura prețurilor, în vederea înțelegerii fundamentării economice a deciziei de modificare a prețurilor.

Structura prețului la motorină stabilit de reclamați la 15.05.2019-16.05.2019

Tabel

Denumirea întreprinderii	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	12.35	1.66	3.78	14.54	17.45
Bemol	12.36	2.47	-2.00	14.53	17.44
Lukoil	12.37	1.81	2.66	14.56	17.47
Rompetrol	12.30	1.54	5.35	14.58	17.50
Tirex	11.87	1.83	6.10	14.54	17.44
Petrom	12.31	2.13	0.83	14.56	17.47

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 7 pag. 57, 58, vol. 1 pag. 13, 17, 23, 24, 30, 31, 37, 43, 42, vol. 7 pag 7)

Astfel, se constată că prețurile cu amănuntul practicate de reclamați începând cu 15.05.2019-16.05.2019, au fost foarte apropiate – de la 17,44 lei/l la 17,50 lei/l, diferența maximă constituind 0,06 lei/l (0,34% din preț). Totodată, întreprinderile au înregistrat diferențe de până la 0,50 lei/l (4,20%) în CMPP, care reprezintă cea mai mare parte din prețul final și diferențe de până la 0,81 lei/l la cheltuieli.

Ca și în cazul benzinei, înregistrând CMPP și cheltuieli diferite, în perioada 15.05.2019-16.05.2019, întreprinderile au majorat cu o valoare identică prețurile de pompă a motorinei, stabilind prețuri apropiate, prin intermediul aplicării unor rate de rentabilitate diferite, inclusiv și negative (-2% în cazul Bemol).

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite la motorină în perioada 15.05.2019-16.05.2019, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), majorarea prețului la motorina euro 5 din data de 16.05.2019 a avut la bază fluctuația cotațiilor și prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la motorină examinate nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la motorina euro 5, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 17,27 lei/l la data de 15.05.2019. Totuși, prețul final stabilit prin Ordin la data

de 15.05.2019 a fost de 17,45 lei/l, fiind decisă stabilirea unui preț cu 0,18 lei/l mai mare decât cel prognozat, și creșterea rentabilității până la 6,10%.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului a fost de 0,90 lei/l în cazul motorinei. Totuși, Bemol a decis să stabilească la data de 15.05.2019 un preț cu 0,85 lei/l mai mare decât prețul anterior, înregistrând pierderi de -2%.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Rompetrol, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la motorină nu există.

În perioada 15.05.2019-16.05.2019 nu au fost înregistrate modificări la prețul GPL practicat de către reclamați.

2. Modificările de preț la gaz lichefiat în perioada 21.08.2019-22.08.2019

În perioada 21.08.2019-22.08.2019, pe piața comercializării cu amănuntul a gazului lichefiat prin intermediul stațiilor de alimentare s-a constatat o reducere identică a prețului de **0,60 lei/l** în cazul a 5 dintre întreprinderile reclamate, după cum urmează în tabel.

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la GPL în perioada 13.03.2019-28.08.2019

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetrol		Bemol		Lukoil	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
13.03.2019	10.74		10.70						10.75		10.72	
15.05.2019					10.72							
16.05.2019							10.70					
21.08.2019					10.12	-0.60					10.12	-0.60
22.08.2019	10.14	-0.60	10.10	-0.60			10.20	-0.50	10.15	-0.60		

Sursa: Scrisoarea Datario nr. 150 din 29.03.2021 (vol. 26 pag. 452-453), scrisoarea Tirex nr. nr. 01.01.263 din 25.03.2021, scrisoarea Lukoil nr. C01/142 din 23.03.2021 (vol. 25 p. 404-407), scrisoarea Bemol nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 197-200), calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 7 pag. 56, vol. 6 p. 34, 47, 51, 146, 204, 491, vol. 26 pag. 473)

Menționăm că, la data modificării prețurilor, întreprinderile reclamate au avut următoarele costuri și cheltuieli:

Tabelul

Structura prețului la GPL stabilit de către întreprinderile reclamate la 21.08.2019-22.08.2019

Denumirea întreprinderii	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Lukoil	6.21	1.81	16.73	9.36175	10.11069
Datario	6.57	1.66	14.1	9.39043	10.14166
Petrom	6.64	2.16	6.92	9.40896	10.16168
Bemol	5.96	2.47	11.45	9.39524	10.14685
Rompetrol	5.68	1.54	30.89	9.45026	10.20628
Tirex	6.53	1.83	11.8	9.34648	10.09420

Sursa: Scrisoarea Datario nr. 150 din 29.03.2021 (vol. 26 pag. 452-453), scrisoarea Tirex nr. nr. 01.01.263 din 25.03.2021, scrisoarea Lukoil nr. C01/142 din 23.03.2021 (vol. 25 p. 404-407), scrisoarea Bemol nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 197-200), calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 7 pag. 56, vol. 6 p. 34, 47, 51, 146, 204, 491, vol. 26 pag. 473

Astfel, se constată că, deși întreprinderile au înregistrat costuri de achiziție și cheltuieli diferite, în final modificarea prețului cu amănuntul a fost identică pentru 5 întreprinderi reclamate, fiind ajustată în acest scop rata rentabilității, care a cuprins valori între 6,92 și 30,89%.

3. Modificările de preț la motorină, benzină și gaz lichefiat în perioada 16.01.2020-21.01.2020

Motorină

În perioada 16.01.2020¹¹-21.01.2020, pe piață a fost înregistrată **majorarea prețurilor la motorină cu 0,65 lei/l față de situația existentă în perioada 09.12.2019-16.12.2019** de către principalii actori ai pieței (cu excepția Lukoil, care a majorat prețul cu 0,63 lei/l). Astfel, din informațiile prezentate în tabel, se observă următoarele.

- Rompetrol a majorat la data de 20.01.2020 prețul pentru toate cele 3 tipuri de motorină comercializate **cu 0,65 lei/l** față de ultima majorare de preț din 16.12.2019.
- Petrom a majorat la data de 17.01.2020 prețul pentru cele 2 tipuri de motorină comercializate **cu 0,65 lei/l** față de modificarea de preț care a avut-o la data de 09.12.2019 (având și o creștere intermediară de preț la data de 14.01.2020).
- Datario a majorat la data de 18.01.2020 prețul la motorină **cu 0,65 lei/l** față de modificarea de preț care a avut-o la data de 13.12.2019 (având și o creștere intermediară de preț la data de 16.01.2020).
- Tirex a stabilit la data de 21.01.2020 prețul la motorină **cu 0,65 lei/l** mai mare față de nivelul de preț înregistrat în perioada 09.12.2019-16.12.2019 (având și o creștere mai mare de preț la data de 18.01.2020)
- Bemol a majorat la data de 16.01.2020 orele 23:59 prețul la motorină **cu 0,65 lei/l** față de nivelul de preț înregistrat în perioada 09.12.2019-16.12.2019, ultima modificare fiind la data de 08.10.2019.

¹¹ De facto 17.01.2020, întrucât, conform Ordinului „Bemol Retail” SRL nr. 05-0 din 15.01.2020, prețul de realizare cu amănuntul a produselor petroliere se modifică începând cu 16.01.2020 orele 23:59

• Spre deosebire de celelalte întreprinderi reclamate, Lukoil a majorat la data de 18.01.2020 prețul la tipurile de motorină pe care le comercializează cu **0,63 lei/l** față de nivelul de preț înregistrat în perioada 09.12.2019-16.12.2019, creșterea de preț fiind cu 0,02 lei/l (3%) mai mică decât a concurenților săi.

Tabel
Evoluția prețului cu amănuntul la motorină în perioada octombrie 2019 – ianuarie 2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Petrom (tip 2 - extra)		Rompetrol		Rompetrol (tip 2 - S55 efix)		Rompetrol (tip 3 - 51 efix)		Lukoil		Lukoil (tip 2 -ecto)		Bemol		
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	
05.10.2019																					
07.10.2019					16.32	-0.30	16.44	-0.33							16.32	-0.30	16.44	-0.30			
08.10.2019			16.30	-0.30																	
09.10.2019	16.29	-0.35							16.39	-0.30	16.59	-0.31	16.52	-0.3							16.40
21.10.2019					16.30	-0.02	16.42	-0													
09.12.2019					16.37	0.07	16.59	0.17													
13.12.2019	16.34	0.05																			
16.12.2019									16.44	0.05	16.76	0.17	16.69	0.17							
14.01.2020					16.59	0.22	16.81	0.22													
16.01.2020	16.59	0.25																			
17.01.2020					17.02	0.43	17.24	0.43													17.05 0.65
18.01.2020	16.99	0.40	16.99	0.69																	
20.01.2020									17.09	0.65	17.41	0.65	17.34	0.65	16.95	0.63	17.07	0.63			
21.01.2020			16.95	-0.04																	
28.01.2020					16.95	-0.07	17.17	-0.07	17.05	-0.04	17.20	-0.21	17.15	-0.19							
29.01.2020	16.94	-0.05																			
30.01.2020									16.99	-0.06	17.14	-0.06	17.09	-0.06							
31.01.2020					16.70	-0.25	16.97	-0.20	16.74	-0.25	16.98	-0.16	16.84	-0.25	16.70	-0.25	16.82	-0.25	16.85	-0.20	

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 1 pag. 13, 17, 23, 24, 30, 31, 37, 43, 42, vol. 7 pag. 7, 44, 45, 46, 57, 58, 92, 93, 118, vol. 23 pag. 46, 53, 88, 92, 98, 216, 217, 322, 323, 332, 333, 338, 339, 344, 345, 396, 397, 398, 400, 401, 402, 407, 408, 409, 452)

Menționăm că, prețurile stabilite de către reclamați pe piață pentru motorină obișnuită (euro 5) au variat între 16,95 lei/l și 17,09 lei/l, diferența maximă de preț constituind 0,14 lei/l sau 0,8%.

Totodată, Consiliul Concurenței a examinat structura prețurilor cu amănuntul pentru motorină stabilite de către întreprinderi, inclusiv dinamica față de ultimele modificări de preț, după cum urmează.

Tabel
Structura prețurilor la motorină stabilite de reclamați în perioada 13.12.2019-20.01.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	13.12.2020	11.55	1.66	3.10	13.6195	16.3434
Datario	16.01.2020	11.75	1.66	3.15	13.8324	16.5989
Datario	18.01.2020	11.76	1.66	5.50	14.1581	16.9897
Lukoil	05.10.2019	11.65	1.81	1.02	13.5973	16.3168
Lukoil (tip 2-ecto)	05.10.2019	11.60	1.81	2.11	13.6930	16.4315
Lukoil	18.01.2020	11.77	1.82	3.96	14.1282	16.9538
Lukoil (tip 2-ecto)	18.01.2020	11.77	1.82	4.69	14.2274	17.0728
Petrom	09.12.2019	11.47	2.13	0.29	13.6394	16.3673
Petrom (tip 2 - extra)	09.12.2019	11.70	2.13	-0.06	13.8217	16.5860

Petrom	14.01.2020	11.58	2.13	0.85	13.8265	16.5918
Petrom (tip 2 - extra)	14.01.2020	11.53	2.13	2.56	14.0097	16.8116
Petrom	17.01.2020	11.62	2.13	3.15	14.1831	17.0198
Petrom (tip 2 - extra)	17.01.2020	11.53	2.13	5.18	14.3676	17.2411
Rompetrol	16.12.2019	11.28	1.54	6.91	13.7059	16.4470
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	16.12.2019	11.70	1.54	5.49	13.9669	16.7603
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	16.12.2019	11.46	1.54	7.02	13.9126	16.6951
Rompetrol	20.01.2020	11.76	2.16	2.28	14.2374	17.0849
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	20.01.2020	12.05	2.16	2.08	14.5056	17.4067
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	20.01.2020	11.82	2.16	3.37	14.4511	17.3414
Tirex	08.10.2019	11.57	1.83	1.35	13.5809	16.2971
Tirex	18.01.2020	11.45	1.83	6.62	14.1591	16.9910
Tirex	21.01.2020	11.44	1.83	6.40	14.1193	16.9431
Bemol	08.10.2019	11.78	2.47	-4.13	13.6615	16.3938
Bemol	16.01.2020	11.67	2.47	0.49	14.2093	17.0511

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 1 pag. 13, 17, 23, 24, 30, 31, 37, 43, 42, vol. 7 pag. 7, 44, 45, 46, 57, 58, 92, 93, 118, vol. 23 pag. 46, 53, 88, 92, 98, 216, 217, 322, 323, 332, 333, 338, 339, 344, 345, 396, 397, 398, 400, 401, 402, 407, 408, 409, 452)

Din calculele prezentate în tabel, se constată că majorarea identică a prețului cu 0,65 lei/l (cu excepția Lukoil, care a majorat prețurile la tipurile de motorină comercializate cu 0,63 lei/l) nu a avut la bază o creștere echivalentă de costuri și s-a realizat în cea mai mare parte din contul creșterii rentabilității. Astfel, de la ultimele modificări de preț, CMPP s-a modificat în mediu cu 0,11 lei/l la cele 6 întreprinderi examinate, fiind înregistrate atât creșteri de cost cu până la 0,48 lei/l (Rompetrol), cât și scăderi de CMPP – cu 0,11 lei/l în cazul Bemol, cu 0,12 lei/l la Tirex și cu 0,17 lei/l la Petrom (tip 2).

Prin urmare se constată că, chiar dacă întreprinderile au înregistrat tendințe diferite (de creștere și de descreștere) în ceea ce privește evoluția CMPP, prețul final a crescut în egală măsură la 5 dintre întreprinderile reclamate, modificarea de preț fiind realizată din contul ajustării rentabilității.

Totodată, menționăm că întreprinderile care comercializează mai multe tipuri de motorină au înregistrat evoluții diferite în CMPP (inclusiv creșteri de CMPP pentru unele tipuri de motorină și descreșteri pentru altele), modificarea prețului final a fost identică. De exemplu, în cazul Petrom, în perioada 09.12.2019-17.01.2020, CMPP a motorinei obișnuite a crescut de la 11,47 lei/l la 11,62 lei/l (cu 0,15 lei/l), CMPP motorinei de tip 2 - extra au scăzut de la 11,70 lei/l la 11,53 lei/l (cu 0,17 lei/l), iar modificarea prețului final a fost identică – creștere cu 0,65 lei/l.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în perioada 16.01.2020-21.01.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, *Anexa 5* (vol. 30 pag. 164-167), Rompetrol a comunicat că creșterea de preț cu 0,65 lei/l și stabilirea unui preț de 17,09 lei/l la data de 20.01.2020 a avut la bază faptul că „*Quotations considering taxes and exchange rate za месяу increased for 0,6 MDL/liter*” (în traducere, cotațiile cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar pentru o lună a crescut cu 0,6 lei/l).

Totuși, calculul prezentat de către Rompetrol relevă o schimbare în valoarea cotațiilor de achiziție (Platts ULSD 10ppm Fob Med)+impozite lei/l („*Change in acquisition quotations (Platts ULSD 10ppm Fob Med)+taxes MDL/liter*”) de doar +0,20 lei/l, precum și o corecție de 0,01 lei/l cu referire la efectul asupra costului produselor vândute (COGS – Cost of Goods Sold) a stocurilor din stații și descreșterea cifrei de afaceri la nivel de stații începând cu 13.03.2020¹². Astfel, se constată că după datele prezentate de Rompetrol, creșterea în cotații, inclusiv taxe și cursul de schimb valutar, de 0,60 lei/l nu se confirmă.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), majorarea prețului la motorina euro 5 din data de 18.01.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție, precum și majorarea accizelor pentru anul 2020. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la motorină nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 16,84 lei/l la data de 18.01.2020 și 16,85 lei/l la data de 21.01.2020. Totuși, prețul final stabilit prin ordin a fost de 16,99 lei/l, fiind decisă majorarea rentabilității.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață a avut la bază modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului a fost de 0,60 lei/l pentru motorină. Menționăm că Bemol a raportat la ANRE o modificare a CMPP a motorinei de -0,11 lei/l (de la 11,78 lei/l la 11,67 lei/l), în perioada dintre modificările de preț (18.10.2019-16.01.2020). Prin urmare, în condițiile descreșterii costurilor de procurare a motorinei, majorarea prețului de piață s-a realizat din contul creșterii rentabilității de la -4,13 la 0,49%, iar argumentele prezentate de către Bemol nu se confirmă.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la nișe

¹² Conform mențiunii Rompetrol, produsele livrate în stațiile de alimentare sunt vândute în mediu în 10 zile după ieșirea de la depozit, iar în timpul pandemiei – în mediu timp de 20 de zile

declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificare economică argumentată a stabilirii prețurilor la motorină nu există.

Benzină

Consiliul Concurenței a constatat similitudini la creșterile de preț a benzinei, realizate de către principalele întreprinderi reclamate pe piața comercializării cu amănuntul în perioada 16.01.2020¹³-21.01.2020, informația fiind prezentată în tabel.

Tabel

**Evoluția prețului cu amănuntul la benzina cu cifra octanică 95
în perioada octombrie 2019 – ianuarie 2020**

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetrol		Lukoil		Lukoil (tip 2 - ecto)		Bemol	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
05.10.2019														
07.10.2019					18.47					18.47		18.57		
08.10.2019			18.45				18.50							18.65
09.10.2019	18.44													
29.10.2019														
14.01.2020					18.69	0.22								
16.01.2020	18.69	0.25												19.20
17.01.2020					19.17	0.48								0.55
18.01.2020	18.99	0.30	19.15	0.70					19.02	0.55	19.12	0.55		
20.01.2020							19.20	0.70						
21.01.2020	19.14		18.99											
28.01.2020					18.98		19.17							
29.01.2020	18.99													
31.01.2020					18.77		18.77		18.77		18.87		18.9	

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 6 pag. 444, 445, 456, 614, 496, 497, 488, 829; vol. 7 pag. 89, 90, 42, 43, 119, 209; vol. 23 pag. 325, 87, 395, 47, 91, 95, 97, 214, 215, 330, 337, 343, 405, 406, 453)

Astfel, din informațiile cumulate în tabel, reținem că o parte din companiile petroliere **au majorat în perioada 16.01.2020-20.01.2020 prețurile cu amănuntul la benzina cu 0,55 lei/l față de ultimele modificări de preț**, după cum urmează:

- Datario a stabilit în 2 etape, în perioada 16.01.2020-18.01.2020, un preț de 18,99 lei/l la benzina, **cu 0,55 lei/l** mai mult decât ultima modificare de preț din 09.10.2019.
- Lukoil la data de 18.01.2020 a majorat **cu 0,55 lei/l** prețurile cu amănuntul la toate cele 2 tipuri de benzina cu cifra octanică 95 pe care le comercializează, față de ultimele modificări de preț din 05.10.2019.
- Bemol a majorat la data de 16.01.2020, orele 23:59 prețul la benzina **cu 0,55 lei/l** față de nivelul stabilit anterior la data de 08.10.2019.

¹³ Ca și în cazul motorinei, „Bemol Retail” SRL a modificat prețul la benzina pe data de 16.01.2020, orele 23:59, de facto pe data de 17.01.2020

Celelalte întreprinderi reclamate au majorat prețul cu **0,70 lei/l**, și anume:

- Tirez a stabilit la data de 18.01.2020 un preț la benzină de 19,15 lei/l, cu **0,70 lei/l** mai mare decât prețul anterior.
- Petrom, în perioada 14-17.01.2020, a majorat prețul la benzină în total cu **0,70 lei/l** față de prețul stabilit din 07.10.2019.
- Rompetrol la data de 20.01.2020 a majorat cu **0,70 lei/l** prețul la benzină (19,20 lei/l față de 18,50 lei/l în perioada 08.10.2019-19.01.2020).

În vederea identificării logicii economice care a fundamentat decizia de stabilire a prețurilor la benzină, Consiliul Concurenței a examinat în evoluție structura prețurilor la benzină, după cum urmează.

Tabel

Structura prețurilor la benzină stabilite de reclamați în perioada 14.01.2020-20.01.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	09.10.2019	13.08	1.66	4.27	15.3694	18.4433
Datario	16.01.2020	13.12	1.66	5.33	15.5678	18.6813
Datario	18.01.2020	13.16	1.66	6.75	15.8204	18.9844
Tirez	08.10.2019	12.92	1.83	4.23	15.3739	18.4487
Tirez	18.01.2020	12.98	1.83	7.74	15.9563	19.1476
Petrom	07.10.2019	12.32	2.13	6.51	15.3907	18.4688
Petrom	14.01.2020	11.99	2.13	10.34	15.5800	18.6960
Petrom	17.01.2020	12.01	2.13	13.00	15.9782	19.1738
Rompetrol	08.10.2019	13.05	1.54	5.68	15.4187	18.5025
Rompetrol	20.01.2020	13.42	2.16	2.69	15.9991	19.1989
Lukoil	05.10.2019	12.82	1.81	5.17	15.3864	18.4636
Lukoil (tip 2- ecto)	05.10.2019	12.98	1.81	4.63	15.4748	18.5697
Lukoil	18.01.2020	12.94	1.82	7.42	15.8552	19.0262
Lukoil (tip 2- ecto)	18.01.2020	12.90	1.82	8.23	15.9315	19.1177
Bemol	08.10.2019	13.12	2.47	-0.31	15.5417	18.6500
Bemol	16.01.2020	12.85	2.47	4.40	15.9941	19.1929

Sursa: *Calcululele prețurilor de comercializare cu amănuntul* (vol. 6 pag. 444, 445, 456, 614, 496, 497, 488, 829; vol. 7 pag. 89, 90, 42, 43, 119, 209; vol. 23 pag. 325, 87, 395, 47, 91, 95, 97, 214, 215, 330, 337, 343, 405, 406, 453)

Deși, în perioada 16.01.2020-20.01.2020, Bemol, Lukoil și Datario au operat o majorare identică a prețului la benzină cu **0,55 lei/l**, costurile întreprinderilor menționate au evoluat diferit de la ultima modificare de preț (05.10.2019-10.10.2019). Astfel, în cazul Datario CMPP a benzinei a crescut cu 0,06 lei/l, în cazul Bemol CMPP a scăzut cu 0,27 lei/l, iar Lukoil a înregistrat o creștere a CMPP pentru benzina obișnuită de 0,12 lei/l și o scădere a CMPP a benzinei (tip 2-ecto) de 0,08 lei/l. Cheltuielile au rămas constante (cu excepția +0,01 lei/l la Lukoil)

Prin urmare, se constată că creșterea prețurilor la benzină de către Datario, Bemol și Lukoil nu a fost condiționată de modificarea prețurilor de import și achiziție

sau a cheltuielilor întreprinderii. Mai mult ca atât, înregistrând chiar și costuri mai mici decât în perioada anterioară, unele întreprinderi au majorat prețurile cu amănuntul cu exact aceeași valoare ca și concurenții lor.

Similar, întreprinderile care au majorat prețul cu **0,70 lei/l** au avut evoluții diferite în ceea ce ține de costurile și cheltuielile înregistrate. Astfel, CMPP în cazul Tirez la data schimbării prețului (18.01.2020) a fost doar cu 0,06 lei/l mai mare decât la 08.10.2019, când a avut loc ultima modificare de preț. În cazul Petrom, CMPP la 17.01.2020 a fost cu 0,30 lei/l mai mic decât la data de 07.10.2019, ceea ce implică majorarea prețului din contul dublării rentabilității în această perioadă. În același timp, Rompetrol a avut o creștere a CMPP de 0,37 lei/l între 08.10.2019-20.01.2020, precum și o creștere a cheltuielilor cu 0,62 lei/l.

Astfel, Rompetrol, Tirez și Petrom, înregistrând schimbări în CMPP cuprinse între -0,31 lei/l până la +0,37 lei/l, au modificat prețul final la benzină cu aceeași valoare – +0,70 lei/l.

Cu referire la justificarea economică a creșterii prețului cu amănuntul a benzinei A95 în perioada 16.01.2020-21.01.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, *Anexa 5* (vol. 30 pag. 164-167), Rompetrol a comunicat că majorarea prețului la benzină cu 0,70 lei/l și stabilirea unui preț de 19,20 lei/l la data de 20.01.2020, s-a bazat pe „*Quotations considering taxes and exchange rate during last month increased for 0,90 MDL/liter*” (în traducere, cotațiile cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar pe parcursul ultimei luni au crescut cu 0,90 lei/l). Menționăm că 0,90 lei/l este suma dintre schimbările înregistrate în cotațiile de achiziție (0,64 lei/l) și efectul estimat al factorilor identificați de Rompetrol asupra COGS - costul produselor vândute (efectul cumulat a stocurilor vechi, importate în avans, a stocurilor de la stațiile de alimentare și a descreșterii cifrei de afaceri începând cu 15.03.2020 și creșterea cheltuielilor operaționale (OPEX), comparativ cu cele planificate de +0,35 lei/l.

Consiliul Concurenței constată că există diferențe dintre calculele și estimările realizate de către Rompetrol cu privire la creșterea în cotații (+0,90 lei/l), și creșterea de facto a prețului de piață (+0,70 lei/l). Prin urmare, conduita de stabilire a prețurilor pe piață a benzinei A95 de către Rompetrol la data de 20.01.2020 nu este întemeiată economic.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), majorarea prețului la benzina A95 din data de 18.01.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție, precum și majorarea accizelor pentru anul 2020. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la benzină nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 18,52 lei/l la data de 18.01.2020 și 18,57 lei/l la data de 21.01.2020. Totuși, prețul final stabilit prin Ordin la data de 18.01.2020 a fost de 18,99 lei/l, fiind decisă majorarea rentabilității.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață cu +0,55 lei/l a avut la bază modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului a fost de 0,61 lei/l pentru benzină. Menționăm că Bemol a raportat la ANRE o modificare a CMPP a benzinei de -0,27 lei/l (de la 13,12 lei/l la 12,85 lei/l), în perioada dintre modificările de preț (18.10.2019-16.01.2020). Prin urmare, în condițiile descreșterii costurilor de procurare a motorinei, majorarea prețului de piață s-a realizat din contul creșterii rentabilității de la -0,31 la 7,40% și, astfel, argumentele prezentate de către Bemol nu se confirmă.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la benzină nu există.

Gaz lichefiat

Cu referire la evoluția prețului cu amănuntul al gazului lichefiat în perioada decembrie 2019 – ianuarie 2020, informațiile sunt prezentate în tabelul ce urmează.

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la gaz lichefiat în perioada decembrie 2019 – ianuarie 2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Romp petrol		Bemol		Lukoil	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
12.12.2019					9.87							
13.12.2019	9.84								9.85			
16.12.2019			9.84				9.87				9.88	
14.01.2020					9.98	0.11						
16.01.2020	9.99	0.15							11.05	1.20		
17.01.2020					11.02	1.04						
18.01.2020	10.99	1.00	10.99	1.15							11.02	1.14
20.01.2020							11.02	1.15				

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 6 pag. 874, 866, 871, 893; vol. 7 pag. 86, 116, 47, 91, 121; vol. 23 pag. 45, 54, 89, 93, 99, 218, 321, 334, 346, 410)

Din informațiile cumulate în tabel, se constată că, în perioada 14.01.2020-20.01.2020, reclamații au stabilit pe piață un preț pentru GPL cuprins între 10,99-11,05 lei/l, diferența maximă între concurenți constituind 0,06 lei/l sau 0,5%.

Totodată, o parte din companiile petroliere **au majorat prețurile cu amănuntul la gaz lichefiat cu 1,15 lei/l față de situația existentă la 12.12.2019-16.12.2019**, după cum urmează.

- Datario a stabilit la data de 18.01.2020 un preț cu amănuntul a gazului lichefiat **cu 1,15 lei/l** mai mare decât prețul practicat începând cu data de 13.12.2019, având și o majorare intermediară de preț la data de 16.01.2020.
- Tirex la data de 18.01.2020 a majorat **cu 1,15 lei/l** prețul gazului lichefiat, comparativ cu ultima sa modificare de preț din 16.12.2020.
- Petrom a stabilit la data de 17.01.2020 un preț cu amănuntul a gazului lichefiat **cu 1,15 lei/l** mai mare decât prețul practicat începând cu data de 16.12.2019, având și o majorare intermediară de preț la data de 14.01.2020.
- Rompetrol la data de 20.01.2020 a majorat **cu 1,15 lei/l** prețul gazului lichefiat, comparativ cu ultima sa modificare de preț din 16.12.2020.
- Ca excepție, Lukoil a majorat la data de 18.01.2020 prețul la gaz lichefiat **cu 1,14 lei/l** față de nivelul de preț înregistrat la data de 16.12.2019, creșterea de preț fiind cu 0,01 lei/l (0,9%) mai mică decât a concurenților săi.

Din informațiile prezentate în tabelul de mai jos se constată că, în perioada decembrie 2019 - ianuarie 2020 întreprinderile examinate au avut atât majorări a CMPP a GPL (Datario cu 0,30 lei/l, Tirex cu 0,09 lei/l, Petrom cu 0,22 lei/l și Rompetrol cu 0,48 lei/l), cât și reduceri a CMPP a GPL (Bemol cu 0,51 lei/l și Lukoil cu 0,91 lei/l). Totodată, în cazul Rompetrol au crescut și cheltuielile cu 0,62 lei/l.

Tabel

Structura prețurilor la GPL stabilit de reclamați în perioada 13.12.2019-20.01.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	13.12.2019	7.20	1.66	2.83	9.1107	9.8396
Datario	16.01.2020	7.49	1.66	1.10	9.2507	9.9907
Datario	18.01.2020	7.50	1.66	11.05	10.1722	10.9860
Tirex	16.12.2019	7.02	1.83	2.90	9.1067	9.8352
Tirex	18.01.2020	7.13	1.83	13.50	10.1696	10.9832
Petrom	12.12.2019	7.16	2.13	-1.66	9.1358	9.8666
Petrom	14.01.2020	7.41	2.13	-3.10	9.2443	9.9838
Petrom	17.01.2020	7.38	2.13	7.36	10.2099	11.0267
Rompertrol	16.12.2019	6.65	1.54	11.63	9.1425	9.8739
Rompertrol	20.01.2020	7.13	2.16	9.85	10.2051	11.0215
Bemol	13.12.2019	7.51	2.47	-8.70	9.1117	9.8407
Bemol	16.01.2020	7.00	2.47	7.95	10.2229	11.0407

Lukoil	16.12.2019	6.78	1.81	6.45	9.1441	9.8756
Lukoil	18.01.2020	5.87	1.82	32.78	10.2108	11.0276

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 6 pag. 874, 866, 871, 893; vol. 7 pag. 86, 116, 47, 91, 121; vol. 23 pag. 45, 54, 89, 93, 99, 218, 321, 334, 346, 410)

Astfel, deși majorările CMPP au fost de până la 0,48 lei/l (0,576 lei/l corectat TVA), prețul la GPL pe piață a crescut exact cu 1,15 lei/l pentru Datario, Petrom, Rompetrol și Tirex și cu 1,14-1,20 lei/l pentru Lukoil și Bemol respectiv.

Menționăm că Lukoil, având CMPP în scădere cu 0,91 lei/l, a majorat prețul de piață a GPL aproape în aceeași măsură ca și ceilalți participanți, înregistrând o rentabilitate de 32,78%.

Cu referire la justificarea economică a creșterii prețului cu amănuntul a GPL în luna ianuarie anul 2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), majorarea prețului la GPL din data de 18.01.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție, precum și majorarea accizelor pentru anul 2020. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la GPL examinate nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA pentru GPL, în condițiile unei rentabilități de 6%, a fost de 10,49 lei/l la data de 18.01.2020. Totuși, prețul final stabilit prin Ordin la data de 18.01.2020 a fost de 10,99 lei/l, fiind decisă stabilirea unui preț cu 0,50 lei/l mai mare decât prețul prognozat și majorarea rentabilității până la 13,50%.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață cu +1,20 lei/l din 16.01.2020 a avut la bază modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului, care a fost de 1,36 lei/l pentru GPL. Menționăm că Bemol a raportat la ANRE o modificare a CMPP a GPL de -0,51 lei/l (de la 7,51 lei/l la 7,00 lei/l), în perioada dintre modificările de preț (13.12.2019-16.01.2020). Prin urmare, în condițiile descreșterii costurilor de procurare a GPL, majorarea prețului de piață s-a realizat din contul creșterii rentabilității cu 16,65%. Astfel, justificarea prezentată de către Bemol nu se confirmă.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Rompetrol, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la gaz lichefiat nu există.

4. Modificările de preț la benzină, motorină și gaz lichefiat în perioada 09.03.2020-11.03.2020

Motorină

În perioada 09.03.2020-11.03.2020, pe piață a fost înregistrată o scădere a prețurilor la motorină cu 0,90 lei/l față de prețurile înregistrate o lună mai devreme – începând cu 07.02.2020, de către reclamanți, după cum urmează în tabel de mai jos:

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la motorină în perioada 01.02.2020-11.03.2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Petrom (tip 2 - extra)		Rompetro		Rompetro (tip 2 - S55 e fix)		Rompetro (tip 3 - 51 e fix)		Lukoil		Lukoil (tip 2 ecto)		Bemol		
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	
01.02.2020	16.69		16.70																		
06.02.2020			16.20																		
07.02.2020	16.24				16.22		16.49		16.26		16.41		16.36	-0.48	16.22	-0.48	16.34	-0.48		16.40	-0.45
02.03.2020					16.32	0.10	16.59	0.10													
09.03.2020																					
10.03.2020			15.30	-0.90	15.32	-1.00	15.59	-1.00	15.36	-0.90	15.51	-0.90	15.46	-0.90	15.32	-0.90	15.44	-0.90		15.50	-0.90
11.03.2020	15.34	-0.90																			

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 620, 815, 816, 973, 974, 624, 1019, 1020, 1021, 577, 1097, 577, 1097, 1095, 1295, 1365, 1645, 1634, 1367, 1303, 2006, 2011, 1638, 1639, 1855, 1856, 1832, 1833, 1839, 1840, 1847, 1848, 1915, 1914, 1913, 1905, 1906, 1907)

Astfel, deși prețurile la pompa au fost diferite, cuprinse între 15,30-15,50 lei/l (motorina obișnuită euro 5), diferența maximă constituind 0,20 lei/l sau 1,3%), întreprinderile reclamate au manifestat un comportament similar la stabilirea prețurilor, după cum urmează:

- Datario a stabilit la data de 11.03.2020 un preț de 15,34 lei/l la motorină, **cu 0,90 lei/l** mai puțin decât prețul stabilit anterior la data de 07.02.2020.
- Tirex la data de 10.03.2020 a micșorat prețul la motorină de până la 15,30 lei/l, **cu 0,90 lei/l** mai puțin decât prețul stabilit anterior la data de 06.02.2020.
- Petrom a stabilit la data de 10.03.2020 un preț la motorină de 15,32 lei/l și 15,59 lei/l (extra), prețuri **cu 0,90 lei** mai mici decât cele stabilite la 07.02.2020.
- Lukoil a micșorat la data de 10.03.2020 până la 15,32 lei/l și 15,44 lei/l prețul la motorină, **cu 0,90 lei/l** mai puțin decât prețurile din 07.02.2020.
- Bemol a stabilit la data de 09.03.2020 un preț de 15,5 lei/l de motorină, **cu 0,90 lei/l** mai puțin decât la 06.02.2020.

În cele ce urmează sunt examinate componentele prețului la motorină, stabilite în perioada 09.03.2020-10.03.2020, comparativ cu perioadele anterioare.

Tabel

Structura prețurilor la motorină stabilite de reclamanți în perioada 09.03.2020-11.03.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	07.02.2020	11.69	2.08	-1.75	13.5290	16.2348

Datario	11.03.2020	10.82	2.08	-0.95	12.7775	15.3329
Tirex	06.02.2020	11.47	1.83	1.45	13.4929	16.1914
Tirex	10.03.2020	10.56	1.80	3.18	12.7530	15.3037
Petrom	07.02.2020	11.60	2.13	-1.55	13.5172	16.2206
Petrom	02.03.2020	10.93	2.13	4.17	13.6046	16.3255
Petrom	10.03.2020	10.86	2.13	-1.71	12.7679	15.3214
Petrom (tip 2 -extra)	07.02.2020	11.86	2.13	-1.74	13.7466	16.4959
Petrom (tip 2 -extra)	02.03.2020	11.43	2.13	1.97	13.8271	16.5926
Petrom (tip 2 -extra)	10.03.2020	11.43	2.13	-4.17	12.9945	15.5935
Rompetrol	07.02.2020	11.04	2.17	2.60	13.5535	16.2642
Rompetrol	10.03.2020	10.92	2.17	-2.20	12.8020	15.3624
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	07.02.2020	11.53	2.17	-0.18	13.6753	16.4104
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	10.03.2020	10.42	2.17	2.67	12.9262	15.5114
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	07.02.2020	11.36	2.17	0.79	13.6369	16.3643
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	10.03.2020	10.90	2.17	-1.40	12.8870	15.4644
Lukoil	07.02.2020	11.39	1.82	2.36	13.5218	16.2261
Lukoil	10.03.2020	10.11	1.82	7.03	12.7687	15.3224
Lukoil (tip 2 -ecto)	07.02.2020	11.68	1.82	0.91	13.6229	16.3474
Lukoil (tip 2 -ecto)	10.03.2020	11.02	1.82	0.26	12.8734	15.4481
Bemol	06.02.2020	11.64	2.05	-0.17	13.6667	16.4001
Bemol	09.03.2020	10.65	2.05	1.66	12.9108	15.4930

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 620, 815, 816, 973, 974, 624, 1019, 1020, 1021, 577, 1097, 577, 1097, 1095, 1295, 1365, 1645, 1634, 1367, 1303, 2006, 2011, 1638, 1639, 1855, 1856, 1832, 1833, 1839, 1840, 1847, 1848, 1915, 1914, 1913, 1905, 1906, 1907)

Prin urmare, în perioada 06.02.2020-11.03.2020, întreprinderile au înregistrat următoarele modificări a costului mediu ponderat de procurare a motorinei:

**Modificarea CMPP a motorinei comercializate de reclamați
în perioada 07.02.2020-11.03.2020**

Tabel

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, lei/l	Modificare CMPP, corectat TVA, lei/l
Datario	-0.87	-1.04
Tirex	-0.91	-1.09
Petrom	-0.74	-0.89
Petrom (tip 2 -extra)	-0.43	-0.52
Rompetrol	-0.12	-0.14
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	-1.11	-1.33
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	-0.46	-0.55
Lukoil	-1.28	-1.54
Lukoil (tip 2 -ecto)	-0.66	-0.79
Bemol	-0.99	-1.19

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

Astfel, se constată că scăderea CMPP a motorinei comercializate de către reclamați a variat între 0,12 lei/l și 1,11 lei/l (corectat TVA între 0,14 lei/l și 1,33 lei/l).

Cu toate acestea, prețul de comercializare cu amănuntul a motorinei a scăzut cu aceeași valoare – 0,90 lei/l, la toate cele 6 întreprinderi reclamate.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în perioada 09.03.2020-11.03.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), reducerea prețului la motorină din data de 10.03.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la motorină examinate nu sunt justificate economic.

Cu referire la justificarea economică a scăderii de preț cu 0,90 lei/l și stabilirii unui preț de 15,36 lei/l la data de 10.03.2020, prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, Anexa 5 (vol. 30 pag. 164-167), Rompetrol a comunicat că aceasta s-a bazat pe „*Quotations considering taxes and exchange rate decreased for 0,93 MDL/liter*” (în traducere, cotațiile cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar s-au redus cu 0,93 lei/l). Totuși, potrivit datelor prezentate de către Rompetrol la ANRE, de la ultima modificare de preț (07.02.2020) a avut loc o descreștere de 0,12 lei/l a costului mediu ponderat de procurare a motorinei. Totodată, potrivit calculului Rompetrol se evidențiază un efect asupra COGS (costul produselor vândute), care este efectul cumulat a stocurilor vechi, importate în avans, a stocurilor de la stațiile de alimentare, a descreșterii cifrei de afaceri pe începând cu 15.03.2020 și a creșterii cheltuielilor operaționale (OPEX¹⁴), comparativ cu cele planificate de +1,10 lei/l, care nu a fost luat în calcul la stabilirea prețului final.

Cu referire la creșterea semnificativă a cheltuielilor generale și administrative unitare pe parcursul lunilor martie-mai 2020, ca urmare a scăderii vânzărilor din cauza situației pandemice, Consiliul Concurenței menționează că acestea se iau în calcul la cheltuielile unitare care sunt incluse în prețul cu amănuntul pentru a. 2021, respectiv sunt compensate.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la motorină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 15,52 lei/l la data de 10.03.2020. Totuși, prețul final stabilit prin ordin a fost de 15,30 lei/l, fiind decisă stabilirea unui preț cu 0,22 lei/l mai mic decât prețul prognozat și micșorarea rentabilității.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață la 09.03.2020 a avut la bază modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a

¹⁴ Potrivit mențiunii Rompetrol, OPEX în lei sunt costuri estimativ fixe, care nu depind de nivelul vânzărilor (Rompetrol nu și-a redus efectivul). Atunci când vânzările descresc, OPEX (costuri operaționale) pe litru cresc.

prețului, ceea ce a determinat scăderea costurilor de producție cu 0,80 lei/l pentru motorină. Menționăm că Bemol a raportat la ANRE o modificare a CMPP a motorinei de -0,99 lei/l în perioada dintre modificările de preț (06.02.2020-09.03.2020). Totuși, la data de 09.03.2020 Bemol a scăzut prețul de piață cu 0,90 lei/l, exact ca și concurenții săi, ceea ce nu corespunde nici cu modificările în costuri raportate ANRE, nici cu justificarea economică prezentată Consiliului Concurenței.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la motorină nu există.

Benzină

Totodată, în perioada 10.03.2020-11.03.2020, a scăzut cu **1 leu/l** prețul la benzină, față de prețurile stabilite în perioada 06.02.2020-07.02.2020, după cum urmează.

Tabelul
Evoluția prețului cu amănuntul la benzină în perioada 01.02.2020-11.03.2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetro		Rompetro (tip 2 - efix)		Lukoil		Lukoil (tip 2 - ecto)		Bemol	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
06.02.2020			18.45													
07.02.2020	18.44				18.42		18.45		18.52		18.42		18.52		18.55	-0.35
02.03.2020					18.52	0.10										
09.03.2020															17.55	-1.00
10.03.2020			17.4	-1.05	17.42	-1.10	17.45	-1.00	17.52	-1.00	17.42	-1.00	17.52	-1.00		
11.03.2020	17.44	-1.00														
19.03.2020															16.80	-0.75

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 1911, 1912, 1904, 1903, 1368, 1854, 1831, 1838, 1302, 1296, 2007, 2021, 1643, 1644, 1632, 1633, 2345, 623, 972, 619, 579, 1017, 1018, 1098, 812, 813, 1094)

Din tabelul de mai sus se constată următoarele:

- Datario, la data de 11.03.2020, a scăzut prețul la benzină cu **1 leu/l** față de 07.02.2020 (de la 18,44 lei/l la 17,44 lei/l).
- Petrom, la data de 10.03.2020, a înregistrat o scădere la de preț la benzină cu **1 leu/l** față de prețul stabilit la 07.02.2020 (de la 18,40 lei/l la 17,40 lei/l), având o reducere intermediară de preț la 02.03.2020.
- Rompetrol la 10.03.2020 a scăzut prețul la benzină cu **1 leu/l**, de la 18,45 lei/l și 18,52 lei/l (tip 2 - efix) până la 17,45 și 17,52 lei/l (tip 2 - efix).
- Lukoil la data de 10.03.2020 a scăzut cu **1 leu/l** prețul la cele 3 tipuri de benzină pe care le comercializează cu amănuntul (de la 18,42 la 17,42 lei/l, de la 18,52 la 17,52 lei/l și de la 18,55 la 17,55 lei/l).

- Bemol la data de 09.03.2020 a micșorat prețul la benzină cu 1 leu/l, de la 18,55 lei/l la 17,55 lei/l.

Componența detaliată a costurilor și cheltuielilor întreprinderilor reclamate este prezentată în următorul tabel:

Tabel

Structura prețurilor la benzină stabilite de reclamați în perioada 09.03.2020-11.03.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	07.02.2020	13.13	2.08	1.00	15.3621	18.4345
Datario	11.03.2020	12.53	2.08	-0.55	14.5296	17.4356
Tirex	06.02.2020	13.09	1.83	3.00	15.3676	18.4411
Tirex	10.03.2020	12.10	1.80	4.30	14.4977	17.3972
Petrom	07.02.2020	12.39	2.13	5.73	15.3520	18.4224
Petrom	02.03.2020	12.20	2.13	7.73	15.4377	18.5253
Petrom	10.03.2020	12.13	2.13	1.81	14.5181	17.4217
Rompetrol	07.02.2020	12.29	2.17	6.39	15.3840	18.4608
Rompetrol	10.03.2020	12.62	2.17	-1.65	14.5460	17.4552
Rompetrol (tip 2 - efix)	07.02.2020	13.07	2.17	1.26	15.4320	18.5184
Rompetrol (tip 2 - efix)	10.03.2020	12.53	2.17	-0.66	14.6030	17.5236
Lukoil	07.02.2020	13.07	1.82	3.12	15.3546	18.4255
Lukoil	10.03.2020	12.70	1.82	0.00	14.5200	17.4240
Lukoil (tip 2 - ecto)	07.02.2020	13.07	1.82	3.68	15.4380	18.5255
Lukoil (tip 2 - ecto)	10.03.2020	12.73	1.82	0.32	14.5966	17.5159
Bemol	06.02.2020	13.22	2.05	1.23	15.4578	18.5494
Bemol	09.03.2020	12.61	2.05	-0.25	14.6234	17.5480

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 1911, 1912, 1904, 1903, 1368, 1854, 1831, 1838, 1302, 1296, 2007, 2021, 1643, 1644, 1632, 1633, 2345, 623, 972, 619, 579, 1017, 1018, 1098, 812, 813, 1094)

Prin urmare, în perioada 07.02.2020-11.03.2020, întreprinderile au înregistrat următoarele modificări a costului mediu ponderat de procurare a benzinei.

Tabel

Modificarea CMPP a benzinei comercializate de reclamați în perioada 07.02.2020-11.03.2020

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, lei/l	Modificare CMPP, corectat TVA, lei/l
Datario	-0.60	-0.72
Tirex	-0.99	-1.19
Petrom	-0.26	-0.31
Rompetrol	0.33	0.40
Rompetrol (tip 2 - efix)	-0.54	-0.65
Lukoil	-0.37	-0.44
Lukoil (tip 2 - ecto)	-0.34	-0.41

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

Așadar, se constată că modificarea CMPP a benzinei comercializate de către reclamanți a variat între +0,33 lei/l și -0,99 lei/l (corectat TVA între 0,40 lei/l și -1,19 lei/l), modificarea medie constituind 0,42 lei/l (0,51 lei/l corectat TVA). Cheltuielile au rămas în general neschimbate (cu excepția unei modificări de 0,03 lei/l la Tirez). Cu toate acestea, prețul de comercializare cu amănuntul a benzinei a scăzut cu aceeași valoare – 1 leu/l, la toate cele 6 întreprinderi reclamate.

În special, menționăm comportamentul de stabilire a prețului a Rompetrol, care plasează pe piață 2 tipuri de benzină. În perioada examinată, în cazul benzinei obișnuite, CMPP s-a majorat cu 0,33 lei/l, iar în cazul benzinei de tip 2 (efix), CMPP a scăzut cu 0,54 lei/l. Contrar logicii economice de stabilire a prețurilor în baza costurilor, Rompetrol a micșorat pentru ambele produse prețul cu aceeași valoare – 1 leu/l, în rezultat înregistrând pierderi (rentabilitate negativă) în ambele cazuri.

Având în vedere o scădere a prețului final mai mare decât scăderea CMPP, rentabilitate negativă au înregistrat Tirez și Bemol, iar Lukoil – rentabilitate nulă, ceea ce confirmă faptul că prețurile stabilite nu sunt justificate economic.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în perioada 09.03.2020-11.03.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), reducerea prețului la benzina A95 din data de 10.03.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

Prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, Anexa 5 (vol. 30 pag. 164-167), Rompetrol a comunicat că majorarea prețului la benzina cu 1 leu/l, și stabilirea unui preț de 17,45 lei/l la data de 10.03.2020, s-a bazat pe faptul că „Quotations considering taxes and exchange rate decreased for 0,89 MDL/liter” (în traducere, cotațiile cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar au scăzut cu 0,89 lei/l). Menționăm că, potrivit calculului prezentat de Rompetrol, 0,89 lei/l sunt schimbările înregistrate în cotațiile de achiziție. Totodată, Rompetrol comunică efectul estimat al factorilor identificați de Rompetrol asupra COGS - costul produselor vândute (efectul cumulat a stocurilor de la stațiile de alimentare și a descreșterii cifrei de afaceri pe începând cu 15.03.2020 și creșterea cheltuielilor operaționale (OPEX), comparativ cu cele planificate), de +0,38 lei/l.

Astfel, Consiliul Concurenței constată că există diferențe dintre calculele și estimările realizate de către Rompetrol cu privire la creșterea în cotații (-0,90 lei/l), efectul factorilor luați în calcul (0,38 lei/l) și creșterea de facto a prețului de piață (- 1

lei/l). Prin urmare, conduita de stabilire a prețurilor pe piață a benzinei A95 de către Rompetrol la data de 10.03.2020 nu este întemeiată economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că, reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la benzină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 17,92 lei/l. Totuși, prețul final stabilit prin Ordin din data de 10.03.2020 a fost de 17,40 lei/l, fiind decisă stabilirea unui preț cu 0,52 lei/l mai mic decât prețul prognozat, din contul micșorării rentabilității.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață a benzinei s-a realizat în baza modificării prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului, ceea ce a determinat scăderea costurilor de producție cu 1 leu/l.

Totuși, Consiliul Concurenței constată că afirmațiile Bemol cu privire la modificarea prețului de cumpărare a benzinei cu -1 leu/l sunt declarative, întrucât întreprinderea a raportat ANRE o scădere a CMPP a benzinei de 0,61 lei/l în perioada 06.02.2020-09.03.2020. Respectiv, scăderea prețului de piață a benzinei cu o valoare mai mare decât scăderea CMPP a benzinei a fost o decizie neargumentată economic, întrucât Bemol a înregistrat începând cu 09.03.2020 o rentabilitate negativă (-0,25%) în ceea ce ține de acest produs petrolier.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la benzină nu există.

Gaz lichefiat

De asemenea, în perioada 09.03.2020-11.03.2020, 6 întreprinderi au scăzut prețul la gaz lichefiat cu **0,30 lei/l** față de situația 06.02.2020-07.02.2020, după cum urmează în tabel:

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la GPL în perioada 01.02.2020-11.03.2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetro		Bemol		Lukoil	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
06.02.2020									10.55			
07.02.2020	10.44		10.45		10.45		10.45				10.55	
02.03.2020					10.55	0.10						
09.03.2020									10.25	-0.30		
10.03.2020			10.15	-0.30	10.15	-0.40	10.15	-0.30			10.25	-0.30
11.03.2020	10.14	-0.30										

Sursa: *Calculule prețurilor de comercializare cu amănuntul* (vol. 23 pag. 1022, 814, 1100, 578, 625, 621, 975, 1092, 1908, 1916, 2009, 2014, 1304, 1294, 1298, 1369, 1636, 1640, 1857, 1834, 1841, 1849)

Astfel,

- Datario la data de 11.03.2020 a stabilit un preț la GPL de 10,14 lei/l, cu **0,30 lei/l** mai puțin decât prețul de 10,44 lei/l, din data de 07.02.2020.
- Tirex la data de 10.03.2020 a stabilit un preț la GPL de 10,15 lei/l, cu **0,30 lei/l** mai puțin decât 10,45 lei/l, prețul din data de 06.02.2020.
- Petrom la 10.03.2020 a stabilit un preț la GPL de 10,20 lei/l, cu **0,30 lei/l** mai puțin decât prețul din data de 07.02.2020, având și o modificare intermediară de preț la 02.03.2020.
- Rompetrol la 10.03.2020 a stabilit un preț la GPL de 10,15 lei/l, cu **0,30 lei/l** mai puțin decât prețul din 07.02.2020.
- Lukoil la data de 10.03.2020 a stabilit un preț la GPL de 10,15 lei/l, cu **0,30 lei/l** mai puțin decât prețul de 10,45 lei/l din 07.02.2020.
- Bemol la data de 09.03.2020 a stabilit un preț la GPL de 10,25 lei/l, cu **0,30 lei/l** mai puțin decât prețul de 10,55 lei/l la data de 06.02.2020.

La data de 11.03.2020, prețul GPL practicat de către reclamați era cuprins între 10,14-10,25, diferența maximă de preț constituind 0,11 lei/l sau 1,08%.

Totodată, Consiliul Concurenței a examinat structura și evoluția costurilor întreprinderii care sunt un element de bază la formarea prețului de piață a GPL.

Tabel

Structura prețurilor la GPL stabilite de reclamați în perioada 09.03.2020-11.03.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	07.02.2020	7.45	2.08	1.40	9.6634	10.4365
Datario	11.03.2020	6.99	2.08	3.50	9.3875	10.1384
Tirex	06.02.2020	7.26	1.83	6.40	9.6718	10.4455
Tirex	10.03.2020	6.62	1.80	11.60	9.3967	10.1485
Petrom	07.02.2020	7.29	2.13	2.78	9.6819	10.4564
Petrom	02.03.2020	7.17	2.13	5.02	9.7669	10.5482
Petrom	10.03.2020	7.10	2.13	1.83	9.3989	10.1508
Rompetrol	07.02.2020	7.23	2.17	3.02	9.6839	10.4586
Rompetrol	10.03.2020	7.13	2.17	1.12	9.4042	10.1565
Lukoil	07.02.2020	6.92	1.82	10.71	9.6761	10.4501
Lukoil	10.03.2020	7.45	1.82	1.42	9.4016	10.1538
Bemol	06.02.2020	8.16	2.05	-4.32	9.7689	10.5504
Bemol	09.03.2020	7.06	2.05	4.10	9.4835	10.2422

Sursa: *Calculule prețurilor de comercializare cu amănuntul* (vol. 23 pag. 1022, 814, 1100, 578, 625, 621, 975, 1092, 1908, 1916, 2009, 2014, 1304, 1294, 1298, 1369, 1636, 1640, 1857, 1834, 1841, 1849)

**Modificarea CMPP a GPL comercializat de reclamați,
în perioada 07.02.2020-11.03.2020**

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, lei/l	Modificare CMPP, corectat TVA, lei/l
Datario	-0.46	-0.55
Tirex ¹⁵	-0.64	-0.77
Petrom	-0.19	-0.23
Rompetrol	-0.10	-0.12
Lukoil	0.53	0.64
Bemol	-1.10	-1.32

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

Din tabelul de mai sus se constată că, deși prețul de piață a scăzut cu aceeași valoare (0,30 lei/l) la toți reclamații, costurile care stau la baza modificării prețului au variat diferit înregistrând creșteri de până la 0,53 lei/l (sau 0,64 lei/l corectat TVA), în cazul Lukoil și reducere de până la -1,10 lei/l (sau -1,32 lei/l corectat TVA) la Bemol.

Astfel, pornind de la presupunerea că scopul întreprinderilor a fost majorarea prețului cu aceeași valoare în termenul indicat se constată că metoda de atingere a acestui scop a fost, ca și în alte cazuri, ajustarea rentabilității, respectiv creșterea rentabilității în cazul întreprinderilor a căror costuri (valoarea corectată TVA) au scăzut mai mult decât prețul de piață (Datario, Tirex, Bemol) și scăderea rentabilității în cazul întreprinderilor a căror costuri au crescut sau au scăzut mai puțin decât prețul de piață (Petrom, Rompetrol, Lukoil).

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în 09.03.2020-11.03.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), reducerea prețului la GPL din data de 10.03.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la gaz lichefiat examinate nu sunt justificate economic

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la GPL, în condițiile unei rentabilități de 6%, a fost de 9,64 lei/l la data de 10.03.2020. Totuși, prețul final stabilit prin Ordin la data de 10.03.2020 a fost de 10,15 lei/l, fiind decisă stabilirea unui preț cu 0,51 lei/l mai mare decât prețul prognozat, cu utilizarea unei rate a rentabilității de 11,60% în loc de 6%.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață la 09.03.2020 a avut la bază modificarea

¹⁵ Luând în considerare creșterea cheltuielilor cu 0,02 lei/l, modificarea totală a costurilor și cheltuielilor Tirex în perioada examinată a constituit -0,62 lei/l (sau -0,75 lei/l corectat TVA)

prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului, care a determinat o scădere a costurilor de producție de 0,40 lei/l pentru GPL. Menționăm că Bemol a raportat la ANRE o modificare a CMPP a GPL de -1,10 lei/l în perioada dintre modificările de preț (06.02.2020-09.03.2020). Prin urmare, în condițiile descreșterii costurilor de procurare a motorinei cu -1,10 lei/l, scăderea prețului de piață cu 0,30 lei/l s-a realizat din contul creșterii rentabilității cu 8,42%, iar argumentele prezentate de către Bemol nu se confirmă.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Rompetrol, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la gaz lichefiat nu există

5. Modificările de preț la benzină, motorină și gaz lichefiat în perioada 19.03.2020-04.04.2020

Motorină

În perioada 19.03.2020-04.04.2020, pe piață a fost înregistrată o scădere în 2-3 etape a prețurilor la motorină în sumă totală de **1,20 lei/l** (Tirex, Petrom, Rompetrol – 3 tipuri de motorină, Lukoil – 2 tipuri de motorină) și **1,25 lei/l** (Datario și Bemol) față de prețurile înregistrate la data de 11.03.2020, informațiile fiind prezentate detaliat în tabel:

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la motorină în perioada 19.03.2020-04.04.2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetrol		Rompetrol (tip 2 - S55 efix)		Rompetrol (tip 3 - 51 efix)		Lukoil		Lukoil (tip 2 -ecto)		Bemol		
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	
09.03.2020																			
10.03.2020			15.30		15.32		15.36		15.51		15.46		15.32		15.44			15.50	
11.03.2020	15.34																		
19.03.2020																			
20.03.2020			14.65	-0.65			14.76	-0.60	14.91	-0.60	14.86	-0.60	14.72	-0.60	14.84	-0.60		14.80	-0.70
21.03.2020	14.69	-0.65																	
24.03.2020					14.72	-0.60													
26.03.2020					14.67	-0.05													
03.04.2020					14.12	-0.55	14.16	-0.60	14.31	-0.60	14.26	-0.60	14.12	-0.60	14.24	-0.60			
04.04.2020	14.09	-0.60	14.10	-0.55														14.25	-0.55

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 2249, 2264, 254, 2662, 2663, 2655, 2656, 3107, 3098, 2346, 2338, 2342, 2922, 2921, 2905, 2904, 2912, 2911, 2974, 2975, 2976, 2982, 2983, 2984, 1855, 1856, 1832, 1833, 1839, 1840, 1847, 1848, 1915, 1914, 1913, 1905, 1906, 1907)

Așadar, micșorarea prețurilor a avut loc în 2 etape (în cazul Petrom - în 3 etape): prima etapă cu valori cuprinse între -0,60 și -0,70 lei/l în perioada 19.03.2020-24.03.2020, și a doua etapă – cu valori între -0,55 și -0,60 lei/l în perioada 03.04.2020-04.04.2020 (Petrom având o corecție intermediară a prețului de -0,05 lei/l la 26.03.2020).

În cele ce urmează va fi examinată structura prețurilor stabilite la fiecare din etape separat.

Tabel

Structura prețului motorinei comercializate de reclamați
în perioada 09.03.2020-04.04.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabi- litate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	11.03.2020	10.82	2.08	-0.95	12.7775	15.3329
Datario	21.03.2020	10.22	2.08	-0.50	12.2385	14.6862
Datario	04.04.2020	9.10	2.08	5.00	11.7390	14.0868
Tirex	10.03.2020	10.56	1.80	3.18	12.7530	15.3037
Tirex	20.03.2020	10.31	1.80	0.70	12.1948	14.6337
Tirex	04.04.2020	9.30	1.80	5.80	11.7438	14.0926
Petrom	10.03.2020	10.86	2.13	-1.71	12.7679	15.3214
Petrom	24.03.2020	11.43	2.13	-7.86	12.4942	14.9930
Petrom	26.03.2020	10.46	2.13	-2.86	12.2299	14.6759
Petrom	03.04.2020	9.64	2.41	-2.41	11.7596	14.1115
Rompetrol	10.03.2020	10.92	2.17	-2.20	12.8020	15.3624
Rompetrol	20.03.2020	10.00	2.17	1.12	12.3063	14.7676
Rompetrol	03.04.2020	10.45	2.17	-6.49	11.8010	14.1612
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	10.03.2020	10.42	2.17	2.67	12.9262	15.5114
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	20.03.2020	10.22	2.17	0.31	12.4284	14.9141
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	03.04.2020	10.08	2.17	-2.60	11.9315	14.3178
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	10.03.2020	10.90	2.17	-1.40	12.8870	15.4644
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	20.03.2020	10.43	2.17	-1.72	12.3833	14.8599
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	03.04.2020	9.97	2.17	-2.09	11.8863	14.2635
Lukoil	10.03.2020	10.11	1.82	7.03	12.7687	15.3224
Lukoil	20.03.2020	9.52	1.82	8.19	12.2687	14.7225
Lukoil	03.04.2020	9.25	1.82	6.31	11.7685	14.1222
Lukoil (tip 2 ecto)	10.03.2020	11.02	1.82	0.26	12.8734	15.4481
Lukoil (tip 2 ecto)	20.03.2020	10.41	1.82	1.13	12.3682	14.8418
Lukoil (tip 2 ecto)	03.04.2020	10.14	1.82	-0.78	11.8667	14.2401
Bemol	09.03.2020	10.65	2.05	1.66	12.9108	15.4930
Bemol	19.03.2020	10.29	2.05	-0.11	12.3264	14.7917
Bemol	04.04.2020	8.90	2.05	8.42	11.8720	14.2464

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 2249, 2264, 254, 2662, 2663, 2655, 2656, 3107, 3098, 2346, 2338, 2342, 2922, 2921, 2905, 2904, 2912, 2911, 2974, 2975, 2976, 2982, 2983, 2984, 1855, 1856, 1832, 1833, 1839, 1840, 1847, 1848, 1915, 1914, 1913, 1905, 1906, 1907)

În perioada 09.03.2020-04.04.2020 toate întreprinderile examinate au înregistrat o scădere în CMPP a motorinei, după cum urmează.

**Modificarea CMPP a motorinei comercializate de reclamați
în perioada 09.03.2020-04.04.2020**

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, 1 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 1 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, total, lei/l	Modificare CMPP, total, corectat TVA, lei/l
Datario	-0.60	-0.72	-1.12	-1.34	-1.72	-2.06
Tirex	-0.25	-0.30	-1.01	-1.21	-1.26	-1.51
Petrom	-0.40	-0.48	-0.82	-0.98	-1.22	-1.46
Rompetrol	-0.92	-1.10	0.45	0.54	-0.47	-0.56
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	-0.20	-0.24	-0.14	-0.17	-0.34	-0.41
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	-0.47	-0.56	-0.46	-0.55	-0.93	-1.12
Lukoil	-0.59	-0.71	-0.27	-0.32	-0.86	-1.03
Lukoil (tip 2 - ecto)	-0.61	-0.73	-0.27	-0.32	-0.88	-1.06
Bemol	-0.36	-0.43	-1.39	-1.67	-1.75	-2.10

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

Astfel, se constată că toate întreprinderile reclamate au operat o modificare de preț la panou în perioada 09.03.2020-04.04.2020 de 1,20-1,25 lei/l, deși reducerea costului mediu ponderat de procurare a fost semnificativ diferită și a variat între -0,41 lei/l și -2,10 lei/l (corectat TVA).

Prin urmare, la o reducere a prețului final al motorinei de 1,20-1,25 lei/l, întreprinderile care au avut reduceri de costuri mai mari decât această valoare și-au sporit rentabilitatea (de ex. Bemol, Datario), în timp ce întreprinderile care au avut scăderi a costurilor mai mici de 1,20-1,25 lei/l și-au redus prețul final din contul reducerii rentabilității.

În acest context, menționăm conduita de stabilire a prețurilor a întreprinderii Rompetrol, care comercializează mai multe tipuri de motorină și a înregistrat evoluții diferite în CMPP a motorinei comercializate (scăderi între 0,34-0,93 lei/l), dar a redus prețul final exact cu aceeași valoare în perioada examinată – cu 1,20 lei/l.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în 20.03.2020-04.04.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), modificările de preț la motorină realizate în perioada 20.03.2020-03.04.2020 au avut la baza fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la motorină nu sunt justificate economic.

Cu referire la scăderile succesive ale prețului cu 0,60 lei/l la data de 20.03.2020 și cu 0,60 lei/l la data de 03.04.2020, prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, Anexa 5

(vol. 30 pag. 164-167) Rompetrol a comunicat că modificările menționate au avut la bază modificări în cotațiile de achiziție (Platts ULSD 10ppm Fob Med) + impozite lei/l de -1,44 lei/l și, respectiv, -1,63 lei/l. Totodată, Rompetrol a comunicat un efect cumulativ al factorilor luați în considerare de către Rompetrol la stabilirea prețurilor (stocurile vechi, stocurile de la stațiile de alimentare, descreșterea cifrei de afaceri și creșterea cheltuielilor operaționale) de +3,14 lei/l și +4,92 lei/l. Prin urmare, reieșind din informațiile Rompetrol, scăderile de preț stabilite la panou nu au fost întemeiate pe calculele interne ale întreprinderii cu privire la modificările care au survenit în componența costurilor și cheltuielilor întreprinderii.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la motorină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 15,15 lei/l la data de 20.03.2020 și 13,81 lei/l la data de 04.04.2020. Totuși, prețurile finale stabilite prin ordin au fost de 14,65 lei/l și 14,10 lei/l la datele menționate, fiind decisă stabilirea unor prețuri cu 0,50 lei/l mai mici și, respectiv, cu 0,29 lei/l mai mari decât prețurile prognozate.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață din 19.03.2020 (-0,70 lei/l) și 04.04.2020 (-0,55 lei/l) a avut la bază modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului, ceea ce a determinat o scădere a prețului de cost cu 0,90 lei/l la situația din 19.03.2020 și cu 0,20 lei/l la 04.04.2020 pentru motorină. Totodată, Bemol a relatat despre reducerea vânzărilor de produse petroliere cu 40% până la 04.04.2020, în condițiile în care costurile fixe, taxele locale și de licență au fost neschimbate.

Se constată că modificările de preț realizate de Bemol la 19.03.2020 și 04.04.2020, luate separat sau luate cumulativ (0,70 și 0,55 lei/l), nu corespund cu modificările raportate în costurile de achiziție (0,90 și 0,20 lei/l), având în vedere și mențiunea cu privire la creșterea cheltuielilor unitare din cauza scăderii vânzărilor.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la motorină nu există.

Benzină

Consiliul Concurenței a constatat faptul că există similitudini în scăderea prețului la benzină, realizată în 2 etape în perioada 20.03.2020-04.04.2020, în sumă totală de **0,95 lei/l**, după cum urmează.

- 0,75 lei/l și 0,20 lei/l în cazul Datario;
- 0,65 lei/l și 0,30 lei/l în cazul Tirex;

- 0,70 lei/l și 0,25 lei/l în cazul Rompetrol (2 tipuri de benzină) și Lukoil (2 tipuri de benzină).

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la benzină în perioada 10.03.2020-04.04.2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetrol		Rompetrol (tip 2 - efix)		Lukoil		Lukoil (tip 2 - ecto)		Bemol	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
10.03.2020			17.40		17.42		17.45		17.52		17.42		17.52			
11.03.2020	17.44															
19.03.2020															16.80	-0.75
20.03.2020			16.75	-0.65	16.72	-0.70	16.75	-0.70	16.82	-0.70	16.72	-0.70	16.82	-0.70		
21.03.2020	16.69	-0.75														
03.04.2020					16.47	-0.25	16.5	-0.25	16.57	-0.25	16.47	-0.25	16.57	-0.25		
04.04.2020	16.49	-0.20	16.45	-0.30											16.50	-0.30

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 2345, 2337, 2343, 2903, 2920, 2263, 2248, 2255, 3099, 3108, 2660, 2661, 2653, 2654, 1911, 1912, 1904, 1903, 1368, 1854, 1831, 1838, 1302, 1296, 2007, 2012, 1643, 1644, 1632, 1633, 2345)

În tabelul ce urmează este prezentată structura prețurilor la benzină în perioada examinată.

Tabel

Structura prețului benzinei comercializate de reclamați în perioada 09.03.2020-04.04.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	11.03.2020	12.53	2.08	-0.55	14.5296	17.4356
Datario	21.03.2020	11.93	2.08	-0.80	13.8979	16.6775
Datario	04.04.2020	10.08	2.08	12.95	13.7347	16.4817
Tirex	10.03.2020	12.10	1.80	4.30	14.4977	17.3972
Tirex	20.03.2020	11.81	1.80	2.60	13.9639	16.7566
Tirex	04.04.2020	10.25	1.80	13.70	13.7009	16.4410
Petrom	10.03.2020	10.59	2.41	5.52	13.7176	16.4611
Petrom	20.03.2020	12.13	2.13	1.81	14.5181	17.4217
Petrom	03.04.2020	11.84	2.13	-0.27	13.9323	16.7187
Rompetrol	10.03.2020	12.62	2.17	-1.65	14.5460	17.4552
Rompetrol	20.03.2020	12.47	2.17	-4.66	13.9578	16.7493
Rompetrol	03.04.2020	11.13	2.17	3.44	13.7575	16.5090
Rompetrol (tip 2 - efix)	10.03.2020	12.53	2.17	-0.66	14.6030	17.5236
Rompetrol (tip 2 - efix)	20.03.2020	12.56	2.17	-4.79	14.0244	16.8293
Rompetrol (tip 2 - efix)	03.04.2020	11.36	2.17	2.09	13.8128	16.5753
Lukoil	10.03.2020	12.70	1.82	0	14.5200	17.4240
Lukoil	20.03.2020	11.95	1.82	1.19	13.9339	16.7206
Lukoil	03.04.2020	11.48	1.82	3.24	13.7309	16.4771
Lukoil (tip 2 ecto)	10.03.2020	12.73	1.82	0.32	14.5966	17.5159
Lukoil (tip 2 ecto)	20.03.2020	12.22	1.82	-0.14	14.0203	16.8244
Lukoil (tip 2 ecto)	03.04.2020	12.58	1.82	-4.13	13.8053	16.5663
Bemol	09.03.2020	12.61	2.05	-0.25	14.6234	17.5480

Bemol	19.03.2020	11.81	2.05	0.97	13.9944	16.7933
Bemol	04.04.2020	10.25	2.05	11.78	13.7489	16.4987

Sursa: *Calcululele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 2345, 2337, 2343, 2903, 2920, 2263, 2248, 2255, 3099, 3108, 2660, 2661, 2653, 2654, 1911, 1912, 1904, 1903, 1368, 1854, 1831, 1838, 1302, 1296, 2007, 2012, 1643, 1644, 1632, 1633, 2345)*

În urma examinării informațiilor prezentate în tabelul de mai sus, Consiliul Concurenței a constatat că, în perioada 10.03.2020-04.04.2020, când au avut loc modificările de preț examinate, întreprinderile reclamate au consemnat evoluții deferite a costurilor de procurare a benzinei, în cea mai mare parte fiind prezentă o reducere a CMPP, dar și majorarea acestora, în cazul Petrom.

Tabel

**Modificarea CMPP a benzinei comercializate de reclamați
în perioada 09.03.2020-04.04.2020**

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, 1 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 1 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, total, lei/l	Modificare CMPP, total, corectat TVA, lei/l
Datario	-0.60	-0.72	-1.85	-2.22	-2.45	-2.94
Tirex	-0.29	-0.35	-1.56	-1.87	-1.85	-2.22
Petrom	1.54	1.85	-0.29	-0.35	1.25	1.50
Rompetrol	-0.15	-0.18	-1.49	-1.79	-1.49	-1.79
Rompetrol (tip 2 - efix)	0.03	0.04	-1.20	-1.44	-1.17	-1.40
Lukoil	-0.75	-0.90	-0.47	-0.56	-1.22	-1.46
Lukoil (tip 2 - ecto)	-0.51	-0.61	0.36	0.43	-0.15	-0.18
Bemol	-0.80	-0.96	-1.56	-1.87	-2.36	-2.83

Sursa: *Elaborat în baza tabelului anterior*

Deși toate întreprinderile examinate au redus prețul de piață a benzinei cu 0,95 lei/l (cu excepția Bemol, care a redus prețul cu 1,05 lei/l), se constată că 5 din 6 reclamați au notat scăderi a CMPP mai mari decât modificarea prețului final, de până la -2,45 lei/l (-2,94 lei/l corectat TVA), ceea ce a generat rentabilități mai mari de 10% (Bemol, Tirex, Datario).

În același timp, CMPP a benzinei a crescut cu 1,25 lei/l în perioada 10.03.2020-04.04.2020, Petrom a scăzut prețul la benzină exact cu aceeași valoare ca și concurenții săi – 0,95 lei/l, din contul aplicării unei rentabilități negative pentru acest produs, contrar intereselor economice ale întreprinderii.

În acest context, menționăm și conduita de stabilire a prețului pentru produsul benzină de tip 2-ecto a întreprinderii Lukoil. Astfel, având o reducere a CMPP de doar 0,15 lei/l (0,18 lei/l corectat TVA), Lukoil a redus prețul la acest tip de benzină exact cu 0,95 lei/l, ca și în cazul benzinei obișnuite, la care CMPP s-au redus cu 1,22 lei/l (1,46 lei/l corectat TVA) și ca și majoritatea dintre concurenții săi, iar această decizie a generat pierderi, rentabilitate fiind de -4,13%.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în 20.03.2020-04.04.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), modificările de preț la benzină care au avut loc în perioada 20.03.2020-03.04.2020 au avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

Prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, *Anexa 5* (vol. 30 pag. 164-167), Rompetrol a comunicat că scăderea prețului la benzina cu 0,70 lei/l din 20.03.2020 a fost condiționată de faptul că „*Quotations considering taxes and exchange rate decreased for 1,96 MDL/liter*” (cotațiile cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar s-au redus cu 1,96 lei/l). Totodată, Rompetrol raportează o creștere a costurilor de 3,69 lei/l, care are la bază stocurile din stații și descreșterea cifrei de afaceri după 15.03.2020, precum și creșterea cheltuielilor operaționale unitare (OPEX), datorită reducerii vânzărilor. În acest context, Consiliul Concurenței constată lipsa legăturii cauză-efect între modificările în costuri raportate de Rompetrol (-1,96 lei/l și +3,69 lei/l) și modificarea prețului final cu -0,70 lei/l.

Similar, potrivit Rompetrol scăderea prețului la benzina cu 0,25 lei/l din 03.04.2020 a fost condiționată de faptul că „*Quotations considering taxes and exchange rate decreased for 2,72 MDL/liter*” (cotațiile cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar s-au redus cu 2,72 lei/l). De asemenea, Rompetrol raportează o creștere a costurilor de 5,13 lei/l, care are la bază stocurile din stații și descreșterea cifrei de afaceri după 15.03.2020, precum și creșterea cheltuielilor operaționale unitare (OPEX), datorită reducerii vânzărilor. În acest context, Consiliul Concurenței constată lipsa legăturii cauză-efect între modificările în costuri raportate de Rompetrol (-2,72 lei/l și +5,13 lei/l) și modificarea prețului final cu -0,25 lei/l.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la benzină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 17,04 lei/l la data de 20.03.2020 și 14,74 lei/l la 04.04.2020. Totuși, prețul final stabilit prin ordin a fost diferit de cel prognozat, de 16,75 lei/l și 16,45 lei/l respectiv. Astfel, se constată că Tirex a decis stabilirea unui preț cu 0,29 lei/l mai mic decât prețul prognozat la 20.03.2020, și cu 1,71 lei/l mai mare decât prețul prognozat la 04.04.2020, cu majorarea rentabilității până la 13,70%.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață din 19.03.2020 (-0,75 lei/l) și 04.04.2020 (-0,30 lei/l) a avut la bază modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului, ceea ce a determinat o scădere a prețului de cost

cu 1,50 lei/l la situația din 19.03.2020 și 0,90 lei/l la 04.04.2020 pentru benzină. Totodată, Bemol a relatat despre reducerea vânzărilor de produse petroliere cu 40% până la 04.04.2020, în condițiile în care costurile fixe, taxele locale și de licență au fost neschimbate.

Se constată că modificările de preț realizate de Bemol la 19.03.2020 și 04.04.2020, luate separat sau luate cumulativ (-0,75 și -0,30 lei/l) nu corespund cu modificările raportate în costurile de achiziție (-1,50 și -0,90 lei/l).

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la benzină nu există.

Gaz lichefiat

În ceea ce privește gazul lichefiat, în perioada 20.03.2020-03.04.2020 se observă o scădere de preț **de 0,38 lei/l**, realizată în 1-2 etape de către cei mai mari importatori și comercianți de gaz lichefiat: Petrom, Rompetrol și Lukoil, atât inițial, cât și final fiind stabilit un preț de piață identic – 10,15 lei/l și, respectiv, 9,77 lei/l.

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la GPL în perioada 02.03.2020-03.04.2020

Data modificării	Petrom		Rompetro		Lukoil	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
10.03.2020	10.15		10.15		10.15	
11.03.2020						
19.03.2020						
20.03.2020	9.97	-0.18	9.97	-0.18	9.97	-0.18
21.03.2020						
24.03.2020					9.87	-0.10
26.03.2020	9.87	-0.10				
27.03.2020						
30.03.2020						
03.04.2020	9.77	-0.10	9.77	-0.20	9.77	-0.10
04.04.2020						

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 2993, 2997, 2657, 2664, 2906, 2913, 2923, 1908, 1916, 2009, 1636, 1640, 1857, 1834, 1841, 1849)

În urma analizelor efectuate, Consiliul Concurenței a constatat că, deși prețurile stabilite pe piață erau identice, la fel ca și modificările de preț, acestea nu erau justificate economic, întrucât întreprinderile au înregistrat costuri diferite în perioada examinată.

Tabel

Structura prețului GPL comercializat de Petrom, Lukoil și Rompetrol în perioada 10.03.2020-03.04.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Petrom	10.03.2020	7.10	2.13	1.83	9.3989	10.1508
Petrom	20.03.2020	6.96	2.13	1.60	9.2354	9.9743
Petrom	26.03.2020	6.96	2.13	0.58	9.1427	9.8741
Petrom	03.04.2020	6.68	2.41	-0.50	9.0446	9.7681
Rompetrol	10.03.2020	7.13	2.17	1.12	9.4042	10.1565
Rompetrol	20.03.2020	7.01	2.17	0.58	9.2332	9.9719
Rompetrol	03.04.2020	6.95	2.17	-0.74	9.0525	9.7767
Lukoil	10.03.2020	7.45	1.82	1.42	9.4016	10.1538
Lukoil	20.03.2020	7.30	1.82	1.24	9.2331	9.9717
Lukoil	24.03.2020	6.91	1.82	4.76	9.1455	9.8772
Lukoil	03.04.2020	7.14	1.82	0.94	9.0442	9.7678

Sursa: *Calcululele prețurilor de comercializare cu amănuntul* (vol. 23 pag. 2993, 2997, 2657, 2664, 2906, 2913, 2923, 1908, 1916, 2009, 1636, 1640, 1857, 1834, 1841, 1849)

Astfel, având un preț de piață identic, la data de 03.04.2020 Lukoil avea un CMPP a GPL de 7,14 lei/l, Rompetrol – de 6,95 lei/l, iar Petrom – de 6,68 lei/l. Respectiv, diferența dintre costurile de achiziție a GPL întreprinderilor concurente la această dată era de 0,46 lei/l sau 6,88%. Ținând cont că întreprinderile au notat și o diferență a cheltuielilor de până la 0,59 lei/l (cca 6% din prețul final), se constată că stabilirea unor prețuri de piață identice nu este justificată economic.

În acest sens, menționăm că și valoarea cu care a fost modificat prețul final – 0,38 lei/l, nu reflectă modificările care au avut loc în structura costurilor și cheltuielilor întreprinderii în perioada 10.03.2020-03.04.2020:

- CMPP al GPL comercializat de Petrom a scăzut cu 0,42 lei/l (0,50 lei/l corectat TVA). În același timp, Petrom a reevaluat cheltuielile unitare, care au crescut cu 0,28 lei/l (0,34 lei/l corectat TVA). Respectiv, prin compensare costurile și cheltuielile întreprinderii au scăzut cu 0,14 lei/l (0,17 lei/l corectat TVA) și scăderea prețului final cu 0,38 lei/l nu a fost o decizie justificată economic, și a produs pierderi întreprinderii, în condițiile unei rentabilități de -0,50%.

- În cazul GPL comercializat de Rompetrol, CMPP a scăzut cu 0,18 lei/l (0,22 lei/l corectat TVA) și, în condițiile unor cheltuieli constante, reducerea prețului de piață cu 0,38 lei/l nu a fost economic avantajoasă întreprinderii, fiind înregistrată o rentabilitate negativă de -0,74%.

- Reieșind din reducerea CMPP cu 0,31 lei/l (0,37 lei/l corectat TVA), comportamentul de piață al Lukoil în acest caz a fost unul justificat economic.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), modificarea prețului la GPL în perioada 20.03.2020-03.04.2020, a avut la baza fluctuația cotațiilor și prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora.

Totodată, la solicitarea Consiliului Concurenței, Rompetrol și Petrom nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la benzină nu există.

6. Modificările de preț la benzină, motorină și gaz lichefiat în perioada 22.04.2020-01.05.2020

Motorină

În perioada 22.04.2020-01.05.2020, în 1-3 etape întreprinderile Datario, Petrom (2 tipuri de motorină), Rompetrol (3 tipuri de motorină) și Lukoil (2 tipuri de motorină) au scăzut prețul la motorină cu **1,05 lei/l**, după cum urmează în tabel.

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la motorină în perioada 22.04.2020-13.05.2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Petrom (tip2-extra)		Rompetrol		Rompetrol (tip 2 - S55 efix)		Rompetrol (tip 3 - 51 efix)		Lukoil		Lukoil (tip 2 -ecto)		Bemol		
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	
03.04.2020					14.12		14.37		14.16		14.31		14.26		14.12		14.24				
04.04.2020	14.09		14.10																	14.25	
20.04.2020																				13.70	-0.55
22.04.2020	13.59	-0.50	13.10	-1.00	13.12	-1.00	13.37	-1.00	13.16	-1.00	13.31	-1.00	13.26	-1.00	13.07	-1.05	13.19	-1.05	13.25	-0.45	
23.04.2020	13.09	-0.50																			
24.04.2020					13.07	-0.05	13.32	-0.05	13.11	-0.05	13.26	-0.05	13.21	-0.05							
01.05.2020	13.04	-0.05																			
13.05.2020			13.05	-0.05																	

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 2249, 2264, 2254, 2662, 2663, 2655, 2656, 3107, 3098, 2346, 2338, 2342, 2922, 2921, 2905, 2904, 2912, 2911, 1974, 2975, 2976, 2982, 2983, 2984)

Menționăm că Tirex a scăzut prețul la motorină cu aceeași valoare – **1,05 lei/l**, doar că într-o perioadă mai îndelungată de timp – cu 1 leu/l la data de 22.04.2020 și cu 0,05 lei/l la 13.05.2020. Spre deosebire de concurenții săi, Bemol a scăzut prețul cu 1 leu/l.

Totodată, Consiliul Concurenței a examinat structura prețurilor motorinei comercializate de reclamanți în perioada modificărilor similare de preț.

Tabel

Structura prețului motorinei comercializate de către întreprinderile reclamate în perioada 04.04.2020-13.05.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	04.04.2020	9.10	2.08	5.00	11.7390	14.0868
Datario	22.04.2020	9.00	2.08	2.15	11.3182	13.5819
Datario	23.04.2020	8.92	2.08	-0.80	10.9120	13.0944
Datario	01.05.2020	8.38	2.08	3.80	10.8575	13.0290
Tirex	04.04.2020	9.30	1.80	5.80	11.7438	14.0926
Tirex	22.04.2020	8.51	1.80	5.80	10.9080	13.0896
Tirex	13.05.2020	7.36	1.80	18.60	10.8638	13.0365

Petrom	03.04.2020	9.64	2.41	-2.41	11.7596	14.1115
Petrom	22.04.2020	9.41	2.41	-7.55	10.9276	13.1131
Petrom	24.04.2020	9.41	2.41	-7.90	10.8862	13.0635
Petrom (tip 2 -extra)	03.04.2020	10.91	2.41	-10.12	11.9720	14.3664
Petrom (tip 2 -extra)	22.04.2020	10.91	2.41	-16.38	11.1382	13.3658
Petrom (tip 2 -extra)	24.04.2020	10.91	2.41	-16.69	11.0969	13.3163
Rompetrol	03.04.2020	10.45	2.17	-6.49	11.8010	14.1612
Rompetrol	22.04.2020	7.61	2.17	12.17	10.9702	13.1643
Rompetrol	24.04.2020	7.56	2.17	12.27	10.9239	13.1086
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	03.04.2020	10.08	2.17	-2.60	11.9315	14.3178
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	22.04.2020	10.08	2.17	-9.40	11.0985	13.3182
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	24.04.2020	10.08	2.17	-9.74	11.0569	13.2682
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	03.04.2020	9.97	2.17	-2.09	11.8863	14.2635
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	22.04.2020	9.15	2.17	-2.34	11.0551	13.2661
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	24.04.2020	8.99	2.17	-1.37	11.0071	13.2085
Lukoil	03.04.2020	9.25	1.82	6.31	11.7685	14.1222
Lukoil	22.04.2020	7.58	1.82	15.89	10.8937	13.0724
Lukoil (tip 2 ecto)	03.04.2020	10.14	1.82	-0.78	11.8667	14.2401
Lukoil (tip 2 ecto)	22.04.2020	9.26	1.82	-0.77	10.9947	13.1936
Bemol	04.04.2020	8.90	2.05	8.42	11.8720	14.2464
Bemol	20.04.2020	8.38	2.05	9.39	11.4094	13.6913
Bemol	22.04.2020	8.38	2.05	5.79	11.0339	13.2407

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 2249, 2264, 2254, 2662, 2663, 2655, 2656, 3107, 3098, 2346, 2338, 2342, 2922, 2921, 2905, 2904, 2912, 2911, 1974, 2975, 2976, 2982, 2983, 2984)

Din analiza datelor cu privire la componentele prețului motorinei se constată că scăderea identică de preț realizată în 1-3 etape succesive cu exact 1,05 lei/l în perioada 22.04.2020-24.04.2020 (cu excepția Datario, care s-a aliniat la 01.05.2020 și Tirex, care s-a aliniat la 13.05.2020) nu este justificată economic. În special, menționăm că costul de achiziție a motorinei a înregistrat evoluții diferite în perioadele dintre scăderi de preț, după cum urmează.

**Modificarea CMPP a motorinei comercializate de reclamați
în perioada 04.04.2020-13.05.2020**

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, 1 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 1 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, 3 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 3 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, total, lei/l	Modificare CMPP, total, corectat TVA, lei/l
Datario	-0.10	-0.1	-0.08	-0.10	-0.54	-0.65	-0.72	-0.86
Tirex	-0.79	-0.9	-1.15	-1.38			-1.94	-2.33
Petrom	-0.23	-0.3	0	0			-0.23	-0.28
Petrom (tip 2 -extra)	0	0	0	0			0	0.00
Rompetrol	-2.84	-3.41	-0.05	-0.06			-2.89	-3.47
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	0	0	0	0			0	0.00
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	-0.82	-0.98	-0.16	-0.19			-0.98	-1.18
Lukoil	-1.67	-2.00					-1.67	-2.00
Lukoil (tip 2 ecto)	-0.88	-1.06					-0.88	-1.06
Bemol	-0.52	-0.62	0	0			-0.52	-0.62

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

Din tabelul de mai sus se constată că, pentru unele produse, CMPP a rămas neschimbat între 03.04.2020 și modificările de preț operate în perioada 22.04.2020-13.05.2020 – de ex. produsele Petrom de tip 2 – extra și Rompetrol de tip 2 – S55 efix. În acest caz, având în vedere că CMPP a fost constant, scăderea prețului cu aceeași valoare ca și pentru restul produselor a avut consecințe economice negative semnificative pentru întreprinderile menționate, fiind raportate rentabilități de -16,69% (Petrom) și -9,74% (Rompetrol). Mai mult decât atât, este de menționat că întreprinderile înregistrau pierderi pentru aceste produse până la operarea modificării, dar au decis să reducă prețurile contrar interesului economic al întreprinderii.

Cât privește celelalte tipuri de motorină comercializate de Petrom și Rompetrol, precum și produsele întreprinderilor concurente, se constată că scăderea CMPP a fost diferită, cuprinsă între -0,23 și -2,89 lei/l (-0,28 și -3,47 lei/l corectat TVA) și, prin urmare, în condițiile unor cheltuieli constante, stabilirea unui preț final exact cu 1,05 lei/l mai mic decât în perioada anterioară nu este argumentată din punct de vedere economic. Acest comportament similar al întreprinderilor s-a realizat prin intermediul stabilirii unor rentabilități anormale, negative (Petrom, Rompetrol, Datario, Lukoil (tip 2-ecto)) sau semnificativ mai mari decât pragul de 10% (Tirex – 18,60%, Lukoil (motorină obișnuită) -15,89%).

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în 22.04.2020-01.05.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Referitor la scăderile succesive ale prețului cu 1 leu/l la data de 22.04.2020 și cu 0,05 lei/l la data de 24.04.2020, prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, Anexa 5 (vol. 30 pag. 164-167), Rompetrol a comunicat că modificările menționate au avut la bază

modificări în cotațiile de achiziție (Platts ULSD 10ppm Fob Med) + impozite lei/l de - 0,53 lei/l și, respectiv, -0,08 lei/l. Totodată, la datele menționate Rompetrol a comunicat un efect cumulativ al factorilor luați în considerare de către Rompetrol la stabilirea prețurilor (stocurile vechi, stocurile de la stațiile de alimentare, descreșterea cifrei de afaceri și creșterea cheltuielilor operaționale) de + 4,29 lei/l și +4,33 lei/l. Prin urmare, reieșind din informațiile Rompetrol, scăderile de preț stabilite la panou au fost aproape de 2 ori mai mari decât modificările în cotațiile de achiziție, chiar și fără a lua în considerare efectul semnificativ al factorilor enumerați. Respectiv, constatăm că comportamentul de preț al Rompetrol nu a avut la bază calculele interne ale întreprinderii cu privire la modificările care au survenit în componența costurilor și cheltuielilor întreprinderii.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), reducerea prețului la motorină din data de 24.04.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la motorină nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la motorină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 12,62 lei/l la data de 22.04.2020. Cu toate acestea, prețul final stabilit prin ordin a fost de 13,10 lei/l, fiind decisă stabilirea unui preț cu 0,48 lei/l mai mare decât prețul prognozat.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la motorină nu există.

Benzină

În cazul benzinei cu cifra octanică 95, modificarea de preț în perioada 22.04.2020-24.04.2020 a constituit exact **1 leu/l** pentru Datario, Tirex, Petrom, Rompetrol (2 tipuri de benzină) și Lukoil (2 tipuri de benzină), după cum urmează.

Evoluția prețului cu amănuntul a benzinei în perioada 22.04.2020-24.04.2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Romp petrol		Romp petrol (tip 2 - efix)		Lukoil		Lukoil (tip 2 - ecto)		Bemol	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
03.04.2020					16.47		16.50		16.57		16.47		16.57			
04.04.2020	16.49		16.45												16.50	
20.04.2020															16.05	-0.45
22.04.2020	15.99	-0.50	15.45	-1.00	15.47	-1.00	15.50	-1.00	15.57	-1.00	15.47	-1.00	15.57	-1.00	15.55	-0.50
23.04.2020	15.49	-0.50														
24.04.2021							15.50	0	15.57	0						

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 2345, 2337, 2343, 2903, 2920, 2263, 2248, 2255, 3099, 3108, 2660, 2661, 2653, 2654, 2980, 2981, 2972, 2973)

Menționăm că Bemol a redus prețul cu 0,95 lei/l, cu 0,05 lei/l mai puțin decât concurenții săi.

Consiliul Concurenței a examinat structura prețului de comercializare cu amănuntul a benzinei, conform tabelului de mai jos.

Structura prețului benzinei comercializate de către întreprinderile reclamate în perioada 04.04.2020-24.04.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	04.04.2020	10.08	2.08	12.95	13.7347	16.4817
Datario	22.04.2020	9.54	2.08	14.70	13.3281	15.9938
Datario	23.04.2020	9.50	2.08	11.45	12.9059	15.4871
Tirex	04.04.2020	10.25	1.80	13.70	13.7009	16.4410
Tirex	22.04.2020	8.98	1.80	19.45	12.8767	15.4521
Petrom	03.04.2020	11.84	2.13	-0.27	13.9323	16.7187
Petrom	22.04.2020	9.58	2.41	7.48	12.8869	15.4642
Romp petrol	03.04.2020	11.13	2.17	3.44	13.7575	16.5090
Romp petrol	22.04.2020	9.57	2.17	10.08	12.9234	15.5081
Romp petrol	24.04.2020	9.36	2.17	12.03	12.9171	15.5005
Romp petrol (tip 2 - efix)	03.04.2020	11.36	2.17	2.09	13.8128	16.5753
Romp petrol (tip 2 - efix)	22.04.2020	10.08	2.17	5.92	12.9752	15.5702
Romp petrol (tip 2 - efix)	24.04.2020	9.98	2.17	6.81	12.9774	15.5729
Lukoil	03.04.2020	11.48	1.82	3.24	13.7309	16.4771
Lukoil	22.04.2020	9.66	1.82	12.36	12.8989	15.4787
Lukoil (tip 2 ecto)	03.04.2020	12.58	1.82	-4.13	13.8053	16.5663
Lukoil (tip 2 ecto)	22.04.2020	12.31	1.82	-8.13	12.9812	15.5775
Bemol	04.04.2020	10.25	2.05	11.78	13.7489	16.4987
Bemol	20.04.2020	9.30	2.05	17.85	13.3760	16.0512
Bemol	22.04.2020	9.15	2.05	15.63	12.9506	15.5407

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 2345, 2337, 2343, 2903, 2920, 2263, 2248, 2255, 3099, 3108, 2660, 2661, 2653, 2654, 2980, 2981, 2972, 2973)

În rezultatul examinării structurii și evoluției prețurilor stabilite pe piață, Consiliul Concurenței a constatat că scăderea prețului exact cu 1 leu/l la benzina

comercializată de către întreprinderile reclamate (cu excepția Bemol), nu este argumentată din punct de vedere economic, întrucât modificarea costurilor de achiziție a avut loc cu valori diferite, informațiile sistematizate în acest sens fiind prezentate în următorul tabel.

Tabel

**Modificarea CMPP a benzinei comercializate de reclamați
în perioada 04.04.2020-24.04.2020**

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, 1 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 1 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, total, lei/l	Modificare CMPP, total, corectat TVA, lei/l
Datario	-0.54	-0.65	-0.04	-0.05	-0.58	-0.70
Tirex	-1.27	-1.52			-1.27	-1.52
Petrom	-2.26	-2.71			-2.26	-2.71
Rompetrol	-1.56	-1.87	-0.21	-0.25	-1.77	-2.12
Rompetrol (tip 2-efix)	-1.28	-1.54	-0.10	-0.12	-1.38	-1.66
Lukoil	-1.82	-2.18			-1.82	-2.18
Lukoil (tip 2 -ecto)	-0.27	-0.32			-0.27	-0.32
Bemol	-0.95	-1.14	-0.15	-0.18	-1.10	-1.32

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

Astfel, costurile de achiziție ale benzinei raportate de către întreprinderile reclamate s-au modificat în perioada 03.04.2020 până la modificările de preț din 22.04.2020-24.04.2020, cu valori cuprinse între -0,27 și -2,26 lei/l (-0,32 și -2,71 lei/l corectat TVA). Prin urmare, întreprinderile a căror costuri au scăzut mai puțin decât a scăzut prețul la panou, au modificat prețul din contul reducerii rentabilității, în unele situații până la -8,13% (Lukoil tip 2-ecto), chiar dacă la momentul modificării prețului activitatea de comercializare a acestui produs deja era deficitară. În același timp, întreprinderile a căror CMPP a benzinei s-a redus într-o măsură mai mare decât prețul de piață, au realizat modificarea de preț din contul creșterii rentabilității, până la valori de 19,45% (Tirex).

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în 20.03.2020-04.04.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), modificările de preț la benzină au avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

Prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, *Anexa 5* (vol. 30 pag. 164-167), Rompetrol a comunicat că scăderea prețului la benzină cu 1 leu/l din 22.04.2020 a fost

condiționată de faptul că „*Quotations considering taxes and exchange rate decreased for 0,15 MDL/liter*” (cotațiile cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar s-au redus cu 0,15 lei/l). Totodată, Rompetrol raportează o creștere a costurilor de 1,93 lei/l, care are la bază stocurile din stații și descreșterea cifrei de afaceri după 15.03.2020, precum și creșterea cheltuielilor operaționale unitare (OPEX), datorită reducerii vânzărilor. În acest context, Consiliul Concurenței constată lipsa legăturii cauză-efect între modificările în costuri raportate de Rompetrol (+0,15 lei/l și +1,93lei/l) și modificarea prețului final cu -1,00 leu/l.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la benzină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 13,66 lei/l la data de 24.04.2020. Totuși, prețul final stabilit prin ordin a fost diferit de cel prognozat, de 15,45 lei/l. Astfel, se constată că Tirex a decis stabilirea unui preț cu 1,79 lei/l mai mare decât prețul prognozat la 24.04.2020, cu majorarea rentabilității până la 19,45%.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la benzină nu există.

Modificarea prețului cu aceeași valoare – 1 leu/l, în perioada 20.04.2020-24.04.2020 a fost valabilă și în cazul benzinei cu cifra octanică 98, pentru toate întreprinderile reclamate, cu excepția Datario, care nu comercializează acest tip de benzină.

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul a benzinei 98 în perioada 22.04.2020-24.04.2020

Data modificării	Tirex		Petrom		Rompetrol		Lukoil		Bemol	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
03.04.2020			17.35		17.35		17.07			
04.04.2020	17.05								17.25	
20.04.2020									16.85	-0.40
22.04.2020	16.05	-1.00	16.35	-1.00			16.07	-1.00	16.25	-0.60
24.04.2020					16.35	-1.00				

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 2262, 2247, 2256, 2902, 2919, 3595, 2979, 2971, 2659, 2971, 2659, 2652, 3109, 3100)

Cu referire la benzina cu cifra octanică 98, prețurile practicate pe piață de către întreprinderile reclamate (cu excepția Datario, care nu oferă în asortiment acest tip de combustibil) au avut următoarea structură.

**Structura prețului benzinei 98 comercializate de către întreprinderile reclamate
în perioada 04.04.2020-24.04.2020**

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Tirex	04.04.2020	13.01	1.80	-4.05	14.2102	17.0522
Tirex	22.04.2020	13.01	1.80	-9.70	13.3734	16.0481
Petrom	03.04.2020	12.50	2.41	-3.07	14.4523	17.3427
Petrom	22.04.2020	11.58	2.41	-2.62	13.6235	16.3482
Rompetrol	03.04.2020	11.63	2.17	4.78	14.4596	17.3516
Rompetrol	24.04.2020	10.91	2.17	4.23	13.6333	16.3599
Lukoil	03.04.2020	12.61	1.82	-1.38	14.2309	17.0770
Lukoil	22.04.2020	12.56	1.82	-6.86	13.3935	16.0722
Bemol	04.04.2020	12.75	2.05	-2.90	14.3708	17.2450
Bemol	20.04.2020	11.77	2.05	1.59	14.0397	16.8477
Bemol	22.04.2020	11.77	2.05	-2.03	13.5395	16.2473

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag.2262, 2247, 2256, 2902, 2919, 3595, 2979, 2971, 2659, 2971, 2659, 2652, 3109, 3100)

Reieșind din informațiile prezentate în tabel, se constată că, modificarea identică de 1 leu/l realizată de către întreprinderile reclamate nu a avut la baza sa o modificare a costurilor de achiziție sau a cheltuielilor corespunzătoare. Astfel, în unele cazuri CMPP a rămas neschimbat pe parcursul perioadei examinate (Tirex), iar în alte cazuri CMPP a scăzut cu valori cuprinse între -0,05 și -0,98 lei/l (-0,06 și -1,18 lei/l corectat TVA). De exemplu, în cazul Tirex, a cărui costuri de achiziție au rămas neschimbate la 13,01 lei/l, modificarea prețului de piață cu 1 leu/l a generat amplificarea pierderilor înregistrate de întreprindere, or fiecare litru de benzină 98 comercializat a adus întreprinderii o pierdere de 1,43 lei (-9,70% din 14,81 lei/l).

Totodată, contrar intereselor economice ale afacerii, rentabilități negative au înregistrat întreprinderile Petrom, Lukoil și Bemol.

Gaz lichefiat

În perioada 22.04.2020-28.04.2020 s-a înregistrat o scădere de preț a GPL de **0,60 lei/l**, realizată în 1-2 etape de către Tirex, Petrom, Rompetrol și Lukoil, informațiile fiind prezentate în tabel.

Evoluția prețului cu amănuntul la GPL în perioada 03.04.2020-28.04.2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Romp petrol		Bemol		Lukoil	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
03.04.2020					9.77		9.77				9.77	
04.04.2020	9.69		9.75						9.80			
22.04.2020	9.19	-0.50	9.65	-0.1	9.67	-0.1	9.67	-0.1	9.30	-0.50		
24.04.2020			9.05	-0.6	9.17	-0.5	9.17	-0.5	9.70	0.40	9.17	-0.6
27.04.2020									9.15	-0.55		
28.04.2020			9.15	0.10								

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 3101, 3105, 3103, 3110, 2993, 2997, 2657, 2664, 2265, 2250, 2253, 2259, 2347, 2339, 2906, 2913, 2923)

Reieșind din calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul, întreprinderile au raportat la stabilirea prețurilor cu amănuntul la GPL de următoarele componente:

Structura prețului GPL comercializat de către întreprinderile reclamate în perioada 03.04.2020-28.04.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Tirex	04.04.2020	6.15	1.80	13.50	9.0233	9.7451
Tirex	22.04.2020	5.86	1.80	16.65	8.9354	9.6502
Tirex	24.04.2020	5.67	1.80	12.10	8.3739	9.0438
Tirex	28.04.2020	5.67	1.80	13.30	8.4635	9.1406
Petrom	03.04.2020	6.68	2.41	-0.50	9.0446	9.7681
Petrom	22.04.2020	6.36	2.41	2.11	8.9550	9.6715
Petrom	24.04.2020	6.22	2.41	-1.62	8.4902	9.1694
Romp petrol	03.04.2020	6.95	2.17	-0.74	9.0525	9.7767
Romp petrol	22.04.2020	6.28	2.17	5.98	8.9553	9.6717
Romp petrol	24.04.2020	6.11	2.17	2.57	8.4928	9.1722
Lukoil	03.04.2020	7.14	1.82	0.94	9.0442	9.7678
Lukoil	24.04.2020	5.67	1.82	13.32	8.4877	9.1667

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 3101, 3105, 3103, 3110, 2993, 2997, 2657, 2664, 2265, 2250, 2253, 2259, 2347, 2339, 2906, 2913, 2923)

În rezultatul examinării informațiilor prezentate în tabel se constată că, costurile de achiziție și cheltuielile raportate de către întreprinderile menționate sunt semnificativ diferite, dar prețurile stabilite pe piață sunt aproape identice: 9,15-9,17 lei/l.

Totodată, se constată că scăderea costurilor de achiziție înregistrate de către reclamați a fost diferită - de la 0,46 până la 1,47 lei/l (0,55-1,76 lei/l corectat TVA), valoarea de modificare a prețului final fiind stabil în baza varierii rentabilității. În cazul Lukoil, scăderea cu 1,47 lei/l a CMPP și scăderea în rezultat a prețului cu 0,60 lei/l a generat o sporire a rentabilității de la 0,94 la 13,32%.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite pentru GPL în perioada 22.04.2020-28.04.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), reducerea prețului la GPL din data de 24.04.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Rompetrol, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificare economică argumentată a stabilirii prețurilor la GPL nu există.

7. Modificările de preț la benzină, motorină și gaz lichefiat în luna mai 2020

Motorină

În luna mai a anului 2020, întreprinderile Petrom (2 tipuri de motorină), Rompetrol (3 tipuri de motorină) și Lukoil (2 tipuri de motorină) au redus în 1-2 etape prețul la motorină cu 0,12 lei/l, după cum urmează în tabel.

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la motorina în luna mai a anului 2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Petrom Moldova (tip2 - extra)		Rompetrol		Rompetrol (tip 2 - S55 efix)		Rompetrol (tip 3 - 51 efix)		Lukoil		Lukoil (tip 2 - ecto)		Bemol		
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	
22.04.2020	13.59		13.1		13.12		13.37		13.16		13.31		13.26		13.07		13.19		13.25		
23.04.2020	13.09																				
24.04.2020					13.07		13.32		13.11		13.26		13.21								
01.05.2020	13.04																				
13.05.2020			13.05																		
15.05.2020									13.06	-0.05	13.21	-0.05	13.16	-0.05							
18.05.2020					13.02	-0.05	13.27	-0.05													
19.05.2020	12.94	-0.10																			
20.05.2020															12.95	-0.12	13.07	-0.12			
21.05.2020					12.95	-0.07	13.20	-0.07													
22.05.2020																				13.10	-0.15
29.05.2020									12.99	-0.07	13.14	-0.07	13.09	-0.07							
01.06.2020			12.95	-0.10																	

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 3322, 3453, 3454, 3614, 3348, 3343, 3826, 3554, 3555, 3563, 3564, 3590, 3591, 3592, 3582, 3583, 3584)

Menționăm că celelalte întreprinderi reclamate au micșorat prețul cu 0,10 lei/l (Datario, Tirex) și 0,15 lei/l (Bemol), în perioada examinată.

De asemenea, Consiliul Concurenței a examinat evoluțiile înregistrate de către întreprinderile Petrom, Rompetrol și Lukoil în costuri și cheltuieli, care sunt părți componente a prețului final, conform tabelului.

Structura prețului motorinei comercializat de reclamați în perioada 22.04.2020-29.05.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabi- litate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Petrom	24.04.2020	9.41	2.41	-7.9	10.8862	13.0635
Petrom	18.05.2020	7.55	2.41	8.85	10.8415	13.0098
Petrom	21.05.2020	7.55	2.41	8.26	10.7827	12.9392
Petrom (tip 2-extra)	24.04.2020	10.91	2.41	-16.69	11.0969	13.3163
Petrom (tip 2-extra)	18.05.2020	10.11	2.41	-11.68	11.0577	13.2692
Petrom (tip 2-extra)	21.05.2020	10.11	2.41	-12.15	10.9988	13.1986
Rompetrol	24.04.2020	7.56	2.17	12.27	10.9239	13.1086
Rompetrol	15.05.2020	6.52	2.17	25.31	10.8894	13.0673
Rompetrol	29.05.2020	6.65	2.17	22.73	10.8248	12.9897
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	24.04.2020	10.08	2.17	-9.74	11.0569	13.2682
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	15.05.2020	8.46	2.17	3.59	11.0116	13.2139
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	29.05.2020	7.85	2.17	9.34	10.9559	13.1470
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	24.04.2020	8.99	2.17	-1.37	11.0071	13.2085
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	15.05.2020	7.53	2.17	13.05	10.9659	13.1590
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	29.05.2020	7.21	2.17	16.36	10.9146	13.0975
Lukoil	22.04.2020	7.58	1.82	15.89	10.8937	13.0724
Lukoil	20.05.2020	6.27	1.82	33.42	10.7937	12.9524
Lukoil (tip 2 ecto)	22.04.2020	9.26	1.82	-0.77	10.9947	13.1936
Lukoil (tip 2 ecto)	20.05.2020	8.04	1.82	10.45	10.8904	13.0684
Datario	01.05.2020	8.38	2.08	3.80	10.8575	13.0290
Datario	13.05.2020	7.43	2.08	13.30	10.7748	12.9298
Tirex	13.05.2020	7.36	1.80	18.60	10.8638	13.0365
Tirex	01.06.2020	6.93	1.80	23.50	10.7816	12.9379
Bemol	22.04.2020	8.38	2.05	5.79	11.0339	13.2407
Bemol	21.05.2020	6.57	2.05	26.63	10.9155	13.0986

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 3322, 3453, 3454, 3614, 3348, 3343, 3826, 3554, 3555, 3563, 3564, 3590, 3591, 3592, 3582, 3583, 3584)

În urma analizelor realizate, Consiliul Concurenței a constatat că reducerea costurilor de achiziție a motorinei, raportate de către Lukoil, Rompetrol și Petrom, a fost semnificativ mai mare decât reducerea cumulativă de 0,12 lei/l prețurilor de piață operate de către aceste întreprinderi pe parcursul lunii mai 2020.

**Modificarea CMPP a motorinei comercializate de reclamați
în perioada 24.04.2020-23.05.2020**

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, 1 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 1 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, total, lei/l	Modificare CMPP, total, corectat TVA, lei/l
Petrom	-1.86	-2.20	0	0	-1.86	-2.23
Petrom (tip 2 -extra)	-0.80	-1.00	0	0	-0.80	-0.96
Rompetrol	-1.04	-1.20	0.13	0.16	-0.91	-1.09
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	-1.62	-1.94	-0.61	-0.73	-2.23	-2.68
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	-1.46	-1.75	-0.32	-0.38	-1.78	-2.14
Lukoil	-1.31	-1.57			-1.31	-1.57
Lukoil (tip 2 ecto)	-1.22	-1.46			-1.22	-1.46
Datario	-0.95	-1.14			-0.95	-1.14
Tirex	-0.43	-0.52			-0.43	-0.52
Bemol	-1.81	-2.17			-1.81	-2.17

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

De exemplu, Lukoil a înregistrat scăderea CMPP al motorinei cu 1,31 lei/l în perioada examinată, iar a motorinei de tip 2 (ecto) cu 1,22 lei/l (corectat TVA 1,57 lei/l și 1,46 lei/l respectiv). Având în vedere faptul că cheltuielile întreprinderii au rămas constante, reducerea prețului de piață cu doar 0,12 lei/l s-a realizat din contul majorării rentabilității - de 15,89% până la 33,42% în cazul motorinei obișnuite.

Similar, CMPP motorinei obișnuite comercializate de Rompetrol s-a redus cu -0,91 lei/l (-1,09 lei/l corectat TVA), iar reducerea prețului de piață cu 0,12 lei/l a generat o creștere a rentabilității până la 22,73%.

Totodată, și întreprinderile Bemol, Tirex și Datario au înregistrat reduceri a CMPP a motorinei de până la 1,81 lei/l (2,17 lei/l corectat TVA), dar prețurile de piață s-au modificat cu valori cuprinse între -0,10 și -0,15 lei/l.

Astfel, reieșind din cele expuse se constată că, în condițiile unor scăderi semnificative a costurilor de achiziție a motorinei, întreprinderile reclamate au operat scăderi neînsemnate a prețului de piață a acestui produs, cuprinse între -0,10 lei/l și -0,15 lei/l, prin urmare înregistrând rentabilități de până la 33,42% în perioada examinată.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în 15.05.2020-29.05.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Cu privire la scăderile succesive ale prețului de comercializare cu amănuntul ale motorinei cu 0,05 lei/l la data de 15.05.2020 și cu 0,07 lei/l la data de 29.05.2020, prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, Anexa 5 (vol. 30 pag. 164-167), Rompetrol a comunicat că modificările menționate au fost ne semnificative. Cu privire la modificarea

cu -0,07 lei/l din 15.05.2020, Rompetrol comunică că a luat în considerare efectul cumulativ al factorilor care influențează stabilirea prețurilor (stocurile vechi, stocurile de la stațiile de alimentare, descreșterea cifrei de afaceri și creșterea cheltuielilor operaționale) de +1,67 lei/l. Menționăm că, deși întreprinderea a realizat reduceri de preț, comunică despre o creștere a cotațiilor de achiziție a motorinei cu 0,43 și 1,32 lei/l.

Prin urmare, reieșind din informațiile Rompetrol, scăderile de preț stabilite la panou nu au avut la bază modificările corespunzătoare în componentele de preț. Respectiv, constatăm că comportamentul de preț al Rompetrol nu a fost justificat economic.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), scăderea prețului la motorină din data de 20.05.2020 a avut la bază evoluția cotațiilor Platts. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la motorină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 11,41 lei/l la data de 13.05.2020. Totuși, prețul final stabilit prin ordin a fost de 13,05 lei/l, fiind decisă stabilirea unui preț cu 1,64 lei/l mai mare decât prețul prognozat (rata rentabilității raportată ANRE a fost de 18,60%).

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la motorină nu există.

Benzină

Ca și în cazul motorinei, Petrom, Rompetrol (2 tipuri de benzină) și Lukoil (2 tipuri de benzină), în perioada 20.05.2020-29.05.2020, au scăzut nesemnificativ prețul la benzină - cu **0,02 lei/l**.

Evoluția prețului cu amănuntul la benzină în luna mai a anului 2020

Data modificării	Petrom		Rompetro		Rompetro (tip 2- efix)		Lukoil		Lukoil (tip 2-ecto)		Bemol	
	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei
22.04.2020	15.47		15.50		15.57		15.47		15.57		15.55	
23.04.2020			15.50		15.57							
01.05.2020												
15.05.2020			15.47	-0.03	15.57	0						
20.05.2020							15.45	-0.02	15.55	-0.02		
21.05.2020	15.45	-0.02										
29.05.2020			15.48	0.01	15.55	-0.02						

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 3562, 3451, 3452, 3594, 3586, 3593, 3585, 3586, 3593, 3594, 3451, 3452, 3562)

Menționăm că Datario, Tirez și Bemol nu au modificat prețul la benzină în perioada 02.05.2020-31.05.2020.

Structura prețului benzinei comercializate de reclamați în perioada 22.04.2020-29.05.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Petrom	24.04.2020	9.58	2.41	7.48	12.8869	15.4642
Petrom	21.05.2020	8.07	2.41	22.86	12.8757	15.4509
Rompetro	24.04.2020	9.36	2.17	12.03	12.9171	15.5005
Rompetro	15.05.2020	8.41	2.17	21.89	12.8960	15.4752
Rompetro	29.05.2020	8.57	2.17	20.12	12.9009	15.4811
Rompetro (tip 2 - efix)	24.04.2020	9.98	2.17	6.81	12.9774	15.5729
Rompetro (tip 2 - efix)	15.05.2020	8.85	2.17	17.81	12.9827	15.5792
Rompetro (tip 2 - efix)	29.05.2020	8.87	2.17	17.46	12.9676	15.5611
Lukoil	22.04.2020	9.66	1.82	12.36	12.8989	15.4787
Lukoil	20.05.2020	8.34	1.82	26.80	12.8829	15.4595
Lukoil (tip 2 ecto)	22.04.2020	12.31	1.82	-8.13	12.9812	15.5775
Lukoil (tip 2 ecto)	20.05.2020	10.55	1.82	4.73	12.9551	15.5461

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 3562, 3451, 3452, 3594, 3586, 3593, 3585, 3586, 3593, 3594, 3451, 3452, 3562)

Din informațiile prezentate în tabelul de mai sus se constată că, întreprinderile Petrom, Rompetrol și Lukoil au înregistrat în perioada 22.04.2020-29.05.2020 o scădere a CMPP cuprinsă între 0,79 lei/l și 1,76 lei/l (0,95 lei/l și 2,11 lei/l corectat TVA). Astfel, se stabilește că modificarea costurilor de achiziție a benzinei au fost diferite, și cu valori însemnate, dar modificarea prețului final cu amănuntul al benzinei a fost una nesemnificativă – de 0,02 lei/l, în cazul a celor 5 produse comercializate de Petrom, Rompetrol și Lukoil.

Reducerea nesemnificativă a prețurilor de comercializare cu amănuntul a benzinei, pe fundalul reducerii însemnate (de până la 100 de ori mai mare) a costului

mediu ponderat de procurare a acestui produs, a condiționat creșterea rentabilității până la 26,80% (Lukoil), 22,86 % (Petrom) și 20,12% (Rompetrol).

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în 15.05.2020-29.05.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, Anexa 5 (vol. 30 pag. 164-167), Rompetrol a comunicat că modificările prețului la benzina de -0,03 lei/l la 15.05.2020 și de 0,01 lei/l la 29.05.2020 au fost corecții de preț nesemnificative („insignificant price correction”).

Referitor la modificarea de preț din 15.05.2020, Rompetrol comunică că cotațiile cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar au crescut cu 0,67 lei/l, iar cheltuielile operaționale OPEX au crescut cu 0,76 lei/l („*Quotations considering taxes and exchange rate increased for 0,67 MDL/liter. OPEX per liter sold increased for 0,76 MDL/liter*”).

Din datele prezentate de Rompetrol, se evidențiază creșterea cotațiilor de achiziție a benzinei – cu 0,67 lei/l la 15.05.2020 și cu 1,22 lei/l la 29.05.2020, în timp ce prețurile finale sunt modificate în sumă cu 0,02 lei/l. Prin urmare, se constată că conduita de stabilire a prețurilor pe piață a benzinei A95 de către Rompetrol nu este justificată economic.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), reducerea prețului la benzina A95 din data de 20.05.2020 a avut la bază evoluția cotațiilor Platts. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom nu a prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul Petrom se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la benzină nu există.

Gaz lichefiat

În cazul GPL, conform datelor prezentate în tabel, în luna mai a 2020 s-au observat 2 scăderi consecutive identice de preț:

- în perioada 01.05.2020 - 06.05.2020, întreprinderile reclamate au scăzut prețul la gaz lichefiat cu **0,15 lei/l.**

- în perioada 15.05.2020 - 01.06.2020, Datario, Tirex, Petrom, Rompetrol și Lukoil au scăzut în 1-2 etape prețul la gaz lichefiat cu **0,10 lei/l.**

Evoluția prețului cu amănuntul la gaz lichefiat în luna mai a anului 2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetro		Bemol		Lukoil	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
22.04.2020	9.19		9.65		9.67		9.67		9.30			
24.04.2020			9.05		9.17		9.17		9.70		9.17	
27.04.2020									9.15			
28.04.2020			9.15	0.10								
01.05.2020	9.04	-0.15										
06.05.2020					9.02	-0.15					9.02	-0.15
08.05.2020			9.00	-0.15			9.02	-0.15	9.00	-0.15		
15.05.2020							8.99	-0.03				
18.05.2020					8.97	-0.05						
19.05.2020	8.94	-0.10										
20.05.2020											8.92	-0.10
21.05.2020					8.92	-0.05						
29.05.2020							8.92	-0.07				
01.06.2020			8.90	-0.10								

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 3827, 3597, 3596, 3588, 3457, 3455, 3616, 3325, 3570, 3556, 3565, 3344, 3349)

În scopul determinării motivației economice care a stat la baza modificărilor identice de preț, Consiliul Concurenței a examinat în evoluție structura prețurilor practicate pe piață de către întreprinderile reclamate.

Structura prețului benzinei comercializate de reclamați în perioada 22.04.2020-29.05.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	22.04.2020	6.40	2.08	0.30	8.5054	9.1859
Datario	01.05.2020	6.02	2.08	3.30	8.3673	9.0367
Datario	19.05.2020	5.30	2.08	12.00	8.2656	8.9268
Tirex	28.04.2020	5.67	1.80	13.30	8.4635	9.1406
Tirex	08.05.2020	5.00	1.80	22.50	8.3300	8.9964
Tirex	01.06.2020	4.69	1.80	26.80	8.2293	8.8877
Petrom	24.04.2020	6.22	2.41	-1.62	8.4902	9.1694
Petrom	06.05.2020	5.88	2.41	0.66	8.3447	9.0123
Petrom	18.05.2020	5.66	2.41	2.93	8.3065	8.9710
Petrom	21.05.2020	5.56	2.41	3.61	8.2577	8.9183
Rompetro	24.04.2020	6.11	2.17	2.57	8.4928	9.1722
Rompetro	08.05.2020	5.80	2.17	4.87	8.3581	9.0268
Rompetro	15.05.2020	5.43	2.17	9.62	8.3311	8.9976
Rompetro	29.05.2020	5.24	2.17	11.56	8.2666	8.9279
Bemol	24.04.2020	6.64	2.05	-2.58	8.4658	9.1431
Bemol	08.05.2020	5.43	2.05	11.36	8.3297	8.9961
Lukoil	24.04.2020	5.67	1.82	13.32	8.4877	9.1667

Lukoil	06.05.2020	5.59	1.82	12.69	8.3503	9.0184
Lukoil	20.05.2020	5.93	1.82	6.60	8.2615	8.9224

Sursa: *Calcululele prețurilor de comercializare cu amănuntul* (vol. 23 pag. 3827, 3597,3596, 3588, 3457, 3455, 3616, 3325, 3570, 3556, 3565, 3344, 3349)

Așadar, se constată că întreprinderile au înregistrat modificări ale CMPP a gazului lichefiat mai mari decât scăderea operată la prețul de piață a GPL, cu referire la ambele runde de scăderi de preț examinate (cu excepția Lukoil, care a raportat o creștere a costurilor ponderate de procurare a gazului lichefiat).

Tabel

**Modificarea CMPP a GPL comercializat de reclamați
în perioada 24.04.2020-01.06.2020**

22.04.2020-08.05.2020			08.05.2020-01.06.2020		
Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, lei/l	Modificare CMPP, corectat TVA, lei/l	Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, lei/l	Modificare CMPP, corectat TVA, lei/l
Datario	-0.38	-0.46	Datario	-0.72	-0.86
Tirex	-0.67	-0.80	Tirex	-0.31	-0.37
Petrom	-0.34	-0.41	Petrom	-0.32	-0.38
Rompetrol	-0.31	-0.37	Rompetrol	-0.56	-0.67
Bemol	-1.21	-1.45			
Lukoil	-0.08	-0.10	Lukoil	0.34	0.41

Sursa: *Elaborat în baza tabelului anterior*

Din tabel, în cazul în care prețul de piață ar fi fost fundamentat în baza costurilor întreprinderii, modificările de preț ar fi trebuit să fie diferite la întreprinderile reclamate, având valori cuprinse între -0,08 și -1,21 lei/l (sau -0,10 și -1,45 lei/l corectat TVA) în prima rundă și între -0,31 și +0,34 lei/l (sau -0,37 și +0,41 lei/l corectat TVA) în a doua rundă.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în 01.05.2020-01.06.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), reducerea de preț la GPL din data de 06.05.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție, iar din data de 20.05.2020 – evoluția cotațiilor Platts. Consiliul Concurenței constată că justificarea prezentată de Lukoil este eronată, întrucât cotațiile Platts nu se referă la gazul lichefiat. Totodată, menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la GPL, în condițiile unei rentabilități de 6%, a fost de 7,77 lei/l la data de 06.05.2020 și 7,59 lei/l la data de 13.05.2020. Totuși, prețurile

finale stabilite pe piață au fost de 9,00 lei/l și 8,90 lei/l respectiv. Astfel, Tirez a stabilit prețuri de piață cu 1,23-1,31 lei/l mai mic decât prețul prognozat, înregistrând în acest fel rentabilități de până la 26,80%.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Rompetrol, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la gaz lichefiat nu există.

8. Modificările de preț la motorină și gaz lichefiat în luna iulie 2020

Motorină

În luna iulie a anului 2020 întreprinderile Tirez, Petrom, Rompetrol (3 tipuri de motorină) și Lukoil (2 tipuri de motorină) au majorat prețul la motorina cu **0,17 - 0,20 lei/l** (perioada 18.07.2020-22.07.2020), iar mai apoi au redus prețurile cu aceeași valoare cuprinsă între **0,17 - 0,20 lei/l** în perioada 28.07.2020-30.07.2020. Bemol a majorat prețul cu amănuntul la motorină cu 0,10 lei/l la 22.07.2020, pentru ca ulterior să opereze o scădere de preț cu 0,10 lei/l la data de 10.08.2020.

Tabelul

Evoluția prețului cu amănuntul la motorina în lunile iulie-august ale anului 2020

Data modificării	Datario		Tirez		Petrom		Petrom Moldova		Rompetrol		Rompetrol (tip 2 - S55)		Rompetrol (tip 3 - 51)		Lukoil		Lukoil (tip 2 - ecto)		Bemol		
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	
19.05.2020	12.94	-0.10																			
20.05.2020																					
21.05.2020					12.95		13.20								12.95		13.07				
22.05.2020																					13.10
29.05.2020									12.99		13.14		13.09								
01.06.2020			12.95																		
18.07.2020					13.15	0.20	13.47	0.27													
22.07.2020			13.15	0.20					13.19	0.20	13.34	0.20	13.29	0.20	13.14	0.19	13.24	0.17	13.20	0.10	
23.07.2020	13.14	0.20																			
28.07.2020														12.95	-0.19	13.07	-0.17				
29.07.2020			12.95	-0.20	12.95	-0.20	13.27	-0.20	12.99	-0.20	13.14	-0.20	13.09	-0.20							
30.07.2020	12.99	-0.15																			
10.08.2020																					13.10

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 20 pag. 17, vol. 23 pag. 3865, 4197, 3988, 3987, 3983, 3984, 4122, 4125, 3894, 4090, 4091, 4096, 4097, 4110, 4111, 4112, 4105, 4106, 4107)

În scopul identificării motivelor economice care au stat la baza unui astfel de comportament de piață a întreprinderilor reclamate, Consiliul Concurenței a examinat structura prețului și a costurilor acestora, dip cum urmează.

Tabel

Structura prețului motorinei comercializate de reclamați în perioada 19.05.2020-29.07.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	19.05.2020	7.43	2.08	13.30	10.7748	12.9298
Datario	23.07.2020	7.84	2.08	10.30	10.9418	13.1301

Tirex	01.06.2020	6.93	1.80	23.50	10.7816	12.9379
Tirex	22.07.2020	7.76	1.80	14.55	10.9510	13.1412
Tirex	29.07.2020	7.95	1.80	10.66	10.7894	12.9472
Petrom	21.05.2020	7.55	2.41	8.26	10.7827	12.9392
Petrom	18.07.2020	7.98	2.41	5.47	10.9583	13.1500
Petrom	29.07.2020	8.12	2.41	6.56	11.2208	13.4649
Rompetrol	29.05.2020	6.65	2.17	22.73	10.8248	12.9897
Rompetrol	22.07.2020	8.15	2.17	6.50	10.9908	13.1890
Rompetrol	29.07.2020	8.17	2.17	4.69	10.8249	12.9899
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	29.05.2020	7.85	2.17	9.34	10.9559	13.1470
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	22.07.2020	9.29	2.17	-2.95	11.1219	13.3463
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	29.07.2020	8.31	2.17	4.48	10.9495	13.1394
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	29.05.2020	7.21	2.17	16.36	10.9146	13.0975
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	22.07.2020	7.93	2.17	9.74	11.0837	13.3005
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	29.07.2020	7.99	2.17	7.44	10.9159	13.0991
Lukoil	20.05.2020	6.27	1.82	33.42	10.7937	12.9524
Lukoil	22.07.2020	7.68	1.82	15.33	10.9564	13.1476
Lukoil	28.07.2020	7.75	1.82	12.81	10.7959	12.9551
Lukoil (tip 2 - ecto)	20.05.2020	8.04	1.82	10.45	10.8904	13.0684
Lukoil (tip 2 - ecto)	22.07.2020	7.97	1.82	12.69	11.0324	13.2388
Lukoil (tip 2 - ecto)	28.07.2020	7.98	1.82	11.14	10.8917	13.0701
Bemol	22.05.2020	6.57	2.05	26.63	10.9155	13.0986
Bemol	22.07.2020	8.17	2.05	7.60	10.9967	13.1961
Bemol	10.08.2020	8.45	2.05	3.94	10.9137	13.0964

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 20 pag. 17, vol. 23 pag. 3865, 4197, 3988, 3987, 3983, 3984, 4122, 4125, 3894, 4090, 4091, 4096, 4097, 4110, 4111, 4112, 4105, 4106, 4107)

Din informațiile prezentate în tabel se constată că, în perioada examinată costul mediu ponderat de procurare a motorinei a fost în creștere pentru toate întreprinderile examinate (cu excepția motorinei de tip 2 ecto, comercializată de către Lukoil), cu valori cuprinse între 0,46 și 1,88 lei/l (0,55 și 2,26 lei/l corectat TVA).

Tabel

**Modificarea CMPP a motorinei comercializate de reclamați
în perioada 19.05.2020-10.08.2020**

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, 1 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 1 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, total, lei/l	Modificare CMPP, total, corectat TVA, lei/l
Datario	0.41	0.49			0.41	0.49
Tirex	0.83	1.00	0.19	0.23	1.02	1.22
Petrom	0.43	0.52	0.14	0.17	0.57	0.68
Rompetrol	1.50	1.80	0.02	0.02	1.52	1.82
Rompetrol (tip 2 - S55 efix)	1.44	1.73	-0.98	-1.18	0.46	0.55
Rompetrol (tip	0.72	0.86	0.06	0.07	0.78	0.94

3 - 51 efix)						
Lukoil	1.41	1.69	0.07	0.08	1.48	1.78
Lukoil (tip 2 ecto)	-0.07	-0.08	0.01	0.01	-0.06	-0.07
Bemol	1.60	1.92	0.28	0.34	1.88	2.26

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

Cu toate acestea, după o majorare de 0,10-0,20 lei/l a prețului la motorine în perioada 18.07.2020-22.07.2020, întreprinderile au operat o micșorare de preț de valoare egală peste câteva zile. Decizia de menținerea prețului la același nivel în condițiile majorării costurilor de achiziție a fost luată de întreprinderi în contextul în care prețurile cu amănuntul pentru motorină stabilite în luna mai 2020 au presupus rate ale rentabilității care depășeau, uneori, 33%.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în 18.07.2020-10.08.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Cu privire la modificările de preț de +/- 0,20 lei/l operate în perioada 22.07.2020-29.07.2020, Rompetrol a relatat că au fost „Corecții de preț ne semnificative” („Insignificant price correction”) și nu a adus explicații suplimentare cu privire la motivele unui astfel de comportament de preț. Totuși, din informațiile raportate în tabel se constată că, în perioada 22.07.2020-29.07.2020 cotațiile de achiziție au înregistrat mai întâi o creștere de 1,59 lei/l, urmată de o descreștere de -0,02 lei/l la 27.07.2020 și o creștere de 0,01 lei/l la 29.07.2020. Referitor la efectul pentru ceilalți factori luați în considerare de către Rompetrol, acesta este apreciat de către Rompetrol la o modificare de cost de +0,23 lei/l, +0,27 lei/ și + 0,28 lei/l succesiv. Astfel, Consiliul Concurenței constată, ca și în cazurile precedente, lipsa unei justificări economice pentru modificările la prețul motorinei care au avut loc în luna iulie a anului 2020.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), modificările de preț la motorină din 22.07.2020 și 28.07.2020 au avut la bază evoluția cotațiilor Platts. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la motorină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost în creștere, de 12,25 lei/l la data de 22.07.2020 și 12,33 lei/l la data de 29.07.2020. Totuși, prețurile stabilite pe piață au fost de 13,15 lei/l și 12,95 lei/l, prețuri cu 0,90-0,62 lei/l mai mari decât cele prognozate.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Rompetrol, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la

niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la motorină nu există.

Menționăm că în perioada următoare, reclamații nu au modificat prețurile cu amănuntul la motorină, cu excepția a 2 cazuri neînsemnate (Tirex, în perioada 10.10.2020-12.10.2020, a scăzut și ulterior a majorat prețul cu 0,80 lei/l, în rezultat prețul a rămas neschimbat, iar Petrom la data de 12.11.2020 a scăzut prețul de piață cu 0,06 lei/l), următoarele modificări însemnate de preț având loc începând cu 10.12.2020.

Gaz lichefiat

Practica de majorare a prețului urmată de reducerea cu aceeași valoare se constată și în cazul gazului lichefiat.

Astfel, în perioada 22.07.2020-25.07.2020, Tirex, Petrom, Rompetrol și Lukoil au majorat prețul la GPL cu 0,25-0,26 lei/l, iar pe 28.07.2020-29.07.2020 au redus prețul cu aceeași valoare.

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la gaz lichefiat în luna iulie a anului 2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetrol		Bemol		Lukoil	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
08.05.2020									9.00			
20.05.2020											8.92	
21.05.2020					8.92							
29.05.2020							8.92					
01.06.2020			8.90									
03.06.2020	8.89											
22.07.2020					9.18	0.26						
24.07.2020									9.20	0.20		
25.07.2020	9.14	0.25	9.15	0.25							9.17	0.25
27.07.2020							9.18	0.26				
28.07.2020												
29.07.2020			8.90	-0.25	8.92	-0.26	8.92	-0.26				
30.07.2020	8.99	-0.15									8.92	-0.25

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4120, 4216, 4114, 4108, 3985, 3990, 4084, 4089, 4241, 3887, 3890)

Menționăm că prețul stabilit pe piață începând cu 29.07.2020-30.07.2020 de către întreprinderile Tirex, Petrom, Lukoil și Rompetrol a variat între 8,90-8,92 lei/l.

Consiliul Concurenței a examinat evoluția costurilor și cheltuielilor întreprinderilor reclamate.

Structura prețului motorinei comercializate de reclamați în perioada 20.05.2020-30.07.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Tirex	03.06.2020	4.69	1.80	26.80	8.2293	8.8877
Tirex	25.07.2020	5.18	1.80	21.30	8.4667	9.1441
Tirex	30.07.2020	5.40	1.80	14.40	8.2368	8.8957
Petrom	01.06.2020	5.56	2.41	3.61	8.2577	8.9183
Petrom	25.07.2020	5.50	2.41	7.39	8.4945	9.1741
Petrom	29.07.2020	5.50	2.41	4.34	8.2533	8.9136
Rompetrol	21.05.2020	5.24	2.17	11.56	8.2533	8.9136
Rompetrol	22.07.2020	8.07	2.17	-16.94	8.5053	9.1858
Rompetrol	29.07.2020	5.60	2.17	6.34	8.2626	8.9236
Lukoil	20.05.2020	5.93	1.82	6.60	8.2615	8.9224
Lukoil	25.07.2020	5.18	1.82	21.30	8.4910	9.1703
Lukoil	30.07.2020	5.32	1.82	15.64	8.2569	8.9175

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4120, 4216, 4114, 4108, 3985, 3990, 4084, 4089, 4241, 3887, 3890)

Așadar, se constată că costurile medii ponderate de procurare a GPL au variat diferit în perioada examinată, fiind prezente, atât creșteri de CMPP cu până la 0,71 lei/l (0,85 lei/l corectat TVA) în cazul Tirex, cât și scăderi de CMPP cu până la 0,61 lei/l (0,73 lei/l corectat TVA).

Modificarea CMPP a GPL comercializat de reclamați în perioada 20.05.2020-30.07.2020

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, 1 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 1 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, total, lei/l	Modificare CMPP, total, corectat TVA, lei/l
Tirex	0.49	0.59	0.22	0.26	0.71	0.85
Petrom	-0.06	-0.07	0.00	0.00	-0.06	-0.07
Rompetrol	2.83	3.40	-2.47	-2.96	0.36	0.43
Lukoil	-0.75	-0.90	0.14	0.17	-0.61	-0.73

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

Cu toate că evoluțiile CMPP au fost diferite, întreprinderile Tirex, Petrom, Rompetrol și Lukoil au avut un comportament similar pe piață în ceea ce ține de stabilirea prețului cu amănuntul la GPL, ajustând în acest sens rata rentabilității prin creșterea (Lukoil, Petrom) sau reducerea acesteia (Tirex, Rompetrol), în unele cazuri cu mai mult de 10%.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în luna iulie a. 2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), modificarea prețului la GPL din 25.07.2020 a avut la bază evoluția prețurilor de achiziție de la furnizori, iar din data de 28.07.2020 – evoluția cotațiilor Platts. Consiliul Concurenței constată că justificarea prezentată de Lukoil este eronată, întrucât cotațiile Platts nu se referă la gazul lichefiat. Totodată, menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la gaz lichefiat nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la GPL, în condițiile unei rentabilități de 6%, a fost de 8,01 lei/l la 22.07.2020, 8,03 lei/l la 25.07.2020 și 8,24 lei/l la data de 29.07.2020. Astfel, deși prețul prognozat cu TVA a fost în creștere în perioada 22.07.2020-29.07.2020, pe piață Tirex a redus, pentru ca peste câteva zile să majoreze succesiv prețul cu aceeași valoare: 8,90 lei/l – 9,15 lei/l - 8,90 lei/l.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Rompetrol și Petrom nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la gaz lichefiat nu există.

Totodată, se constată că în luna iulie 2020 întreprinderile Lukoil, Rompetrol, Petrom, Bemol și Tirex au mizat realizarea unor modificări a prețurilor la motorină și gaz lichefiat pe piață, prin majorarea și, în termen scurt, micșorarea prețului cu aceeași valoare. Respectiv, în sumă totală prețurile la pompă pentru motorină și gaz lichefiat practicate de aceste companii la sfârșitul lunii iulie 2020 erau identice cu cele de la începutul lunii.

9. Modificările de preț la benzină, motorină și gaz lichefiat în luna decembrie 2020

Motorină

În luna decembrie a anului 2020, după o perioadă de câteva luni de stabilitate relativă a prețurilor în cazul benzinei și motorinei, având în vedere și majorarea prețului la import ca urmare a trendului ascendent al cotațiilor internaționale, pe piața comercializării cu amănuntul a produselor petroliere au avut loc majorări de preț.

Cu referire la motorină, prețul practicat pe piață de către Lukoil, Bemol, Rompetrol, Petrom și Tirex a crescut în 2-3 etape, în sumă totală de **0,60 lei/l**.

Evoluția prețului cu amănuntul la motorină în luna decembrie a anului 2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetro		Rompetro (tip 2 - S55 efix)		Rompetro (tip 3 - 51 efix)		Lukoil		Lukoil (tip 2 - ecto)		Bemol		
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	
28.07.2020													12.95		13.07				
29.07.2020			12.95		12.95		12.99		13.14		13.09								
30.07.2020	12.99																		
10.08.2020																			13.10
10.10.2020			12.15	-0.80															
12.10.2020			12.95	0.80															
12.11.2020																			
10.12.2020			13.45	0.50															
11.12.2020					13.55	0.60	13.49	0.50	13.79	0.65	13.69	0.60							
12.12.2020	13.44	0.45											13.45	0.50	13.65	0.58	13.60	0.50	
14.12.2020					13.45	-0.10													
26.12.2020					13.55	0.10													13.70
28.12.2020							13.59	0.10	13.89	0.10	13.79	0.10	13.55	0.10	13.82	0.17			
29.12.2020	13.54	0.10	13.55	0.10															

Sursa: Dispoziția Rompetrol nr. 108/RT din 24.12.2020 (vol. 11 pag. 7), Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4444, 4438, 4685, 4686, 4677, 4678, 4348, 4354, 4478, 4979, 4980, 4972, 4973, 4370, 4854, 4853, 4846, 4847, 4838, 4833, 4895, 4896, 4897)

Din analiza datelor prezentate în tabel, Consiliul Concurenței constată.

- Tirex a majorat în luna decembrie 2020 prețul la motorină cu **0,60 lei/l** în 2 etape: cu 0,50 lei/l la data de 10.12.2020 și cu 0,10 lei/l la data de 29.12.2020.
- Petrom a majorat prețul la motorină cu **0,60 lei/l** la data de 11.12.2020, mai apoi la 14.12.2020 a scăzut prețul cu 0,10 lei/l și l-a majorat iarăși cu 0,10 lei/l la 26.12.2020.
- Rompetrol a majorat în luna decembrie 2020 prețul la motorină cu **0,60 lei/l** în 2 etape: cu 0,50 lei/l la data de 11.12.2020 și cu 0,10 lei/l la data de 28.12.2020.
- În cazul Lukoil majorarea de **0,60 lei/l** de asemenea a avut loc în 2 etape: 0,50 lei/l la data de 12.12.2020 și cu 0,10 lei/l la data de 28.12.2020.
- Bemol a majorat în luna decembrie 2020 prețul la motorină cu **0,60 lei/l** în 2 etape: cu 0,50 lei/l la data de 12.12.2020 și cu 0,10 lei/l la data de 28.12.2020.

Având în vedere că pe piață practic nu au fost operate modificări la prețul motorinei în perioada 01.08.2020 – 10.12.2020 de către reclamați, este relevant să examinăm în ce mod au evoluat costurile, cheltuielile și rentabilitatea întreprinderii în această perioadă.

Structura prețului motorinei comercializate de reclamați în perioada 29.07.2020-29.12.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Tirex	29.07.2020	7.95	1.80	10.66	10.7894	12.9472
Tirex	10.12.2020	8.08	1.80	13.45	11.2089	13.4506
Tirex	29.12.2020	8.49	1.80	9.70	11.2881	13.5457

Petrom	29.07.2020	8.12	2.41	6.56	11.2208	13.4649
Petrom	11.12.2020	8.41	2.41	4.32	11.287424	13.5449
Petrom	14.12.2020	8.45	2.41	3.16	11.2031	13.4438
Petrom	26.12.2020	8.71	2.41	1.54	11.2912	13.5495
Rompetrol	29.07.2020	8.17	2.17	4.69	10.8249	12.9899
Rompetrol	11.12.2020	8.50	2.17	5.36	11.2419	13.4903
Rompetrol	28.12.2020					
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	29.07.2020	7.99	2.17	7.44	10.9159	13.0991
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	11.12.2020	8.47	2.17	7.26	11.4125	13.6950
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	28.12.2020					
Lukoil	28.07.2020	7.75	1.82	12.81	10.7959	12.9551
Lukoil	12.12.2020	8.28	2.09	8.04	11.2037	13.4445
Lukoil	26.12.2020	8.52	2.09	6.39	11.2880	13.5456
Bemol	10.08.2020	8.45	2.05	3.94	10.9137	13.0964
Bemol	12.12.2020	8.46	2.05	7.80	11.3298	13.5957
Bemol	26.12.2020	8.60	2.05	7.11	11.4072	13.6887

Sursa: Dispoziția Rompetrol nr. 108/RT din 24.12.2020. (vol. 11 pag. 7), calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4444, 4438, 4685, 4686, 4677, 4678, 4348, 4354, 4478, 4979, 4980, 4972, 4973, 4370, 4854, 4853, 4846, 4847, 4838, 4833, 4895, 4896, 4897)

Cu referire la costul mediu ponderat de procurare a motorinei, se constată că toate întreprinderile examinate au raportat o creștere a costurilor stocurilor în perioada august –decembrie 2020, conform tabelului:

Tabel

**Modificarea CMPP a motorinei comercializate de reclamați
în perioada 28.07.2020-28.12.2020**

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, 1 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 1 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, lei/l*	Modificare CMPP, 2 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, total, lei/l	Modificare CMPP, total, corectat TVA, lei/l
Tirex	0.13	0.16	0.41	0.62	0.54	0.65
Petrom	0.29	0.35	0.30	0.36	0.59	0.71
Rompetrol	0.33	0.40		0.00	0.33	0.40
Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	0.48	0.58		0.00	0.48	0.58
Lukoil	0.53	0.64	0.24	0.29	0.77	0.92
Bemol	0.01	0.01	0.14	0.17	0.15	0.18

*în cazul Petrom, a 2 și a 3 etapă cumulat

Notă: Rompetrol nu a raportat modificările de preț din 28.12.2020 la ANRE

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

Totuși, deși prețul de piață s-a modificat identic cu 0,60 lei/l, decizia de majorare a prețurilor nu a avut la bază schimbările în CMPP a motorinei, dat fiind faptul că la unele întreprinderi prețul a crescut mai mult decât creșterea costurilor – Bemol, Rompetrol (motorină obișnuită), iar alte întreprinderi au operat creșteri de preț mai mici decât creșterea valorii unitare a stocurilor, ceea ce a afectat negativ rata rentabilității acestora (Lukoil, Tirex, Petrom).

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a modificărilor de preț operate în luna decembrie 2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Rompetrol, prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2020 Anexa 5 (vol. 30 pag. 164-167), a comunicat că modificările de preț la motorină, care au avut loc la 11.12.2020 și 29.12.2020 (creștere de 0,50 lei/l și de 0,10 lei/l), s-au realizat în baza creșterii cotațiilor, cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar, de +0,48 lei/l și +0,36 lei/l respectiv. Totodată, Rompetrol raportează un efect cumulativ al factorilor luați în considerare la stabilirea prețurilor de -0,21 lei/l și +0,26 lei/l respectiv. Astfel, se stabilește că modificările de preț operate pe piață de către Rompetrol în luna decembrie a anului 2020 nu au avut la bază o justificare economică concludentă.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), majorarea prețului la motorină din 12.12.2020 a avut la bază evoluția cotațiilor Platts, dinamica cursului de schimb a monedei naționale în raport cu dolarul SUA, iar majorarea de preț din 28.12.2020 a fost fundamentată de fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la motorină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 12,63 lei/l la data de 10.12.2020, și 13,00 lei/l la data de 29.12.2020. Cu toate acestea, la datele menționate Tirex a stabilit pe piață un preț de 12,45 lei/l și, respectiv, 13,55 lei/l, cu 0,18 lei/l mai puțin și, respectiv, cu 0,55 lei/l mai mult decât prețul prognozat.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață a avut la bază modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului, care a fost de 0,40 lei/l la 12.12.2020 și de 0,15 lei/l la 26.12.2020 pentru motorină. Menționăm că Bemol a raportat la ANRE o modificare a CMPP a motorinei de 0,15 lei/l în perioada dintre modificările de preț (10.08.2020-26.12.2020). Prin urmare, în condițiile unei creșteri mai mici a costurilor de procurare a motorinei se constată că, majorarea prețului de piață s-a realizat din contul creșterii rentabilității, și argumentele prezentate de către Bemol nu se confirmă.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la motorină nu există.

Benzină

De asemenea, în luna decembrie 2020 se constată o creștere de **0,70 lei/l** a prețului la benzină, realizată în 2-3 etape de către întreprinderile Tirex, Petrom, Rompetrol, Lukoil și Bemol, datele cu privire la creșterile de preț fiind prezentate în tabel :

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul a benzinei în luna decembrie a anului 2020

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetrol		Lukoil		Bemol	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
22.04.2020											15.55	
20.05.2020									15.45			
21.05.2020					15.45							
29.05.2020							15.48					
30.07.2020	15.49											
10.10.2020			14.85									
12.10.2020			15.45									
10.12.2020			16.25	0.80								
11.12.2020					16.15	0.70	16.08	0.60				
12.12.2020	16.24	0.75							16.05	0.60	16.15	0.60
14.12.2020					16.05	-0.10						
22.12.2020			16.05	-0.20								
26.12.2020					16.15	0.10					16.25	0.10
28.12.2020							16.18	0.10	16.15	0.10		
29.12.2020	16.14	-0.10	16.15	0.10								

Sursa: Dispoziția Rompetrol nr. 108/RT din 24.12.2020, Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4477, 4852, 4845, 4826, 4431, 4439, 4974, 4349, 4355, 4683, 4684, 4675, 4676, 4893, 4894, 4986, 4981)

Din datele prezentate în tabelul de mai sus se constată că, în perioada iunie-decembrie 2020, fără a lua în considerare unele excepții unice, întreprinderile reclamate nu au operat modificări a prețului cu amănuntul a benzinei. Menționăm că, în cazul întreprinderii Bemol, nu au avut loc modificări a prețului cu amănuntul al benzinei timp de 7,5 luni. Respectiv, în cele ce urmează se examinează evoluția costurilor stocurilor de la ultimele modificări, timp de 6 luni și mai mult.

Tabel

Structura prețului benzinei comercializate de reclamați în perioada 22.04.2020-29.12.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Tirex	24.04.2020	8.98	1.80	19.45	12.87671	15.45205
Tirex	12.10.2020	10.19	1.80	7.40	12.8773	15.4527
Tirex	10.12.2020	10.29	1.80	11.95	13.5348	16.2417
Tirex	22.12.2020	10.32	1.80	10.30	13.3684	16.0420
Tirex	29.12.2020	10.32	1.80	11.05	13.4593	16.1511

Petrom	21.05.2020	8.07	2.41	22.86	12.8757	15.4509
Petrom	11.12.2020	9.92	2.41	9.11	13.4533	16.1439
Petrom	14.12.2020	9.94	2.41	8.31	13.3763	16.0515
Petrom	26.12.2020	10.11	2.41	7.50	13.4590	16.1508
Rompetrol	29.05.2020	8.57	2.17	20.12	12.9009	15.4811
Rompetrol	11.12.2020	10.50	2.17	5.80	13.4049	16.0858
Rompetrol	28.12.2020					
Lukoil	20.05.2020	8.34	1.82	26.80	12.8829	15.4595
Lukoil	12.12.2020	10.32	2.09	7.71	13.3668	16.0402
Lukoil	28.12.2020	10.50	2.09	6.84	13.4512	16.1414
Bemol	22.04.2020	9.15	2.05	15.63	12.9506	15.5407
Bemol	12.12.2020	10.56	2.05	6.65	13.4486	16.1383
Bemol	26.12.2020	10.68	2.05	6.32	13.5345	16.2414

Sursa: Dispoziția Rompetrol nr. 108/RT din 24.12.2020 (vol. 11 pag. 7), calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4477, 4852, 4845, 4826, 4431, 4439, 4974, 4349, 4355, 4683, 4684, 4675, 4676, 4893, 4894, 4986, 4981)

Din datele prezentate în tabel se constată că, toate întreprinderile examinate au raportat creșteri a costului mediu ponderat de achiziție timp de 6 luni, cuprinse între 1,34-2,16 lei/l (1,60 – 2,59 lei/l corectat TVA).

Tabel

**Modificarea CMPP a motorinei comercializate de reclamați
în perioada 28.07.2020-28.12.2020**

Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, 1 etapă, lei/l	Modificare CMPP, 1 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, 2 etapă, lei/l*	Modificare CMPP, 2 etapă, corectat TVA, lei/l	Modificare CMPP, total, lei/l	Modificare CMPP, total, corectat TVA, lei/l
Tirex	0.10 (1.31)**	0.12 (1.57)	0.03	0.04	0.13 (1.34)	0.16 (1.60)
Petrom	1.85	2.22	0.19	0.23	2.04	2.45
Rompetrol	1.93	2.32			1.93	2.32
Lukoil	1.98	2.38	0.18	0.22	2.16	2.59
Bemol	1.41	1.69	0.12	0.14	1.53	1.84

*în cazul Petrom și Tirex, cumulate a 2 și a 3 etapă

**în cazul Tirex a fost luată în considerare nu doar ultima modificare de preț, care a avut loc la 12.10.2020, dar și modificarea din 24.04.2020, în scopul realizării comparației cu celelalte întreprinderi.

Notă: Rompetrol nu a raportat modificările de preț din 28.12.2020 la ANRE

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

De asemenea, se constată că creșterea identică a prețului de piață cu 0,70 lei/l nu a avut la baza sa o scădere corespunzătoare a CMPP a benzinei, dat fiind faptul că modificarea CMPP a întreprinderilor a fost diferită și semnificativ mai mare decât majorarea de preț. Prin urmare, majorarea de preț s-a realizat din contul reducerii ratei de rentabilitate practicate de către întreprinderile menționate.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în 10.12.2020-29.12.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), majorarea prețului la benzina A95 din data de 12.12.2020 a avut la bază evoluția cotațiilor Platts, iar din 28.12.2020 – fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la benzină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 15,25 lei/l la data de 10.12.2020 și 22.12.2020, și 15,28 lei/l la data de 29.12.2020. Cu toate că prețul prognozat a rămas neschimbat, la data de 22.12.2020 Tirex a micșorat prețul cu 0,20 lei/l față de valoarea de 16,25 lei/l stabilită la 10.12.2020. Ulterior, deși prețul prognozat a crescut cu 0,03 lei/l, la 29.12.2020, Tirex a crescut prețul de piață a motorinei cu 0,10 lei/l, până la 16,15 lei/l. Respectiv, se constată lipsa legăturii dintre evoluția prețului prognozat, calculat în baza costurilor și marjei acceptate de către întreprindere și prețul stabilit de facto pe piață.

Prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, Anexa 5 (vol. 30 pag. 164-167), Rompetrol a comunicat că majorarea prețului la benzină cu 0,60 lei/l și 0,10 lei/l în 11.12.2020 și, respectiv, 29.12.2020, s-a bazat pe creșterea cotațiilor cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar cu 0,41 lei/l și, respectiv, 0,37 lei/l. Totodată, Rompetrol menționează că la majorarea din 11.12.2020 costurile operaționale unitare OPEX s-au majorat cu 0,26 lei/l datorită reducerii vânzărilor.

Astfel, Consiliul Concurenței constată că există diferențe dintre calculele și estimările realizate de către Rompetrol cu privire la creșterea în cotații (+0,41 lei/l și +0,37 lei/l), creșterea cheltuielilor operaționale cu 0,37 lei/l și creșterea de facto a prețului de piață (+0,60 lei/l și +0,10 lei/l). Prin urmare, conduita de stabilire a prețurilor pe piață a benzinei A95 de către Rompetrol la data de 20.01.2020 nu este întemeiată economic.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață cu +0,60 lei/l la 12.12.2020 și cu +0,10 lei/l la 26.12.2020 a avut la bază modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului, care a fost de 0,50 lei/l la 12.12.2020 și de 0,20 lei/l la 26.12.2020 pentru benzină. Menționăm că Bemol a raportat la ANRE o modificare a CMPP a benzinei de 1,53 lei/l în perioada dintre modificările de preț (22.04.2020-26.12.2020). Prin urmare, se constată că datele prezentate de către Bemol cu privire la evoluția prețului de cumpărare a benzinei nu corespund cu evoluția de facto a costului mediu de procurare a motorinei. Totodată, în condițiile unei creșteri mai mari a costurilor de procurare a motorinei decât creșterea prețului se constată că, majorarea prețului de piață s-a realizat din contul reducerii rentabilității.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la benzină nu există.

Gaz lichefiat

În cazul gazului lichefiat creșterea de preț în luna decembrie 2020 a constituit **0,60 lei/l** realizată de către Petrom, Rompetrol și Lukoil în mai multe etape, informațiile fiind prezentate în tabelul de mai jos.

Evoluția prețului cu amănuntul la gaz lichefiat în luna decembrie a anului 2020

Tabel

Data modificării	Petrom		Rompetrol		Lukoil	
	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei	Preț, lei/l	Δ, lei
30.07.2020					8,92	
29.08.2020	9,12					
02.09.2020			9,12			
09.09.2020			8,92			
14.09.2020	8,92					
25.11.2020	9,02	0,10				
10.12.2020						
11.12.2020	9,45	0,43	9,32	0,40		
12.12.2020					9,32	0,40
14.12.2020	9,32	-0,13	9,52	0,20		
22.12.2020						
26.12.2020	9,52	0,20				
28.12.2020					9,52	0,20
29.12.2020			9,52			

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4451, 4357, 4898, 4900, 4687, 4679, 4371, 4855, 4848, 4830, 4479, 4434, 4437, 4983, 4987, 4985)

Astfel, întreprinderile Petrom, Lukoil și Rompetrol au stabilit pe piață un preț identic – de 9,52 lei/l, care avea următoarea structură.

Tabel

Structura prețului GPL comercializat de reclamați în perioada 09.09.2020-29.12.2020

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Petrom	14.09.2020	5,58	2,17	6,61	8,2623	8,9233
Petrom	25.11.2020	5,98	2,41	-0,52	8,3464	9,0141
Petrom	11.12.2020	6,48	2,41	-1,64	8,7442	9,4437
Petrom	14.12.2020	6,48	2,41	-2,99	8,6242	9,3141
Petrom	26.12.2020	6,49	2,41	-0,98	8,8128	9,5178
Rompetrol	09.09.2020	5,58	2,17	6,61	8,2623	8,9233
Rompetrol	11.12.2020	6,76	2,17	-3,33	8,6326	9,3232
Rompetrol	29.12.2020	6,71	2,17	-0,69	8,8187	9,5242

Lukoil	30.07.2020	5,32	1,82	15,64	8,2569	8,9175
Lukoil	12.12.2020	6,46	2,09	0,84	8,6218	9,3116
Lukoil	28.12.2020	6,58	2,09	1,66	8,8139	9,5190

Sursa: Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4451, 4357, 4898, 4900, 4687, 4679, 4371, 4855, 4848, 4830, 4479, 4434, 4437, 4983, 4987, 4985)

Din tabel se desprinde că, în perioada dintre modificările de preț, întreprinderile au raportat o creștere a CMPP cuprinsă între 0,91-1,26 lei/l (1,09-1,51 lei/l corectat TVA). Având în vedere faptul că creșterea prețului a fost mai mică decât creșterea costurilor de achiziție a stocurilor, rentabilitatea a scăzut semnificativ, fiind înregistrate chiar și rentabilități negative la Petrom și Rompetrol.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor cu amănuntul a GPL stabilite în perioada 11.12.2020-29.12.2020, întreprinderile menționate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), majorarea prețului la GPL din data de 12.12.2020 a avut la bază evoluția cotațiilor Platts și dinamica cursului de schimb a monedei naționale în raport cu dolarul SUA. Consiliul Concurenței constată că justificarea prezentată de Lukoil este eronată, întrucât cotațiile Platts nu se referă la gazul lichefiat. Totodată, Lukoil a comunicat că creșterea de preț la GPL din 28.12.2020 a fost fundamentată pe fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la gaz lichefiat nu sunt justificate economic.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Rompetrol și Petrom nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la gaz lichefiat nu există.

10. Modificările de preț la benzină, motorină și gaz lichefiat în perioada 16.01.2021-18.01.2021

Benzină

În perioada 16.01.2021-18.01.2021¹⁶ întreprinderile reclamate au majorat prețul produselor petroliere, după cum urmează.

Datario, Tirez, Petrom, Rompetrol, Lukoil și Bemol au majorat prețul la benzină cu **1 leu/l**:

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la benzină în luna ianuarie a anului 2021

¹⁶ Bemol a majorat prețul din 18.01.2021, orele 23:59

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetro		Rompetro (tip 2- efix)		Lukoil		Lukoil (tip 2 - ecto)		Bemol	
	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei	lei/l	Δ, lei
12.12.2020	16,24										16,05	0,6	16,25		16,15	
14.12.2020					16,05											
22.12.2020			16,05													
26.12.2020					16,15		16,18		16,38						16,25	
28.12.2020	16,14										16,15	0,1	16,37			
29.12.2020			16,15													
16.01.2021					17,15	1,00	17,18	1,00	17,38	1,00	17,12	0,97	17,37	1,00		
17.01.2021	17,14	1,00														
18.01.2021			17,15	1,00											17,25	1,00

Sursa: Dispoziția Rompetrol nr. 108/RT din 24.12.2020 (vol. 11 pag. 7), Ordinul Datario nr. 236 din 28.12.2020 (vol. 20 p. 66), Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4477, 4845, 4826, 4431, 4439, 4974, 4349, 4355, 4683, 4684, 4675, 4676, 4893, 4894, 4986, 4981, vol. 28 pag. 533, 436, 437, 394, 285, 286, 113, 720)

Ținând cont că, majorările de preț au fost identice pentru toate cele 6 întreprinderi examinate, Consiliul Concurenței a examinat componentele de preț, în vederea identificării faptului dacă evoluția acestora a fost similară și a constatat următoarele.

Tabel
Structura prețului benzinei comercializate de reclamanți în perioada 11.12.2020-18.01.2021

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Datario	12.12.2020	10,2	2,08	10,20	13,5326	16,2391
Datario	28.12.2020					
Datario	17.01.2021	11,04	2,08	8,85	14,2811	17,1373
Tirex	29.12.2020	10,32	1,80	11,05	13,4593	16,1511
Tirex	18.01.2021	11,18	1,80	10,05	14,2845	17,1414
Petrom	26.12.2020	10,11	2,41	7,50	13,4590	16,1508
Petrom	16.01.2021	10,53	2,41	10,42	14,2883	17,1460
Rompetro	11.12.2020	10,50	2,17	5,80	13,4049	16,0858
Rompetro	29.12.2020					
Rompetro	16.01.2021	11,58	2,17	4,14	14,3193	17,1831
Rompetro - tip 2 efix	11.12.2020	10,27	2,17	9,05	13,5658	16,2790
Rompetro - tip 2 efix	29.12.2020					
Rompetro - tip 2 efix	16.01.2021	11,03	2,17	9,72	14,4830	17,3796
Lukoil	28.12.2020	10,50	2,09	6,84	13,4512	16,1414
Lukoil	18.01.2021	10,96	2,04	9,68	14,2584	17,1101
Bemol	26.12.2020	10,68	2,05	6,32	13,5345	16,2414
Bemol	18.01.2021	11,48	2,05	6,22	14,3716	17,2459

Sursa: Dispoziția Rompetrol nr. 108/RT din 24.12.2020 (vol. 11 pag. 7), Ordinul Datario nr. 236 din 28.12.2020 (vol. 20 p. 66), Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4477, 4845, 4826, 4431, 4439, 4974, 4349, 4355, 4683, 4684, 4675, 4676, 4893, 4894, 4986, 4981, vol. 28 pag. 533, 436, 437, 394, 285, 286, 113, 720)

Din informațiile cu privire la structura prețurilor raportate de către reclamanți se constată că, CMPP a stocurilor a înregistrat o tendință ascendentă în perioada

decembrie 2020 – ianuarie 2021. Totodată, având în vedere trecerea în noul an financiar, menționăm că unele întreprinderi au operat modificări la categoria de cheltuieli în a. 2021, și anume micșorarea cheltuielilor cu 0,05 lei/l la Lukoil.

Tabel

Modificarea CMPP a benzinei comercializate de reclamați în perioada 11.12.2020-18.01.2021

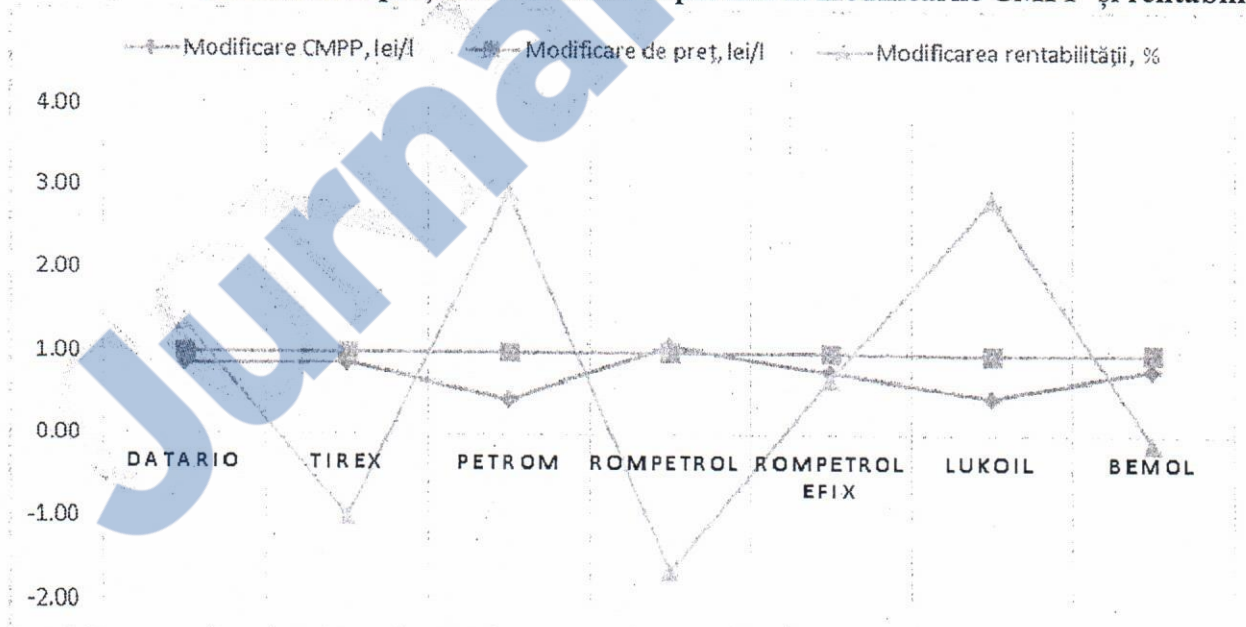
Denumirea întreprinderii	Modificare CMPP, lei/l	Modificare CMPP, corectat TVA, lei/l
Datario	0,85	1,02
Tirex	0,86	1,03
Petrom	0,42	0,50
Rompetrol	1,08	1,30
Rompetrol - tip 2 efix	0,76	0,91
Lukoil	0,46	0,55
Bemol	0,80	0,96

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

Totuși, cu luarea în considerare a faptului că creșterea costurilor de achiziție a stocurilor a fost diferită de la întreprindere la alta și a variat între 0,42-1,08 lei/l (0,5-1,30 lei/l corectat TVA), se constată că majorarea prețului cu exact 1 leu/l în cazul a celor 6 operatori petrolieri nu este una întemeiată economic. În acest sens, în figura de mai jos sunt prezentate informațiile cu privire la modificarea prețurilor de piață și a componentelor sale principale – CMPP și rentabilitatea.

Figura

Modificarea prețului la benzină raportată la modificările CMPP și rentabilității

Sursa: Elaborată în baza tabelelor anterioare

Din figura de mai sus se constată că, cu cât mai mare este diferența dintre modificarea CMPP și modificarea țintită a prețului de piață, cu atât întreprinderile reclamate au ajustat rata de rentabilitate. Respectiv, în cazul în care modificarea CMPP este mai mică decât creșterea de preț țintită de 1 leu/l (de ex. Petrom, Lukoil),

întreprinderile au înregistrat rentabilități în creștere, și invers – în cazul în care creșterea CMPP este mai mare decât 1 leu/l, rentabilitatea este în scădere (de ex. Rompetrol, Tirex).

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite la benzină în 16.01.2021-18.01.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), majorarea prețului la benzina A95 din data de 18.01.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție, precum și majorarea accizelor pentru a. 2021. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț examinate nu sunt justificate economic.

Rompertol, prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021, Anexa 5 (vol. 30 pag. 164-167), a comunicat că majorarea prețului la benzina cu 1,10 lei/l are la bază faptul că cotațiile cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar și a accizului au crescut cu 1,00 lei/l („*Quotations considering taxes and exchange rate and new excise increased for 1,00 MDL/liter*”). Totodată, Rompetrol raportează un efectul estimat al factorilor identificați de Rompetrol asupra COGS - costul produselor vândute (stocurile de la stațiile de alimentare, descreșterea cifrei de afaceri pe începând cu 15.03.2020 și creșterea cheltuielilor operaționale (OPEX), comparativ cu cele planificate) de -0,75 lei/l, dar nu menționează dacă acest efect a fost luat în calcul la stabilirea prețului cu amănuntul a benzinei.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognozat cu TVA la benzină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 16,36 lei/l la data de 18.01.2021. Totuși, prețul final stabilit pe piața cu amănuntul de către Tirex a fost de 17,15 lei pentru 1 litru de benzină, preț cu 0,79 lei/l mai mare decât prețul prognozat.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață a benzinei cu +1,00 lei/l din 19.01.2021 a avut la bază modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului (inclusiv și datorită creșterii accizelor), care a fost de 1,30 lei/l pentru benzină. Prin urmare, potrivit informațiilor prezentate de Bemol se constată că, diferență în ceea ce privește creșterea pe piață a prețului benzinei (1,00 lei/l), creșterea CMPP conform raportării către ANRE (0,80 lei/l) și creșterea costului de cumpărare raportat către Consiliul Concurenței (1,30 lei/l).

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște

declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la motorină nu există.

Motorină

Totodată, în perioada 16.01.2021-18.01.2021¹⁷, întreprinderile Datario, Tirez, Petrom, Rompetrol, Lukoil și Bemol au operat o majorare de 0,90 lei/l a prețului la motorină.

¹⁷ Bemol a modificat prețul la data de 18.01.2021, orele 23:59

Evoluția prețului cu amănuntul la motorină în luna ianuarie a anului 2021

Tabel

Data modificării	Datario	Tirex	Tirex (tip 2 - Long life) - produs nou	Petrom	Petrom (tip 2 - extra)	Rompetrol	Rompetrol (tip 2 - SSS efix)	Rompetrol (tip 3 - 51 efix)	Lukoil	Lukoil (tip 2 - ecto)	Bemol
26.12.2020				13,55	13,99						13,7
28.12.2020	13,54					13,59	13,89	13,79	13,55	13,82	
29.12.2020		13,55	13,90								
16.01.2021				14,45 0,90	14,89 0,90	14,49 0,90	14,79 0,90	14,69 0,90			
17.01.2021	14,44 0,90								14,42 0,87	14,72 0,9	14,60 0,9
18.01.2021		14,45 0,90	14,80 0,9								

Sursa: Dispoziția Rompetrol nr. 108/RT din 24.12.2020 (vol. II pag. 7), Ordinul Datario nr. 236 din 28.12.2020 (vol. 20 p. 66), Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4444, 4438, 4685, 4686, 4677, 4678, 4348, 4354, 4478, 4979, 4980, 4972, 4973, 4974, 4370, 4854, 4853, 4846, 4847, 4838, 4833, 4895, 4896, 4897, vol. 28 pag. 438, 439, 440, 531, 532, 395, 396, 287, 288, 114, 721)

De asemenea, se constată că, deși întreprinderile reclamate au operat o creștere a prețului de comercializare cu amănuntul de 0,90 lei/l pentru toate tipurile de motorină (cu excepția motorinei obișnuite comercializate de către Lukoil, pentru care prețul a crescut cu 0,87 lei/l), acestea au înregistrat evoluții diferite în ceea ce privește costul mediu ponderat de procurare a stocurilor.

Sursa: Dispoziția Kompetrol nr. 108/RT din 24.12.2020 (vol. 11 pag. 7), Ordinul Dataro nr. 236 din 28.12.2020 (vol. 20 p. 66), Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4444, 4438, 4685, 4686, 4677, 4678, 4348, 4354, 4478, 4979, 4980, 4972, 4973, 4974, 4370, 4854, 4853, 4846, 4847, 4838, 4833, 4895, 4896, 4897; vol. 28 pag. 438, 439, 440, 531, 532, 395, 396, 287, 288, 114, 721)

Denumirea întreprinderii	Data	CMP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabilitate, %	Preț, fără TVA	Preț, cu TVA
Dataro	12.12.2020	8.31	2.08	7.80	11.2004	13.4405
Dataro	28.12.2020					
Dataro	17.01.2021	8.88	2.08	9.70	12.0231	14.4277
Tirex	29.12.2020	8.49	1.80	9.70	11.2881	13.5458
Tirex	18.01.2021	8.91	1.80	12.40	12.0380	14.4456
Tirex tip 2 - Long life	29.12.2020	9.10	1.80	6.30	11.5867	13.9040
Tirex tip 2 - Long life	18.01.2021	9.47	1.80	9.40	12.3294	14.7953
Petrom	26.12.2020	8.71	2.41	1.54	11.2912	13.5495
Petrom	16.01.2021	9.27	2.41	3.10	12.0421	14.4505
Petrom tip 2 - extra	26.12.2020	8.07	2.41	11.22	11.6559	13.9870
Petrom tip 2 - extra	16.01.2021	8.85	2.41	10.16	12.4040	14.8848
Kompetrol	11.12.2020	8.50	2.17	5.36	11.2419	13.4903
Kompetrol	29.12.2020					
Kompetrol	16.01.2021	9.35	2.17	4.85	12.0787	14.4945
Kompetrol - tip 2 S55	11.12.2020	8.55	2.17	7.24	11.4961	13.7954
Kompetrol - tip 2 S55	29.12.2020					
Kompetrol - tip 2 S55	16.01.2021	9.45	2.17	6.11	12.3300	14.7960
Kompetrol - tip 3 51 efix	11.12.2020	7.99	2.17	7.44	10.9159	13.0991
Kompetrol - tip 3 51 efix	29.12.2020					
Kompetrol - tip 3 51 efix	16.01.2021	9.28	2.17	6.91	12.2412	14.6894
Lukoil	28.12.2020	8.52	2.09	6.39	11.2880	13.5456
Lukoil	18.01.2021	9.11	2.04	7.70	12.0086	14.4103
Lukoil (tip 2 - ecto)	28.12.2020	8.40	2.09	9.78	11.5159	13.8191
Lukoil (tip 2 - ecto)	18.01.2021	8.70	2.04	14.18	12.2629	14.7155
Bemol	26.12.2020	8.60	2.05	7.11	11.4072	13.6887
Bemol	18.01.2021	9.46	2.05	5.67	12.1626	14.5951

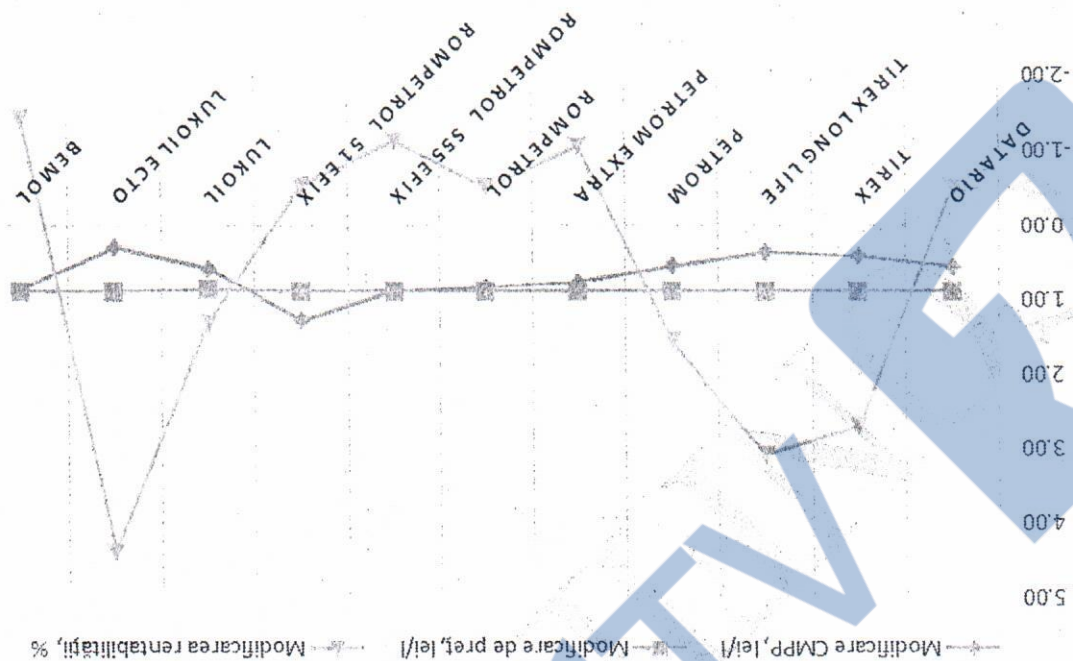
Structura prețului motorinei comercializate de reclamanți în perioada 11.12.2020-18.01.2021

Tabel

Având în vedere că majorarea de preț a fost identică (+0,90 lei/l) pentru 10 din 11 produse examinate, inclusiv motorină cu adaosuri, Consiliul Concurenței a examinat în evoluție structura costurilor și prețurilor practicate de către întreprinderi.

Reieșind din informațiile prezentate în figura de mai sus, se constată că, creșterea identică a prețurilor la motorină în condițiile unor evoluții diferite la nivelul costurilor

Sursa: Elaborată în baza tabelelor anterioare

Modificarea prețului la motorină raportată la modificările CMP și rentabilității

Figura

Prin urmare, Consiliul Concurenței constată că, deși CMP a 10 din 11 produse examinate a crescut diferit, cu valori cuprinse între 0,30 lei/l și 1,29 lei/l (0,36 – 1,55 lei/l corectat TVA), iar cheltuielile s-au modificat doar în cazul produselor Lukoil cu 0,05 lei/l, prețul de piață a crescut exact cu aceeași valoare – 0,90 lei/l, fapt care nu are argumentare economică. Lipsa corelației dintre creșterea de prețului cu amănuntul al motorinei și majorarea CMP este prezentată în figura de mai jos.

Sursa: Elaborat în baza tabelului anterior

Denumirea întreprinderii	Modificare CMP, lei/l	Modificare CMP, corectat TVA, lei/l
Datario	-1.32	0.68
Tires	0.42	0.50
Tires tip 2 - Long life	0.37	0.44
Petrom	0.56	0.67
Petrom tip 2 - extra	0.78	0.94
Rompetrol	0.85	1.02
Rompetrol - tip 2 S55 Efix	0.90	1.08
Rompetrol - tip 3 S1 Efix	1.29	1.55
Lukoil	0.59	0.71
Lukoil - tip 2 - ecto	0.30	0.36
Bemol	0.86	1.03

în perioada 11.12.2020-18.01.2021

Modificarea CMP a motorinei comercializate de reclamați

Tabelul

de achiziție s-a realizat prin micșorarea sau majorarea ratei rentabilității, în funcție de necesitate.

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor stabilite în 16.01.2020-18.01.2020, întreprinderile reclamate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), majorarea prețului la motorină din data de 18.01.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție, precum și majorarea accizelor pentru a. 2021. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la motorină nu sunt justificare economic.

Cu referire la justificarea economică a creșterii de preț la motorină cu 0,90 lei/l, care au avut loc la 16.01.2021, prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2020 Anexa 5 (vol. 30 pag. 164-167), Rompetrol a comunicat că aceasta s-au realizat în baza creșterii cotațiilor, cu luarea în considerare a impozitelor și a cursului de schimb valutar și a accizei, sumat în valoare de 0,53 lei/l, precum și creșterea amănata din decembrie din motivul creșterii cotațiilor. Totodată, Rompetrol raportează un efect cumulativ ai factorilor luați în considerare la stabilirea prețului de -0,17 lei/l. Astfel, se constată că modificarea de preț de 0,90 lei/l, operată pe piața de către Rompetrol la data de 16.01.2021, nu au avut la baza o justificare economică concludentă.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață a motorinei cu +0,90 lei/l din 19.01.2021 a avut la bază modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului (inclusiv și datorită creșterii accizelor), care a fost de 0,80 lei/l pentru motorină.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.2021 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognostic cu TVA la motorină, în condițiile unei rentabilități de 5%, a fost de 13,52 lei/l la data de 18.01.2021. Totuși, prețul final stabilit pe piața cu amănuntul de către Tirex a fost de 14,45 lei pentru 1 litru de motorină, preț cu 0,93 lei/l mai mare decât prețul prognostic.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificare economică argumentată a stabilității prețurilor la motorină nu există.

Gaz lichefiat

Totodată, în perioada 16.01.2020-18.01.2020, 5 dintre cele 6 întreprinderi reclamate au majorat prețul cu amănuntul a GPL cu 0,60 lei/l (cu excepția Lukoil, care a majorat prețul cu 0,58 lei/l)

Tabel

Evoluția prețului cu amănuntul la GPL în luna ianuarie a anului 2021

Data modificării	Datario		Tirex		Petrom		Rompetrol		Bemol		Lukoil	
	Preț, lei/l	Δ, lei/l	Preț, lei/l	Δ, lei/l	Preț, lei/l	Δ, lei/l	Preț, lei/l	Δ, lei/l	Preț, lei/l	Δ, lei/l	Preț, lei/l	Δ, lei/l
26.12.2020			9.52						9.55			
28.12.2020	9.54										9.52	
29.12.2020		9.52					9.52					
30.12.2020												
16.01.2021					10.12	0.60	10.12	0.60				
17.01.2021	10.14	0.60										
18.01.2021			10.12	0.60					10.15	0.60	10.10	0.58

Sursa: Dispoziția Rompetrol nr. 108/RT din 24.12.2020 (vol. 11 pag. 7), Ordinul Datario nr. 236 din 28.12.2020 (vol. 20 p. 66), Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4351, 4357, 4898, 4900, 4687, 4679, 4371, 4855, 4848, 4830, 4479, 4434, 4437, 4983, 4985; vol. 28 pag. 535, 535, 441, 397, 289, 115, 722)

Tabel
Structura prețului GPL comercializat de reclamanți în perioada 12.12.2020-18.01.2021

Denumirea întreprinderii	Data	CMPP, lei/l	Chelt., lei/l	Rentabi-litate, %	Preț, fără TVA	TVA	Preț, cu TVA
Datario	12.12.2020	6.95	2.08	-4.20	8.6507		9.3428
Datario	28.12.2020				0.0000		0.0000
Datario	17.01.2021	6.90	2.08	4.50	9.3841		10.1348
Tirex	26.12.2020	6.72	1.80	3.50	8.8182		9.5237
Tirex	18.01.2021	6.67	1.80	10.50	9.3594		10.1081
Petrom	26.12.2020	6.49	2.41	-0.98	8.8128		9.5178
Petrom	16.01.2021	6.82	2.41	1.50	9.3685		10.1179
Rompetrol	14.12.2020	6.71	2.17	-0.69	8.8187		9.5242
Rompetrol	16.01.2021	7.12	2.17	0.91	9.3745		10.1245
Bemol	26.12.2020	7.09	2.05	-3.25	8.8430		9.5504
Bemol	18.01.2021	6.50*	2.05	3.03	8.8091		9.5138
Lukoil	28.12.2020	6.58	2.09	1.66	8.8139		9.5190
Lukoil	18.01.2021	6.28	2.04	12.32	9.3450		10.0926

*CMPP a GPL la 18.01.2021 în valoare de 6,15 lei/l a fost dedus de către Consiliul Concurenței reieșind din prețul final de 10,15 lei/l, având în vedere faptul că în calculul de preț prezentat de Bemol este indicat eronat valoarea CMPP de 9,36 lei/l, ceea ce ar fi dus la un preț final de 12,70 lei/l.

Sursa: Dispoziția Rompetrol nr. 108/RT din 24.12.2020 (vol. 11 pag. 7), Ordinul Datario nr. 236 din 28.12.2020 (vol. 20 p. 66), Calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul (vol. 23 pag. 4351, 4357, 4898, 4900, 4687, 4679, 4371, 4855, 4848, 4830, 4479, 4434, 4437, 4983, 4985; vol. 28 pag. 535, 441, 397, 289, 115, 722)

Așadar, se constată că costul mediu ponderat de procurare a GPL a înregistrat evoluții diferite în cazul întreprinderilor examinate, atât în direcția creșterii CMPP (cu

La solicitarea Consiliului Concurenței cu referire la justificarea economică a prețurilor cu amănuntul a GPL stabilite în 16.01.2021-18.01.2021, întreprinderile menționate au comunicat următoarele.

Potrivit scrisorii Lukoil nr. 01/142 din 25.03.2021 (vol. 25 pag. 413-418), majorarea prețului la GPL din data de 12.12.2020 a avut la bază fluctuația cotațiilor și a prețurilor de achiziție, precum și majorarea accizelor. Menționăm că argumentele invocate de către Lukoil sunt declarative, deoarece nu au fost prezentate informații economico-financiare și calcule în vederea probării acestora. Prin urmare, se constată că modificările de preț la GPL nu sunt justificate economic.

Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemol a comunicat că modificarea prețului de piață a GPL cu +0,60 lei/l din 19.01.2021 a avut la bază modificarea prețului de cumpărare în raport cu nivelul acestora la data schimbării anterioare a prețului (inclusiv și datorită creșterii accizelor), care a fost exact de +0,60 lei/l pentru GPL. Menționăm că, în acest caz, valoarea raportată de către Bemol este diametral opusă cu modificările în costurile medii ponderate de procurare a GPL, raportate către ANRE, în valoare de -0,59 lei/l.

Tirex, în justificarea economică prezentată prin scrisoarea nr. 01.01.263 din 25.03.2021 (vol. 27 pag. 226-229), a comunicat că reieșind din costurile și cheltuielile sale, prețul prognostic cu TVA la GPL, în condițiile unei rentabilități de 6%, a fost de 9,76 lei/l la data de 18.01.2021. Totuși, prețul final stabilit pe piață cu amănuntul de către Tirex a fost de 9,52 lei pentru 1 litru de motorină, preț cu 0,24 lei/l mai mic decât prețul prognostic.

La solicitarea Consiliului Concurenței, Rompetrol, Petrom și Datario nu au prezentat explicații detaliate, susținute de informații financiare și calcule relevante, cu privire la justificarea economică a modificărilor de preț examinate, limitându-se doar la niște declarații generale. Prin urmare, în cazul întreprinderilor menționate se constată că o justificarea economică argumentată a stabilirii prețurilor la GPL nu există.

Suplimentar, referitor la justificarea economică care a fundamentat modificările prețurilor menționate mai sus, la solicitarea Consiliului Concurenței nr. DCA-05/36-262 din 03.03.2021, reclamații au comunicat considerajurile generale care stau la baza deciziilor de stabilire a prețurilor, după cum urmează.

- Prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021 (vol. 30 pag. 1-2), Rompetrol a comunicat că factorii care determină majorările/reducerile prețurilor combustibililor la pompă sunt:
 - Evoluția cotației internaționale a petrolului;
 - Evoluția cotației internaționale a carburanților;
 - Evoluția cursului de schimb valutar;
 - Nivelului taxelor și accizelor stabilite pentru produsele petroliere;

comunicat ca modificările de preț enumerate în prezentul raport au fost justificate de

• Datario, prin scrisoarea nr. 150 din 29.03.2021 (vol. 26 pag. 223-224), a comunicat ca modificările de preț enumerate în prezentul raport au fost justificate de

• Prin scrisoarea nr. I-21/53 din 25.03.2021 (vol. 24 pag. 3-7), Petrom a comunicat că „își determină prețurile de vânzare cu amănuntul la nivel național, ținând cont de un număr de factori economici obiectivi. Principalii factori economici importanți sunt: cotațiile, cursul de schimb, prețurile de achiziție, taxarea, stocurile, nivelul cererii, planul mediu și vânzările țintă, locația site-ului și concurența locală.

La nivelul Societății, factorii decidenți analizează toți acești factori și îi iau în amănuntul pentru datele specificate în această întrebare.

Prețul carburanților nu este determinat pe baza unei formule stricte, factorii identificati mai sus sunt aplicați pentru fiecare zi fără excepții, astfel încât aceiași factori au fost luați în considerare la nivel holistic, în scopul determinării prețului cu

• Prin scrisoarea nr. I-21/53 din 25.03.2021 (vol. 24 pag. 3-7), Petrom a comunicat că „își determină prețurile de vânzare cu amănuntul la nivel național, ținând cont de un număr de factori economici obiectivi. Principalii factori economici importanți sunt: cotațiile, cursul de schimb, prețurile de achiziție, taxarea, stocurile, nivelul cererii, planul mediu și vânzările țintă, locația site-ului și concurența locală.

Prețul carburanților nu este determinat pe baza unei formule stricte, factorii identificati mai sus sunt aplicați pentru fiecare zi fără excepții, astfel încât aceiași factori au fost luați în considerare la nivel holistic, în scopul determinării prețului cu

• Prin scrisoarea nr. I-21/53 din 25.03.2021 (vol. 24 pag. 3-7), Petrom a comunicat că „își determină prețurile de vânzare cu amănuntul la nivel național, ținând cont de un număr de factori economici obiectivi. Principalii factori economici importanți sunt: cotațiile, cursul de schimb, prețurile de achiziție, taxarea, stocurile, nivelul cererii, planul mediu și vânzările țintă, locația site-ului și concurența locală.

Prețul carburanților nu este determinat pe baza unei formule stricte, factorii identificati mai sus sunt aplicați pentru fiecare zi fără excepții, astfel încât aceiași factori au fost luați în considerare la nivel holistic, în scopul determinării prețului cu

• Prin scrisoarea nr. I-21/53 din 25.03.2021 (vol. 24 pag. 3-7), Petrom a comunicat că „își determină prețurile de vânzare cu amănuntul la nivel național, ținând cont de un număr de factori economici obiectivi. Principalii factori economici importanți sunt: cotațiile, cursul de schimb, prețurile de achiziție, taxarea, stocurile, nivelul cererii, planul mediu și vânzările țintă, locația site-ului și concurența locală.

perioada examinată, reclamații au urmarit aceeași tendință (de micșorare sau de constante pe parcursul anului. Cu toate acestea, la stabilirea prețului final pe piață în indicator într-o anumită perioadă de timp). Cheltuielile, potrivit Metodologiei, rămân unele cazuri chiar diametral opuse (ataș majorări ale CIMP, cât și reduceri ale acestui înregistrat evoluții diferite în ceea ce privește costul mediu de procurare a stocurilor, în

• La oricare dintre modificările de preț examinate, întreprinderile au aceste modificări să aibă la bază o justificare economică concludentă.

mai apoi operează creșteri sau reduceri de preț identice timp de doar 2-4 zile, fără ca înregistrarea în timp modificări semnificative în evoluția costurilor de achiziție, iar că în unele cazuri întreprinderile reclamate nu operează modificări de preț la benzină, motorină și gaz lichefiat pentru perioade îndelungate de timp (de 1-6 luni), deși

• Cu referire la perioadele de timp când au loc modificări de preț, se constată sa mai multe etape

anumită valoare absolută (lei) față de situația existentă la un moment anterior, în una identice de preț la benzină, motorină și gaz lichefiat, în perioade scurte de timp, cu o

• Reclamații au operat în repetate rânduri pe piața cu amănuntul modificări următoarele.

modificărilor de preț, prezentate de către reclamați, Consiliul Concurenței reține întreprinderile implicate, cu luarea în considerare a justificărilor economice a motorinei și a gazului lichefiat, cheltuielile și ratele de rentabilitate aplicate de către în coroborare cu evoluțiile costurilor medii ponderate de procurare a benzinei, Rompetrol, Lukoil, Petrom, Torex, Bemo și Dataro, pe parcursul perioadei investigate, amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat practicate de către Ca urmare a examinării informațiilor cu privire la evoluția prețurilor cu

~~plă de către reclamați nu au fost justificate din punct de vedere economic.~~

urmare, în lipsa explicațiilor obiective, se constată că, modificările de preț operate pe acestor afirmații (calcul, acte financiare sau contabile, formule de calcul ș.a.). Prin lichefiat enumerate sunt declarative, nefiind anexate probe concludente în susținerea întreprinderi cu privire la rundele de modificări de prețuri la benzină, motorină și gaz

Reieșind din argumentările expuse mai sus, se constată că justificările aduse de prețurilor produselor.

și Argus, cursul BNM, rata accizelor ș.a. influențează direct asupra modificării modificarea prețurilor de comercializare. Astfel, fluctuațiile cotațiilor de achiziție Platts parte dintre care poartă un caracter flotant. Componenta flotantă a costurilor determină comunicat că formarea prețurilor este determinată de costurile produselor petroliere, o

• Prin scrisoarea nr. 102 din 31.03.2021 (vol. 29 pag. 187-190), Bemo a unor prețuri mai mici decât pe rețea, de factorul pieței locale.

necesară pentru continuarea activității întreprinderii și, în cazul stabilirii la unele stații a factori precum prețul de cumpărare a produselor petroliere și de rata de rentabilitate

majorare a prețului) și, mai mult decât atât, au modificat prețurile exact cu aceeași

valoare.

• Având în vedere că cheltuielile sunt, de obicei, constante, iar GMP a

stocurilor evoluează diferit în cazul întreprinderilor reclamate de la o perioadă la alta

(în dependența de sursele de achiziție, durata de rotație a stocurilor, asigurarea sau nu a

riscurilor financiare, volumul vânzărilor ș.a.), singura componentă de preț cu care

manevrează întreprinderile în vederea obținerii prețului final dorit (sau modificarea de

preț țintă) este rentabilitatea.

• În vederea obținerii unui preț final sau a unei modificări de preț țintă sunt

folosite uneori rate de rentabilitate negative, sau de o formă nefirească – cu multe cifre

dupa virgulă. De exemplu, la data de 15.05.2019, Bemol a stabilit un preț de panou la

benzina 95 de 19,45 lei/l, cu o rentabilitate negativă cu 8 cifre după virgulă -

3,333333333%. Astfel, se constata că întreprinderile reclamate mai întâi stabilesc preț

final și mai apoi calculează rata de rentabilitate reieșind din acest preț, și nu invers, așa

cum prevede Metodologia.

Totodată, menționăm că în cadrul inspecției desfășurate la Tirez, a fost identificat

un fișier *Procurari 15.01.21.xlsx*, în care sunt generalizate datele cu privire la

componentele de preț care au stat la baza modificărilor prețurilor cu amănuntul operate

la 18.01.2021. Din analiza proprietăților celulelor de calcul, Consiliul Concurenței a

constata că, pentru coloana „Rentabilitatea fact”, rentabilitatea este calculata reieșind

din preț final, conform formulei „preț ordin”/„preț cu TVA” *100-100 (vol. 18 pag.

34).

Faptul că rentabilitatea este calculată din reieșind din preț final este confirmat

și de către [redacted] Rompetrol, în explicația ologrăta oferita în cadrul inspecției

desășurate de către Consiliul Concurenței la data de 20.01.2021 (vol. 13 pag. 483-484).

Astfel, potrivit contabului Rompetrol, „в данном расчете для расчета

rentабельности используется специальная формула „Excel” „What-if Analysis”

„Анализ „Что если...”. Затем Goal Seek и в открывающемся окне ввожу новую

цену. При этом в строке 14 рассчитывается рентабельность в % при этой цене.

Бланк расчета с закрепленными формулами и инструкция по заполнению

получены от ANRE.”

În context, Consiliul Concurenței constată că, Formularul Anexei la

Metodologie, în format Microsoft Excel, plasat pe pagina web a ANRE nu conține o

formulă de calcul automatizată pentru rd. 14 „Rentabilitatea aplicată de întreprindere la

calcularea prețului”. Valoarea rentabilității țintă trebuie să fie introdusă în mod

individual de către întreprindere, și, ulterior, reieșind din valoarea rentabilității și

celelalte componente ale prețului final, se calculează în mod automatizat rd. 15 „preț

de comercializare cu amănuntul, fără TVA” și rd. 17 „preț de comercializare cu

amănuntul, cu TVA”.

Prin urmare, se constată că Rompetrol a modificat Formularul ANRE în așa mod

incât rentabilitatea să fie calculată reieșind din prețul final, cu ajutorul formulelor automatizate menționate. Astfel, reieșind din prețul sau modificarea de preț înțită, este calculată rentabilitatea produsului petrolier, ceea ce demonstrează faptul că modificările de preț realizate de către întreprinderea Rompetrol se realizează prin intermediul ajustării rentabilității, și nu rezultă din costurile și cheltuielile întreprinderii.

În context, menționăm că monitorizarea respectării de către titularii de licență a prevederilor Metodologiei este în sarcina instituției de reglementare.

• Comportamentul de piață a întreprinderilor reclamate la stabilirea prețurilor este, de multe ori, unul nejustificat din punct de vedere economic. Astfel, în unele cazuri, pentru a obține prețul sau modificarea de preț dorită, întreprinderile nu țin cont de evoluțiile la nivelul costurilor de procurare a stocurilor, modificând prețul cu valori mai mici/mari decât modificarea costurilor de achiziție, sau chiar și în direcție inversă (la majorarea costurilor de procurare a stocurilor scad prețul, și viceversa). În acest fel, pe piață sunt înregistrate frecvent situații când întreprinderile stabilesc un preț ce presupune rentabilități ridicate (de până la 33%), sau vâdit deficitare, în cunoștință de cauză că vor suporta pierderi în urma acestei decizii, reieșind din rata de rentabilitate negativă.

• Justificările economice la modificările de preț prezentate de către reclamați la solicitarea Consiliului Concurenței nu sunt concludente, întrucât nu explică din ce motiv prețurile practicate nu sunt orientate la costuri, adică creșterile și scăderile de preț operate pe piețele relevante evoluează diferit față de modificarea costurilor de achiziție a stocurilor. De asemenea, întreprinderile nu au prezentat argumente cu privire la cauzele aplicării unor rentabilități negative în unele cazuri, care le provoacă pierderi și le afectează negativ situațiile financiare.

• Situațiile de stabilire de către reclamați a unor prețuri de piață sub nivelul costurilor pentru anumite perioade de timp, contrar interesului economic, denotă faptul că, ca rezultat al eliminării competiției, întreprinderile au certitudinea că vor putea să își recupereze pierderile suportate în perioadele ce urmează, prin stabilirea în mod coordonat al prețurilor, și rata de rentabilitate anuală per întreprindere va fi una convenabilă.

Lipsa de eficiență economică în comportament, de care dau dovadă întreprinderile implicate în unele situații de majorare/micșorare a prețurilor cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat cu aceeași valoare absolută (în lei), sugerează existența unor factori adiționali luați în considerare de către întreprinderi la stabilirea prețurilor, care nu au legătură cu fundamentarea economico-financiară a acestora.

În context, se constată că întreprinderile reclamate comunica în vederea coordonării comportamentului de piață, fiind eliminată de facto concurența prin preț. În acest sens, Consiliul Concurenței reține următoarele.

• În cadrul Sedinței Comisiei Buzet și Finanțe a Parlamentului Republicii

Moldova din 03.02.2021 (Proces-Verbal de cercetare la fața locului - vol. 8 pag. 228-232), dl Feyruz Isayev, administratorul Lukoil, a declarat că între întreprinderile ce activează pe piețele comercializării cu amănuntul a benzinei, motorinei și gazului lichediat există înțelegeri cu privire la stabilirea prețurilor. În special, administratorul Lukoil a comunicat despre acordul la care au ajuns întreprinderile de a nu modifica prețurile începând cu luna iulie 2020 și până la alegeri, indiferent de situație:

„ В этом году орать, мы выстунили с инициативой сами между собой, сказали что начиная с июля месьа до выборов президентта мы цены не бьдем менять при любой ситуации. Берем на себя, макую ответственность, мы може взяти на себя. ” („ În acest an noi țarăși, am venit cu inițiativa între noi/de comin acord, am decis ca din luna iulie și până la alegerile prezidențiale nu vom schimbă prețurile în orice situație. Ne-am asumat această responsabilitate... ”)

Menționăm că evoluțiile înregistrate pe piețele relevante în a doua jumătate a anului 2020 confirmă declarațiile administratorului Lukoil, intrucât în perioada august-10.12.2020, cu unele excepții unice, nu au fost înregistrate modificări de preț la benzină și motorină. Prin urmare, prin fapte se dovedește că declarațiile dl Feyruz Isayev sunt veridice.

• În a doua jumătate a lunii mai 2019, după apariția unor reacții în societate cu privire la majorările de preț care au avut loc la 15.05.2019-16.05.2019, întreprinderile Petrom, Lukoil, Bernol, Datario, Torex și Uniunea importatorilor de produse petoliere „Importcompetol” au semnat de comun acord și au distribuit un comunicat de presă (Proces-Verbal de cercetare la fața locului - vol. 8 pag. 233-237), în care comunică că „obligarea statilor PECO să vândă benzina și motorina în pierdere va duce, inevitabil, la blocarea importurilor de produse petoliere în țară, respectiv la o criza în lanț ce poate afecta toti cetățenii țării, care nu vor mai găsi combustibil la stațiile de alimentare.

Nu putem să mai acceptăm să lucrăm în pierdere, iar în cazul în care instituțiile statului vor încerca să ne oblige să facem asta, vom declara acțiunile legale prin care să ne apărăm drepturile”.

Astfel, Consiliul Concurenței constată că întreprinderile menționate, având o poziție comună cu privire la subiectul enunțat, poartă discuții cu privire la comportamentul lor de piață.

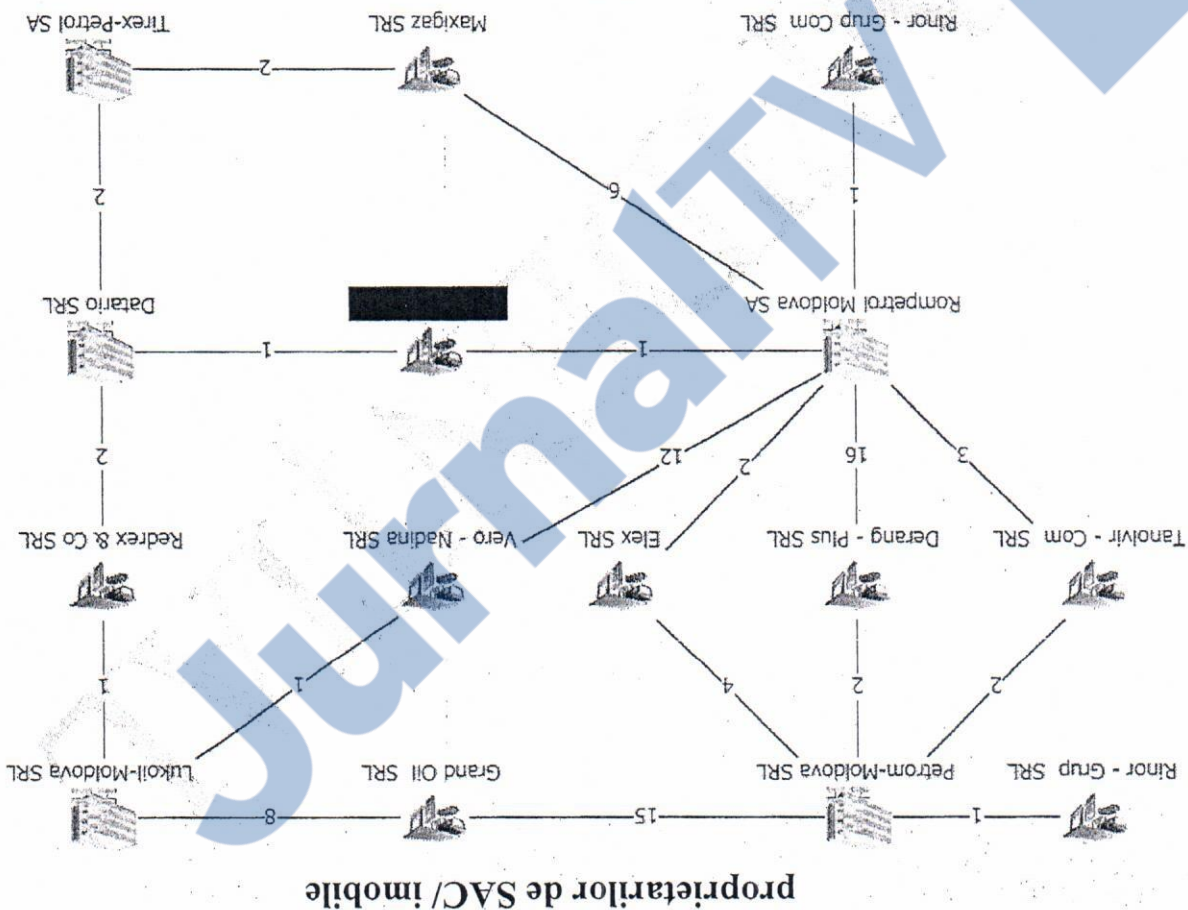
Totodată, în susținerea existenței comunicării (contactului), între întreprinderile reclamate se menționează următoarele.

• **Între întreprinderile reclamate există interconexiuni prin intermediul proprietarilor statilor / imobilului luate în chirie.**

În vederea stabilirii faptului dacă între întreprinderile vizate de prezenta investigație există anumite interconexiuni a fost efectuată o analiză asupra stațiilor de alimentare prin prisma legăturilor existente dintre proprietarul stației / imobilului și

Sursa: Informații prezentate de către ANRE
 Analizând informația privind stațiile de alimentare prezentată de către ANRE, pentru anul 2020, se constată următoarele situații:

- „Redrex&Co” SRL oferă în locațiune către Datario (2 stații) și către Lukoil (1 stație);
- „Derang-Plus” SRL oferă în locațiune către Rompetrol (16 stații) și către Petrom (2 stații);
- „Flex” SRL oferă în locațiune către Rompetrol (2 stații) și către Petrom (4 stații);
- „Grand Oil” SRL oferă în locațiune către Lukoil (8 stații) și către Petrom (15 stații);
- Tiresx oferă în locațiune către Datario (2 stații);
- „Maxigaz” SRL oferă în locațiune către Rompetrol (6 stații) și către Tiresx (2 stații);

Intereconexiunile existente între reclamați prin intermediul proprietarilor de SAC/ imobile

Figura 1

titularul de licență a căror produse petroliere sunt comercializate prin intermediul stațiilor respective.
 Astfel, au fost depistate cazuri când același proprietar de stații de alimentare / imobile oferă în locațiune stațiile către diferiți operatori petrolieri (titulari de licență privind activitatea de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere), după cum urmează în Figura 1.

_____ cu Lukoil _____

1. _____ (care ar fi în posesia _____):

descrierile telefonice sunt oferite terților pentru o perioadă de cel mult 3 luni):
2021) (conform rigurilor operatorilor de telefonie mobilă, informațiile referitor la
acestora fiind identificate următoarele, pentru perioada decembrie 2020 – februarie

întreprinderile investigate, au fost examinate și cercetate comunicările telefonice ale
În vederea identificării conexiunilor și a eventualelor comunicări între

petroliere principale și la gazul lichefiat.
modernizare, montare ... alte investiții capitale nu pot fi incluse în prețurile la produsele
cheltuielile pentru efectuarea lucrărilor de construcție, reconstrucție, procurare,
produselor petroliere, pe când în cazul stațiilor alimentare, deținute în proprietate,
amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat sunt incluse în prețul
cheltuielile privind locașuna activelor utilizate în procesul de comercializare cu
petrolieri care dispun de stații alimentare în baza contractelor de locașune, deoarece
întreprinderile care activează pe aceste piețe relevante, fiind avantajate operatorii

Prin urmare, aceste reglementări creează condiții discriminatorii pentru
produsele petroliere principale și la gazul lichefiat.

organizărilor de proiectare și alte investiții capitale nu se includ în prețurile la
utilajului, volorificarea noilor obiective, secții și utilaje, supravegherea de autor a
lucrărilor de construcție, reconstrucție, procurare, modernizare, montare și probare a
petroliere. Pe de altă parte, potrivit Metodologiei date, cheltuielile pentru efectuarea
cheltuieli de distribuire, componentă care sta la baza formării prețurilor produselor
produselor petroliere principale și a gazului lichefiat fac parte din componenta
locașuna activelor utilizate în procesul de comercializare cu amănuntul și
din 11.03.2019 prevede faptul că cheltuielile privind leasingul operațional și

În alta ordine de idei, Metodologia formării și aplicării prețurilor la produsele
petroliere, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 50/2019

prezența investigație.
rezonabil existența unor canale de comunicare între operatorii petrolieri implicați în
concurențiale, dar servește ca indiciu pentru Consiliul Concurenței de a suspecta

Menționăm că existența unor interconexiuni nu reprezintă o încălcare a legislației
Rompetrol (1 stație).

- Persoana fizică _____ oferă în locașune către Datario (1 stație) și către
(2 stații);

- „Tanolvir-Com” SRL oferă în locașune către Rompetrol (3 stații) și către Petrom
(1 stație);

- „Vero-Nadina” SRL oferă în locașune către Rompetrol (12 stații) și către Lukoil

- 1. [redacted] și Bemol [redacted];
[redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] cu Rompetrol [redacted]
- 2. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] și Bemol [redacted];
[redacted] cu Rompetrol [redacted]
- 3. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] și [redacted] cu Rompetrol [redacted]
- 4. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] și Petrom [redacted];
[redacted] cu Rompetrol [redacted] și Tirez [redacted]
- 5. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] și Lukoil [redacted];
[redacted] cu Rompetrol [redacted]
- 6. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] cu [redacted]
- 7. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] și Lukoil [redacted];
[redacted] cu Rompetrol [redacted]
- 8. [redacted] către Lukoil [redacted] și Rompetrol [redacted];
[redacted]
- 9. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] cu Tirez [redacted]
- 10. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] și [redacted];
[redacted] cu [redacted]
- 11. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] și Petrom [redacted];
[redacted] cu Rompetrol [redacted]
- 12. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] și Lukoil [redacted];
[redacted] cu Petrom [redacted]
- 13. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted])
[redacted] și Petrom [redacted];
[redacted] cu Rompetrol [redacted]

- 14. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] cu Petrom [redacted] și Rompetrol [redacted] și Bemol [redacted])
- 15. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] cu Bemol [redacted])
- 16. [redacted] mesaje scurte către Rompetrol [redacted], Tirex [redacted], Datario [redacted];
- 17. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] cu Tirex [redacted]);
- 18. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] și Lukoil [redacted])
- 19. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] cu Rompetrol [redacted] și Lukoil [redacted]);
- 20. [redacted] (care este în posesia [redacted] cu Bemol [redacted])
- 21. [redacted] cu Lukoil [redacted] și Bemol [redacted]
- 22. [redacted] către Lukoil [redacted] Rompetrol [redacted], Tirex [redacted] și Datario [redacted];
- 23. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] cu Tirex [redacted] și Lukoil [redacted])
- 24. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] cu Petrom [redacted] și Tirex [redacted])
- 25. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] cu Lukoil [redacted])
- 26. [redacted] (care este în posesia [redacted] Rompetrol) cu Lukoil [redacted];
- 27. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] cu Tirex [redacted] și Bemol [redacted])

DE LA	CĂTRE	Data	Ora	Tip
Rompetrol	Bemol	11.01.21	09:19:46	In
Petrom		11.01.21	14:42:00	MNU
Rompetrol	Bemol	12.01.21	09:06:21	In
Rompetrol	Bemol	12.01.21	09:06:42	Out
Rompetrol	Bemol	12.01.21	09:06:43	Out
Rompetrol	Bemol	12.01.21	09:09:39	In
Rompetrol	Bemol	12.01.21	09:09:40	In
Rompetrol	Bemol	13.01.21	15:49:14	In
Rompetrol	Bemol	13.01.21	15:49:14	In

Din cele menționate, se constată existența unei comunicări deschise efective și eficiente a participanților pe piața petrolieră, inclusiv prin terți, ceea ce face posibilă comunicarea informațiilor strategice pasibile a schimba comportamentul acestora pe piață, fapt confirmat inclusiv prin aplicarea în practică a modificărilor de preț la produsele petroliere.

În context, se consideră relevantă comunicarea directă între întreprinderile investigate, precum și prin intermediul terților în ianuarie 2021, după cum urmează:

28. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted], Lukoil [redacted] cu Datario [redacted] și Torex [redacted];
29. [redacted] cu Lukoil [redacted] și Bemol [redacted];
30. [redacted] cu Lukoil [redacted] și Petrom [redacted];
31. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] cu Torex [redacted] și Bemol [redacted]
32. [redacted] (care este în posesia [redacted] Rompetrol) cu Bemol [redacted] și Petrom [redacted];
33. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] cu Rompetrol [redacted]
34. [redacted] (care ar fi în posesia [redacted] cu Petrom [redacted] și Rompetrol [redacted]
35. [redacted] cu Bemol [redacted] și [redacted]

De asemenea, în vederea unei evidențieri mai clare au fost transpuse grafic comunicările de relevanță.

Bemol	13.01.21	16:03:45	Out	Rompetro	Bemol	13.01.21	18:26:29	Out
Rompetro	13.01.21	09:20:42	In	Tirex	Petrom	13.01.21	18:26:29	Out
Petrom	13.01.21	10:45:06	MNU	Petrom	Petrom	13.01.21	10:20:57	In
Lukoil	13.01.21	10:20:57	In	Lukoil	Bemol	13.01.21	10:20:57	In
Lukoil	13.01.21	11:16:56	Out	Rompetro	Rompetro	13.01.21	11:16:56	Out
Rompetro	13.01.21	15:49:58	In	Rompetro		13.01.21	15:49:58	In
Rompetro	13.01.21	17:08:01	In	Rompetro	Petrom	13.01.21	17:08:01	In
Rompetro	13.01.21	16:03:45	Out	Rompetro	Bemol	13.01.21	16:03:45	Out
Lukoil	14.01.21	10:45:45	Out	Lukoil	Petrom	14.01.21	10:45:45	Out
Petrom	14.01.21	12:11:31	MNU	Petrom		14.01.21	12:11:31	MNU
Rompetro	14.01.21	13:43:15	In	Rompetro		14.01.21	13:43:15	In
Rompetro	14.01.21	11:06:35	In	Rompetro	Petrom	14.01.21	11:06:35	In
Rompetro	14.01.21	11:39:55	In	Rompetro		14.01.21	11:39:55	In
Tirex	14.01.21	10:05:39	In	Tirex	Lukoil	14.01.21	10:05:39	In
Petrom	14.01.21	11:54:31	MNU	Petrom		14.01.21	11:54:31	MNU
Bemol	14.01.21	16:26:30	Out	Bemol	Petrom	14.01.21	16:26:30	Out
Lukoil	14.01.21	12:38:05	Out	Lukoil	Rompetro	14.01.21	12:38:05	Out
Tirex	14.01.21	20:42:33	In	Tirex	Rompetro	14.01.21	20:42:33	In
Tirex	14.01.21	20:53:00	Out	Tirex	Rompetro	14.01.21	20:53:00	Out
Petrom	15.01.21	14:51:52	ROI	Petrom		15.01.21	14:51:52	ROI
Rompetro	15.01.21	08:50:40	In	Rompetro		15.01.21	08:50:40	In
Lukoil	15.01.21	15:40:51	Out	Lukoil		15.01.21	15:40:51	Out
Rompetro	15.01.21	10:33:14	In	Rompetro		15.01.21	10:33:14	In
Petrom	15.01.21	15:55:10	MNU	Petrom		15.01.21	15:55:10	MNU
Petrom	15.01.21	13:28:07	SMSU	Petrom		15.01.21	13:28:07	SMSU
Petrom	15.01.21	14:28:22	RMOI	Petrom		15.01.21	14:28:22	RMOI
Lukoil	16.01.21	12:33:49	Out	Lukoil	Bemol	16.01.21	12:33:49	Out
Lukoil	17.01.21	13:16:25	Out	Lukoil		17.01.21	13:16:25	Out
Bemol	19.01.21	16:22:38	Out	Lukoil		19.01.21	16:22:38	Out

• Intre întreprinderile reclamate există interconexiuni prin intermediul contractelor de vânzare-cumpărare

In vederea stabilirii faptului dacă între părțile implicate există interconexiuni economice au fost extrase și sistematizate din baza de date SIA „Intrare Autorizată” a Serviciului Fiscal de Stat întreprinderi în perioada 2019-2021.

Tabel

Interconexiunile economice dintre reclamați în perioada 2019-2021

Cumpărător	Vanzător	Nr. de tranz.	Suma, lei
Bemol	Petrom	1514	443247782.00
Bemol	Rompetroil	310	133247248.00
Bemol	Lukoil	1312	387843149.68
Datario	Petrom	128	46146182.01
Datario	Lukoil	484	150415988.93
Datario	Rompetroil	876	477032657.69
Datario	Tirex	130	4108216.18
Lukoil	Petrom	19	348491.40
Lukoil	Tirex	62	29229129.25
Petrom	Lukoil	604	380667466.49
Petrom	Rompetroil	742	711700530.62
Petrom	Tirex	9	211268.21
Petrom	Bemol	2	691369.90
Rompetroil	Petrom	86	26163249.16
Rompetroil	Lukoil	1	3916.67
Tirex	Petrom	840	257548241.36
Tirex	Lukoil	104	168600381.28
Tirex	Rompetroil	612	367524019.42
Tirex	Datario	3	38822.59

Sursa: Elaborat în baza datelor din SIA „Intrare Autorizată” a Serviciului Fiscal de Stat

Analizând informațiile prezentate în tabel, se constată că, fiecare dintre cele 6 întreprinderi a avut în perioada 2019 - 2021 interconexiuni cu cel puțin alte 3 întreprinderi dintre cele reclamate.

Frecvența tranzacțiilor este, în unele cazuri, foarte înaltă, fiind realizate procurări și vânzări zilnic sau chiar de mai multe ori pe zi (de ex. Bemol în a. 2019 a realizat 826 de procurări de la Petrom, iar în a. 2020 - 688).

Valoarea totală a tranzacțiilor ajunge la sute de milioane de lei anual.

Astfel, se constată că între întreprinderile Petrom, Rompetrol, Lukoil, Bemol, Datario și Tirex există tranzacții frecvente și importante de vânzare-cumpărare, ceea ce denotă existența unei comunicări între acestea.

costurilor unei stații operate de către întreprinderea Rompetrol („Situția stocuri,

Datario și actele ridicate s-a constatat și ridicat un *inscris cu privire la structura* Conform procesului-verbal din 20.01.2021 privind efectuarea inspecției la comportamentul întreprinderilor vizate de aceasta investigație.

concluziilor logice deduse din coroborarea informațiilor financiare și a analizăm corespondența relevantă la caz, inscrisurile identificate, precum și expunerea Întru aprecierea comportamentului întreprinderilor implicate, în continuare comportament coordonat din partea acestora.

fiind identificată corespondența electronică, documente, inscrisuri care indică la un 27.01.2021, cu actele ridicate (vol. 18).

nr. 000137 din 27.01.2021, rezultatele fiind consemnate în procesul-verbal din 6. **Tirex Petrol**, dispusă prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței cu privire la efectuarea inspecției nr. 000037 din 27.01.2021, Delegația de inspecție 20.01.2021, cu actele ridicate (vol. 19-20).

000132 din 20.01.2021, rezultatele fiind consemnate în procesul-verbal din 5. **Datario**, dispusă prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței cu privire la efectuarea inspecției nr. 000032 din 20.01.2021, Delegația de inspecție nr. 27.01.2021, cu actele ridicate (vol. 17).

nr. 000133 din 27.01.2021, rezultatele fiind consemnate în procesul-verbal din 4. **Bemol Retail**, dispusă prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței cu privire la efectuarea inspecției nr. 000033 din 27.01.2021, Delegația de inspecție 20.01.2021 și 21.01.2021, cu actele ridicate (vol. 9).

000130 din 20.01.2021, rezultatele fiind consemnate în procesele-verbale din 3. **Petrom**, dispusă prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței cu privire la efectuarea inspecției nr. 000030 din 20.01.2021, Delegația de inspecție nr. 20.01.2021 și 21.01.2021, cu actele ridicate (vol 14-16).

000129 din 20.01.2021, rezultatele fiind consemnate în procesele-verbale din 2. **Lukoil**, dispusă prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței cu privire la efectuarea inspecției nr. 000029 din 20.01.2021, Delegația de inspecție nr. 20.01.2021, cu actele ridicate (vol. 10-13).

000131 din 20.01.2021, rezultatele fiind consemnate în procesul-verbal din 1. **Rompertrol**, dispusă prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței cu privire la efectuarea inspecției nr. 000031 din 20.01.2021, Delegația de inspecție nr. 20.01.2021, cu actele ridicate (vol. 10-13).

inspecții la întreprinderile:
investigarea presupusului caz de încălcare a art. 5 al Legii concurenței, a efectuat implicare realizat pe piețele relevante în cauză și acumulării probelor necesare pentru Consiliul Concurenței, în vederea evaluării comportamentului întreprinderilor aplicat în raport cu celelalte întreprinderi reclamate.
întreprinderile concurente, precum și a existenței unui mecanism de monitorizare
• **Acte obținute în cadrul inspecțiilor** care fac dovada unei comunicări cu

De asemenea, au fost ridicate mai multe înscrisuri cu privire la reducerile practicate de concurenți: primul înscris vizează reducerile Rompetrol, cealaltă se referă la reducerile mai multor întreprinderi, printre care Petrom, Rompetrol, Bemol și Torex.

Sursa: vol. 15, pag. 373

LUKOIL Moldova		Petrom Moldova		Rompetrol		Bemol		Torex Petrol		Vento		FOX		NOW	
ECTO 100	16.07	Extra 99	16.33	Super EFIX 98	16.33	BEMAX 98	16.25	Super 98	16.05						
Premium 95 ECTO	15.55			Benzina Euro Premium 95 EFIX	15.55	BEMAX 95	15.45	Premium 95	15.45						
Premium 95	15.45	Standard 95	15.45	Benzina Euro Premium 95	15.45	BEMAX 95	15.55	Premium 95	15.45						
ECTO ECTO	13.07	Motona Extra	13.27	Motona Super Euro 5 EFIX	13.14										
Motona Euro 5	12.95	Standard	12.95	Motona EURO 5	12.99	BEMAX Diesel	13.10	Motona	12.95	Motona	12.99	Motona EURO 5	12.94	Motona EURO 5	12.85
GPL	8.92	GPL	8.92	GPL	8.92	GPL	8.95	GPL	8.90	GPL	8.99	GPL	8.84	GPL	8.50
Gaz metan	8.30														

Sursa: vol. 15, pag. 346

LUKOIL Moldova		Petrom Moldova		Rompetrol		Bemol		Torex Petrol		Vento		NOW	
ECTO 100	16.99	Extra 99	17.13	Super EFIX 98	16.98	BEMAX 98	16.95	Super 98	16.99				
Premium 95 ECTO	16.37			Benzina Euro Premium 95 EFIX	16.35								
Premium 95	16.15	Standard 95	16.15	Benzina Euro Premium 95	16.18	BEMAX 95	16.25	Premium 95	16.15				
ECTO ECTO	13.82	Motona Extra	13.99	Motona Super Euro 5 EFIX	13.79								
Motona Euro 5	13.55	Standard	13.55	Motona EURO 5	13.59	BEMAX Diesel	13.70	Motona	13.55	Motona	13.55	Motona EURO 5	13.54
GPL	8.52	GPL	8.52	GPL	8.52	GPL	8.56	GPL	8.52	GPL	8.54	GPL	8.52
Gaz metan	8.00												

prețurilor concurenților.

Conform procesului-verbal din 20.01.2021 privind efectuarea inspecției la Lukoil s-a constatat, potrivit declarației șefului direcției comerț cu amănuntul, faptul că monitorizarea prețurilor la panou a concurenților se face în fiecare zi de managerii stațiilor care raportează colaboratorilor secției vânzări cu amănuntul, analiza este prezentată conducătorului întreprinderii de către șeful direcției comerț cu amănuntul. În această ordine de idei, se menționează că potrivit procesului verbal din 21.01.2021 privind efectuarea inspecției la Lukoil au fost ridicate informații cu privire la monitorizarea

Sursa: vol. 19 pag. 138

Sursa: vol. 15, pag. 360

№	Denumirea benzinei	Benzina Euro 5		Benzina Euro 5		Benzina Euro 5		Benzina Euro 5	Benzina Euro 5	Benzina Euro 5	Benzina Euro 5	Benzina Euro 5	Benzina Euro 5	Benzina Euro 5	Benzina Euro 5	Benzina Euro 5	Benzina Euro 5	Benzina Euro 5	Benzina Euro 5		
		Motorina Extra	Motorina Super	Motorina Extra	Motorina Super	Motorina Extra	Motorina Super														
1.	LUCOIL Moldova	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57
2.	PETROM Moldova	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57
3.	Kompetrol Moldova	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57
4.	Benzol	16,25	16,67	16,25	16,67	16,25	16,67	16,25	16,67	16,25	16,67	16,25	16,67	16,25	16,67	16,25	16,67	16,25	16,67	16,25	16,67
5.	Dormint Gaz	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57
6.	Tirex Petrol	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57
7.	Basa Petrol	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57
8.	Transpetrol	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57	16,15	16,57

Sursa: vol. 15, pag. 398

Tip Carburant	Preț	Persoane fizice										Persoane juridice												
		De la 31 L	51-100L	101-500	501-1000	1001-2500	2501-5000	5001-7500	7501-10000	>10000	>20000	De la 31 L	51-100L	101-500	501-1000	1001-2500	2501-5000	5001-7500	7501-10000	>10000	>20000			
Benzina Efix S 98	19,85	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	19,05	
Benzina Efix	19,01	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81	18,81
Benzina Premium 95	18,95	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75	18,75
Motorina Efix S 55	16,89	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69	16,69
Motorina Efix	16,86	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66	16,66
Motorina Euro 5	16,83	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63	16,63

№	Наименование всех конкурентов по региону (Районные АЗС - в радиусе 25км)	Цены / Скидки по конкурентам									
		Premium 95		Premium 95 ECTO		EURO5		MT ECTO		LPG	
		Цена на пано	Скидка	Цена на пано	Скидка	Цена на пано	Скидка	Цена на пано	Скидка	Цена на пано	Скидка
1.	LUKOIL АЗС 29										
2.	BEMOL	17,25				14,60				10,15	
3.	TIREX-PETROL	17,15	3%			14,45	3%			10,12	3%
4.	Penta Oil	17,00				14,30	0,60 lei			10,00	0,60 lei
5.	PETROM										
6.	VENTO	16,64	5%			13,94	5%			9,64	5%
7.	PETROCUB	17				14,30		14,40		10,14	5%

Sursa: vol. 15, pag. 343

În același timp, conform proceselor-verbale din 20.01.2021 și din 21.01.2021 privind efectuarea inspecției la Lukoil, s-a constatat că „interacțiunea cu concurenții companiei de cele mai dese ori are loc pe segmentul vânzărilor cu ridicata...Cu companiile concurente de pe piața petrolieră sunt încheiate contracte de cumpărare sau vânzare, cu Petrom – contract de vânzare, cu Tirez – contract de vânzare și cumpărare, cu Datario – contract de vânzare, cu Bemol – contract de vânzare”.

Prin constatările din proceselor-verbale din 20.01.2021 și din 21.01.2021 și actele ridicate menționate se probează existența contactului între întreprinderile investigate cu schimbul informațiilor sensibile din punct de vedere concurențial. Or informația cu privire la reducerile practicate de concurenți a intrat în posesia Lukoil decât prin schimbul de informații, în contextul în care aceasta nu este publică. De asemenea, se denotă existența monitorizării implementării în practică a prețurilor, prin verificare prețurilor practicate, în vederea conformării la comportamentul anterior convenit.

Conform procesului-verbal din 27.01.2021 privind efectuarea inspecției la Bemol și actele ridicate s-a constatat, potrivit declarației [REDACTED], angajat responsabil de formarea prețurilor, faptul că **informația care influențează modificările de preț extrasă din contractele de achiziționare a produselor petroliere de la concurenți.** [REDACTED], a mai menționat că achiziționează conform contractelor, produse petroliere de la următoarele întreprinderi: LPG – SLR „Achira Grup”, diesel – Lukoil, benzină (95-98) - Petrom. De asemenea [REDACTED] a menționat că comunică doar cu Lukoil și Petrom, datorită contractelor pe care le are

încheiate. Au fost ridicate 2 ordine cu privire la schimbarea prețurilor la produsele petroliere, cu același număr – nr. 06-0 și prin care au fost stabilite aceleași prețuri, unul din data de 15.01.2021 (dată când celelalte 5 întreprinderi au aprobat noile prețuri) și altul din data de 18.01.2021.

BEMOL

Ordin № 06-0
Din 15 ianuarie 2021

Cu privire la schimbarea prețurilor la produse petroliere

ORDON:

A stabili, începând cu 16 ianuarie 2021, ora 23:59, următorul preț de realizare cu amănuntul a produselor petroliere expuse pe panou:

- Super RON-98 – 17.95 lei per litru
- Premium RON-95 - 17.25 lei per litru
- Euro-Diesel – 14.60 lei per litru
- LPG – 10.15 lei per litru

Director General
Aliyev Rafiq

Sursa: vol.17, pag. 206

Ordin № 06 - 0
Din 18 ianuarie 2021

Cu privire la schimbarea prețurilor la produse petroliere

ORDON:

A stabili, începând cu 18 ianuarie 2021, ora 23:59, următorul preț de realizare cu amănuntul a produselor petroliere expuse pe panou:

- Super RON-98 – 17.95 lei per litru
- Premium RON-95 - 17.25 lei per litru
- Euro-Diesel – 14.60 lei per litru
- LPG – 10.15 lei per litru

Director General
Aliyev Rafiq

Sursa: vol. 17, pag. 173

Luând în considerare faptul că prețurile stabilite prin ordinul nr. 06-0 din 18.01.2021 sunt identice cu cele stabilite prin ordinul nr. 06-0 din 15.01.2021, precum și faptul că și la data de 15.01.2021 nici una dintre întreprinderile investigate nu afișase prețurile la panou, majorările de preț pentru: Benzină Premium RON – 95, Motorină Euro-Diesel și LPG identice cu cele ale concurenților (benzina – 1 leu, motorină – 0,90 lei și gaz lichefiat - 0,60 lei (excepție Lukoil)), pot fi explicate doar prin comunicarea anterioară între întreprinderi în vederea majorărilor concertate a prețurilor.

De asemenea, potrivit procesului-verbal din 27.01.2021 privind efectuarea inspecției la Bemol a fost ridicat actul „Служебная записка”, prin care se denotă că au fost propuse aceleași majorări care au fost aplicate de concurenți.

Служебная записка

изменение розничных цен топлива на пазно

Постоящим довожу до Вашего сведения, что есть необходимость в увеличении розничных цен на пазно в связи с ростом закупочных котировок на 42 \$/то по сравнению с уровнем конца декабря (последнее изменение цены было 29 декабря), а так же из-за повышения акцизов на 9% с начала года.

Таким образом, цена на бензин и дизтопливо необходимо увеличить на 1.0 лей/л, на дизтопливо - на 0.90 лей/л, на LPG - на 0.60 лей/л.

Дополнительно информирую, что конкуренты на топливном рынке подняли розничные цены на прошедших выходных.

Предлагается изменить цены в полночь с понедельника на вторник, с 18 на 19 января, после снятия Z-отчетов.

Прошу Вашего согласования и подписания приложенного Приказа на это изменение цен.

С уважением,

18.01.2021

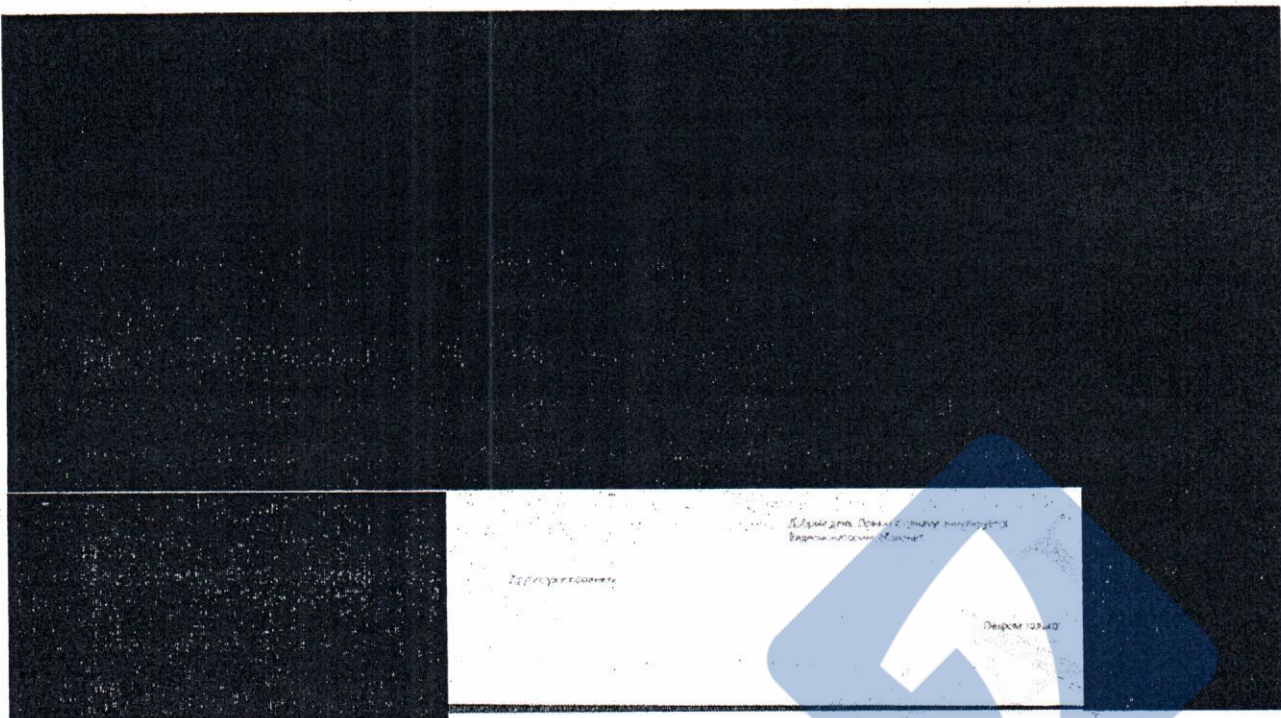
Sursa: Vol. 17, pag. 207

Justificarea invocată în documentul de mai sus - majorarea accizului, nu este întemeiată, întrucât Bemol, potrivit registrului de licențiere, deținut de ANRE, nu are licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei, motorinei și gazului lichefuiat, prin urmare nu este plătitor de accize.

Conform procesului-verbal cu privire la efectuarea inspecției la Bemol din 27.01.2021 și actele ridicate s-a constatat și ridicat captura de ecran referitor la corespondența

din 16.01.2021, după cum urmează:

- „Добрый день. Приказ с ценами аннулируется”.
- „Другие уже поменяли”
- „Петром только”

Sursa: Vol. 17, pag. 208

Comunicarea menționată indică direct referitor la faptul că [redacted] cunoștea că la data respectivă – 16.01.2021, urmau a fi scumpiri de prețuri la produsele petroliere, fapt care poate fi explicat doar prin comunicarea anterioară între întreprinderi în vederea majorărilor concertate a prețurilor. Astfel, inclusiv în cazul Bemol, se denotă existența monitorizării implementării în practică a modificărilor de preț, în vederea conformării la comportamentul anterior convenit.

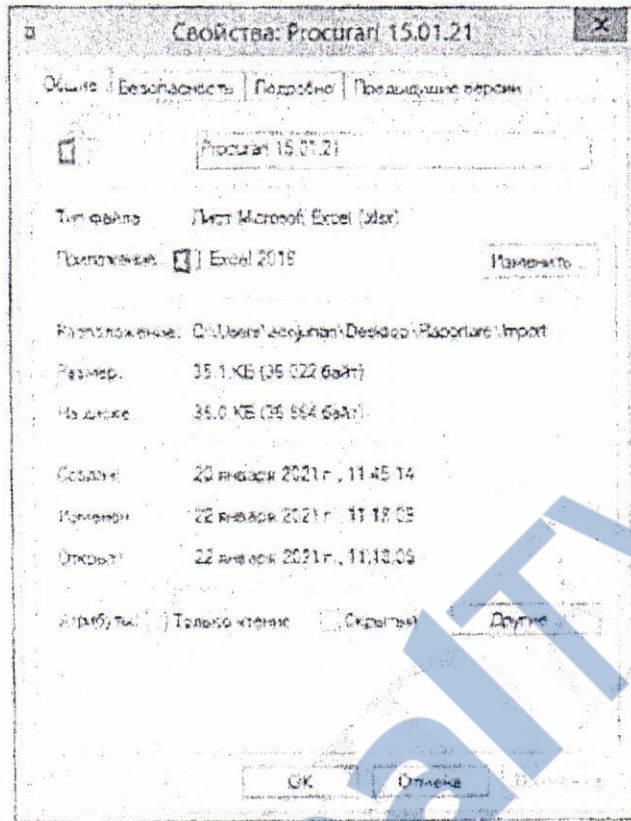
Conform procesului-verbal cu privire la efectuarea inspecției la Bemol din 27.01.2021, asitenta directorului administrativ, a comunicat că Ordinul nr. 06-0 din 15.01.2021 a fost anulat, iar [redacted] temeiul anulării ordinului nr. 06-0 din 15.01.2021 a fost faptul că acesta a fost emis într-o zi de vineri, cu aplicarea tarifelor noi din data de 16.01.2021 spre 17.01.2021. Astfel, reieșind din faptul ca 16 și 17 sunt zile de odihnă, totodată, cunoscând despre faptul că concurenții oferă reduceri în weekend, au decis să amâne majorarea pentru ziua de luni spre marți.

În acest sens, se menționează că explicațiile sunt neîntemeiate, întrucât motivul invocat se cunoștea deja la momentul aprobării ordinului din nr. 06-0 din 15.01.2021, chiar din explicații se subînțelege că se cunoștea despre faptul că concurenții oferă reduceri în weekend și prin urmare, anularea ordinului nr. 06-0 din 15.01.2021 a avut drept scop camuflarea coordonării anterioare a acțiunilor.

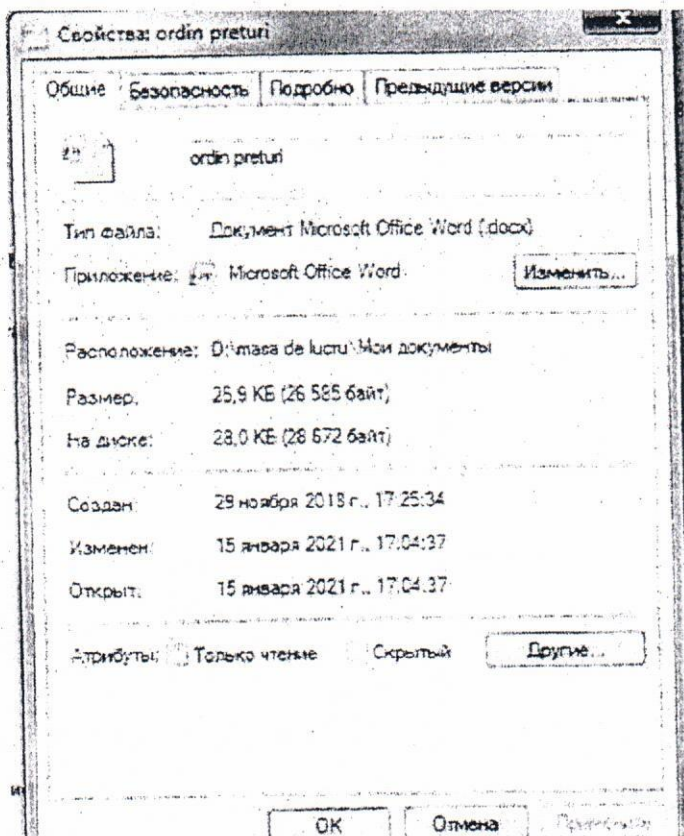
Conform procesului-verbal din 27.01.2021 privind efectuarea inspecției la **Tirex Petrol** și actele ridicate s-a constatat și ridicat Ordinele cu privire la modificarea prețurilor. De asemenea, [redacted] Tirex a menționat că întreprinderea monitorizează prețurile la pompă a concurenților, în regiunile unde are stații de alimentare.

Totodată, din computerul persoanei responsabile de realizarea analizelor financiare necesare pentru realizarea modificărilor de preț, a fost ridicat fișierul „Procurari 15.01.21.xlsx”, care, din declarațiile acestei persoane, a stat la baza modificărilor de preț care au avut loc la data de 18.01.2021 (vol. 18 Pag. 27).

Din informațiile cu privire la metadatele fișierului „Procurari 15.01.21.xlsx”, se constată că acesta a fost creat la data de 20.01.2021 orele 11:45:14, respectiv cu 2 zile după ce modificarea propriu-zisă de preț a avut loc:

De asemenea, potrivit informațiilor extrase din computerul [REDACTED] [REDACTED] Tirex, ordinul cu privire la modificare prețului la produsele petroliere începând cu 18.01.2021, a fost creat și datat cu 15.01.2020 (vol. 18 pag. 217):

Prin urmare, se constată că la momentul elaborării ordinului de modificare a prețurilor începând cu 18.01.2021, fișierul ce conține analiza financiară care ar fi trebuit să stea la baza luării acestei decizii nu exista, fiind creat 5 zile mai târziu, în scopul păstrării formalității. Astfel, se constată că decizia Tirex din 15.01.2021 de a majora prețurile începând cu 18.01.2021, cu exact aceeași valoare ca și concurenții, nu s-a realizat în baza analizei economice prezentate, dar ținând cont de alte circumstanțe.

Conform proceselor-verbale din 20.01.2021 și 21.01.2021 privind efectuarea inspecției la **Petrom-Moldova** și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondență de tip e-mail între angajații întreprinderii, după cum urmează mai jos:

Corespondența din 19.11.2020 (vol. 9, pag. 362):

de la [redacted]@petrom.com>] către [redacted]
[redacted]@petrom.com>] din data de 19.11.2020, ora 09.59 cu subiectul „Propunere de preț”.

From: [redacted]@petrom.com>
Sent: 19 November Thursday, Thursday 2020 09:59
To: [redacted]@petrom.com>
Cc: [redacted]@petrom.com>; [redacted]@petrom.com>; [redacted]@petrom.com>
Subject: RE: Propunere de schimbare pret

Se poate sa vad preturile competitorilor ?

Best regards,
[redacted]

răspunsul de la [redacted]@petrom.com>] către [redacted]
 [redacted]@petrom.com>] din data de 19.11.2020, ora 10.07
 cu subiectul „Propuneri de schimbare preț”.

From: [redacted]
 Sent: joi, 19 noiembrie 2020 10:07
 To: [redacted]
 Cc: [redacted]
 Subject: RE: Propunere de schimbare preț

Mai jos găsiți prețurile la momentul actual al concurenților.

Nume statie	Petrom Moldova				Lukoil				Tirax			Vento		G (GL P (L
	Benzina Standard-95	Motorina Extra	Motorina Standard	GPL Auto	Benzina Premium- 95	Motorina ECTO	Motorina Euro-5	Gaz lichefiat (GPL)	Benzina Premium- 95	Motorina Euro Diesel	Gaz (GPL)	Benzina Premium- 95	Motorina Euro Diesel	
	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	
P076	15,45	13,33	12,95	8,92	14,37	13,07	11,87	8,07	14,89	12,35	8,39	14,89	12,39	

Cu stima / Kind regards

Correspondența din 28.08.2020 (vol. 9, pag. 375-376):

de la [redacted] către [redacted], din data de 28.08.2020, ora 09:35,
 cu subiectul „Propunere de schimbare preț”, prin care se propune reducerea prețului cu
 0,20 lei/l la GPL.

From: [redacted]
 Sent: vineri, 28 august 2020 09:35
 To: [redacted]
 Cc: [redacted]
 Subject: Propunere de schimbare preț

Buna ziua,
 Conform strategiei de preț stabilite și după modul de calculare a prețurilor
 Propun la următoarele stații să schimbăm prețul la GPL începând cu 29.08.2020:

Nume statie	Propunere de preț
	GPL Auto
	Pret (lei)
All FS	8,72

Multumesc.

Cu stima / Kind regards

de la [redacted] către [redacted] din data de 28.08.2020, ora 09:37,
 cu subiectul „Propuneri de schimbare preț”, prin care se comunică despre necesitatea
 majorării prețului cu 0,20 lei/l.

From: [REDACTED]
Sent: vineri, 28 august 2020 09:37
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: RE: Propunere de schimbare pret

Nu sunt de acord, pretul trebuie sa creasca cu 20 de bani si sa devina 9,12 MDL/L

Best regards,
[REDACTED]

Corespondență din 05.09.2019 (vol. 9, pag. 422-424):

de la [REDACTED]@petrom.com>] către [REDACTED]
[REDACTED]@petrom.com>] din data de 05.09.2019, ora 12:35, cu
subiectul „Propunere de schimbare preț”.

From: [REDACTED]@petrom.com>
Sent: joi, 5 septembrie 2019 12:35
To: [REDACTED]@petrom.com>
Cc: [REDACTED]@petrom.com>; [REDACTED]@petrom.com>
Subject: RE: Propunere de schimbare de pret

Suntem cu Lukoil la acelasi nivel.

Preturile la Lukoil nu s-au schimbat la aceleasi statii, am controlat.

Cod statie	Nume statie	Petrom Moldova							
		Benzina Extra-99	Benzina Standard- 95	Benzina Regular- 92	Motorina Extra	Motorina Standard	GPL Auto	Benzina Super- 98	Benzina Premium- 95 ECTO
		Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)	Pret (lei)
P0135	Peco135		18,97		16,77	16,62		19,57	
P0144	Peco144	19,85	18,97		16,77	16,62	10,12		19,07

de la [REDACTED]@petrom.com>] către [REDACTED]
[REDACTED]@petrom.com>] din data de 05.09.2019, ora 12:39, cu subiectul
„Propunere de schimbare preț”.

From: [REDACTED]@petrom.com>
Sent: joi, 5 septembrie 2019 12:39
To: [REDACTED]@petrom.com>
Cc: [REDACTED]@petrom.com>; [REDACTED]@petrom.com>
Subject: RE: Propunere de schimbare de pret

Vs rompetrol, conform noii strategii de preturi aprobata, noi pe retea am spus ca mergem mereu cu cati bani mai in
jos ? 2 sau 3 ?

Best regards,
[REDACTED]

de la [redacted]@petrom.com>] către [redacted]
[redacted]@petrom.com>] din data de 05.09.2019, ora 12:38, cu
subiectul „Propunere de schimbare preț”.

From: [redacted]@petrom.com>
Sent: joi, 5 septembrie 2019 13:38
To: [redacted]@petrom.com>
Cc: [redacted]@petrom.com>; [redacted]@petrom.com>
Subject: RE: Propunere de schimbare de pret

Conform strategii Rompetrol este cu 3 bani mai mult decit Petrom.

de la [redacted]@petrom.com>] către [redacted]
[redacted]@petrom.com>] din data de 05.09.2019, ora 14:58, cu subiectul
„Propunere de schimbare preț”.

From: [redacted]@petrom.com>
Sent: joi, 5 septembrie 2019 14:58
To: [redacted]@petrom.com>
Cc: [redacted]@petrom.com>; [redacted]@petrom.com>
Subject: RE: Propunere de schimbare de pret

Atunci de ce propui altceva ?

Best regards,

de la [redacted]@petrom.com>] către [redacted]
[redacted]@petrom.com>] din data de 05.09.2019, ora 15:20, cu
subiectul „Propunere de schimbare preț”.

From: [redacted]
Sent: joi, 5 septembrie 2019 15:20
To: [redacted]
Cc: [redacted]
Subject: RE: Propunere de schimbare de pret

Doar la 2 statii Rompetrol in apropiere de Peco 135, Peco 144, este diferenta de pret.

In toata retelea Rompetrol are Benzina 95 - 18,99 lei, dar la aceste 2 statii o scazut pretul la 18,92 lei.

Din acest motiv propun ca sa alinam aceste 2 statii cu pretul lor, sau mergem cu -3 bani mai jos ca ei.

de la [redacted]@petrom.com>] către [redacted]
[redacted]@petrom.com>] din data de 05.09.2019, ora 20:48, cu subiectul
„Propunere de schimbare preț”.

From: [REDACTED]
Sent: joi, 5 septembrie 2019 20:48
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: RE: Propunere de schimbare de pret

Mergi cu 3 bani mai jos. Pe viitor, verifica strategia de preturi si propune preturile corecte, nu sa ne abatem de la reguli

Best regards,
[REDACTED]

Corespondența din 31.05.2019 (vol. 9, pag. 427):

de la [REDACTED]@petrom.com>] către [REDACTED]
[REDACTED]@petrom.com>] din data de 31.05.2019, ora 08:39, cu
subiectul „Ora de schimbare a prețurilor concurenți”.

From: [REDACTED]
Sent: vineri, 31 mai 2019 08:39
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: Ora de schimbare a prețurilor concurenți

Buna dimineata,

[REDACTED] Petrom a schimbat preturile la Produse Petroliere la ora 11 pe data de 15.05.2019

Dimineata pe la ora 6 deja erau schimbate preturile la Bemol pe data de 15.05.2019.

Noaptea la orele 12 pe data de 16.05.2019 – Lukoil si Rompetrol au schimbat preturile.

Si deja Vento si Tirez erau schimbate deja la ora 7 - 8 dimineata cind eu am controlat.

Mulumesc!

Cu stima / Kind regards
[REDACTED]

Corespondența din 24.06.2019 (vol. 9, pag. 453):

de la [REDACTED] către [REDACTED] din data de
24.06.2019, ora 16:19, cu subiectul „Calcul ANRE”.

From: [REDACTED]
Sent: luni, 24 iunie 2019 16:19
To: [REDACTED]
Subject: Calcule ANRE
Attachments: Scanned Document - 24062019.pdf; Petrom Calcul Preț.xlsx

Buna [REDACTED] ce a iesit dupa calculele ANRE.

Eu trimit la ANRE astazi.

Nu inteleg de ce diminueam pretul.. dar da, media a scazut cu circa 40 bani, dar oricum suntem cu rentabilitate la 0..
la motorina extra costul a ramas mare deoarece avem stoc de luna trecuta mai scump.. trebuie putin de amestecat...

Mulumesc,
[REDACTED]

Correspondența din 21.08.2019 (vol. 9, pag. 454):

de la [redacted] către [redacted] din data de 21.08.2019, ora 20:50, cu subiectul „Calcul preț ANRE”.

From: [redacted]
Sent: miercuri, 21 august 2019 20:50
To: [redacted]
Subject: calculul pret ANRE
Attachments: [Untitled].pdf; Pret_21.08.2019.zip

[redacted] atasoz fisierul cu calculul ANRE pentru modificari pret incepind cu data de astazi. Verifica inca o data maine cu [redacted] postarile de import si achizitiile interne care lipsesc sa fim siguri ca cifrele bat 100%; cele care le prezentam cu cele finale.

Propun calculul sa il prezentam dupa ce verificam (adica sa avem si extras mb51 din sap care sa bata cu fisierul excel), dar cel tirziu a 3 zi din data de astazi.

Daca nu se va modifica nimic, muta cifrele in fisierul lui [redacted] care se numeste Petrom Calcul Pret. Le va semna [redacted]

[redacted] rentabilitatea cam mica.

Din ce vede u pentru ultimele modificari, pretul se diminueaza exact cam cu cit cogsul.. fara a se tine cont de rentabilitatea care o avem ☺

p.s. daca modifci ceva, pune in mapa si imi trimite si mie. Sa am the last file ☺

Multumesc,
[redacted]

Astfel, din conținutul mesajelor electronice dintre angajații Petrom Moldova se constată că prețurile sunt stabilite fără a ține cont de justificarea economică.

• Implementarea unui mecanism de monitorizare a comportamentului concurenților

Părțile investigate au dezvoltat un mecanism de monitorizare a comportamentului concurenților în vederea supravegherii respectării comportamentului stabilit, monitorizarea fiind facilitată de transparență pieței (prețurile sunt afișate la panou).

În această ordine de idei, se menționează constatările și actele ridicate în cadrul inspecțiilor enumerate mai sus.

De asemenea, Petrom Moldova, prin scrisoarea nr. I-21/53 din 25.03.2021 a comunicat următoarele: „În ceea ce privește stațiile concurente, Petrom Moldova monitorizează stațiile care sunt în vecinătatea stațiilor sale, stațiile monitorizate fiind din rețelele Lukoil, Vento, Rompetrol, Tirex Petrol, Bemol și Now” (vol. 24, pag. 4).

În aceeași ordine de idei, se menționează răspunsul Lukoil-Moldova: „managerii stațiilor „LUKOIL-Moldova” SRL supraveghează modificările de pe panourile de prețuri ale tuturor concurenților (în special rețelele mari cum ar fi „Rompetrol Moldova” SA, „Petrom-Moldova” SRL, „Bemol Retail” SRL, „Datario” SRL și „Titex-Petrol” SA) aflați în nemijlocita vecinătate a stației în gestiune.” (scrisoarea Lukoil-Moldova nr. C01/142 din 25.03.2021) (vol. 25, pag. 96).

Rompetrol, la acest subiect, prin scrisoarea Nr. 140 din 30.03.2021, a comunicat următoarele: „Monitorizarea se face prin accesarea paginilor de internet a următorilor

concurenți: **Lukoil, Petrom Moldova, Bemol, Tirez Petrol, Vento Moldova**. Informația despre schimbările de preț din teritoriu este transmisă de către șefii stațiilor sau coordonatorii regionali prin email, whatsapp, viber, telefonic sau prețurile concurenților sunt introduse într-un raport în programul 1C (nu atât de frecvent). În baza informațiilor primite se îndeplinește un centralizator cu prețurile pentru fiecare produs per concurent” (vol. 30, pag. 1).

Datario, în scrisoarea sa cu Nr. 150 din 29.03.2021, a comunicat că „Monitorizarea prețurilor are loc prin vizualizarea acestora afișate la panou la stațiile de alimentare ale agenților economici care desfășoară această activitate pe teritoriul Republicii Moldova” (vol. 26, pag. 223), însă din înscrisul „Мониторинг АЗС”, ridicat în cadrul inspecției din 20.01.2021 se denotă că monitorizarea în mare parte se efectuează la întreprinderile vizate în investigație (vol. 19, pag. 30-34).

Tirez Petrol, prin scrisoarea Nr. 01.01.263 din 25.03.2021, a menționat că „Monitorizarea prețurilor afișate de concurenții noștri la panoul de preț, este efectuată de către șeful stației în vecinătatea căreia sunt și alte stații de alimentare cu produse petroliere de la alte companii. Informația respectivă este comunicată către departamentul operațional pentru o analiză comparativă. Deoarece Î.M. „Tirez Petrol” S.A. deține o rețea vastă de stații PECO amplasate pe tot teritoriul Republicii Moldova, respectiv sunt analizate prețurile afișate de la multe stații aflate în vecinătate din diferite regiuni” (vol. 27, pag. 163).

- În susținerea faptului că modificările de preț cu aceeași valoare într-o perioadă scurtă de timp nu sunt stabilite din coincidență sau ca rezultat al transparenței înalte a pieței, menționăm **situațiile când decizia (ordinul) de modificare a prețurilor a fost luat până la prima afișare a prețurilor la panou de către concurenți:**

14.05.2019 - 16.05.2019

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/54 din 15.05.2019, Lukoil a planificat modificarea din 16.05.2019, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (19,47 lei/l) și Motorinei Euro 5 (17,47 lei/l) (vol. 15 pag. 85).

În conformitate cu Dispoziția nr. 71 din 16.05.2019, Petrom a planificat modificarea din 16.05.2019, ora 12:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Standard 95 (19,47 lei/l), Benzinei Extra 99 (20,35 lei/l) și Motorinei Standard (17,47 lei/l) (vol. 24 pag. 347).

În conformitate cu Dispoziția nr. 14/RT din 15.05.2019, Rompetrol a planificat modificarea din 16.05.2019, la predarea/primirea turei de dimineață a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (19,50 lei/l), Benzinei 98 Efix S (20,20 lei/l) și Motorinei Euro 5 (17,50 lei/l) (vol. 11 pag 32).

În conformitate cu Ordinul nr. 18 din 14.05.2019, Tirez a planificat modificarea din 15.05.2019, ora 18:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium-95 (19,45 lei/l) și Benzinei Super-98 (19,99 lei/l) (*vol. XXVII pag. 219*).

În conformitate cu Ordinul nr. 78 din 15.05.2019, Datario a planificat modificarea din 16.05.2019, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei 95 (19,44 lei/l) și Motorină (17,44 lei/l) (*vol 19 pag 220*).

20.08.2019

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/116 din 20.08.2019, Lukoil a planificat modificarea din 21.08.2019, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea (10,12 lei/l) (*vol .15 pag.49*).

În conformitate cu Ordinul nr. 131 din 20.08.2019, Datario a planificat modificarea din 21.08.2019 a prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea la 10,14 lei/l (*vol. 19 pag 223*).

Urmare a coroborării cu prețurile anterioare stabilite de întreprinderi se constată o modificare similară, cu 0,60 lei/l, care ar fi fost imposibilă în condițiile în care inputurile de intrare (indicatorii financiari) a acestora sunt diferite (contragent, volumul și valoarea stocurilor etc.).

În context, se conchide că nu ar fi fost posibilă o modificare similară (cu 0,60 lei/l) și simultană (21.08.2019, ora 00:00) fără o coordonare anterioară a comportamentului întreprinderilor și fără existența unei comunicări.

17.01.2020

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/07 din 17.01.2020, Lukoil a planificat modificarea din 18.01.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (19,02 lei/l), Benzinei Ecto 100 (19,62 lei/l), Motorinei Euro 5 (16,95 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (11,02 lei/l) (*vol. 15 pag. 305*).

În conformitate cu Dispoziția nr. 10 din 17.01.2020, Petrom a planificat modificarea din 17.01.2021, ora 14:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Standard 95 (19,17 lei/l), Benzinei Extra 99 (20,05 lei/l), Motorinei Standard (17,02 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (11,02 lei/l) (*vol. 24 pag. 184*).

În conformitate cu Dispoziția nr. 9/RT și nr. 10/RT din 18.01.2020, Rompetrol a planificat modificarea din 20.01.2020, la predarea/primirea turei de dimineată a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (19,20 lei/l), Benzinei 98 Efix S (20,07 lei/l), Motorinei Euro 5 (17,09 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (11,02 lei/l) (*vol. 10 pag. 328-329*).

În conformitate cu Ordinul nr. 3 din 17.01.2020, Tirez a planificat modificarea din 18.01.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium-95 (19,15 lei/l), Benzinei Super-98 (19,99 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (10,99 lei/l) (*vol. 27 pag. 216*).

În conformitate cu Ordinul nr. 6 din 17.01.2020, Datario a planificat modificarea din 18.01.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei 95

(18,99 lei/l) , Motorinei (16,99 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (10,99 lei/l) (vol. 19 pag 256).

În conformitate cu Ordinul nr. 05-0 din 15.01.2020, Bemol a planificat modificarea din 16.01.2020, ora 23:59 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium RON-95 (19,20 lei/l), Benzinei Super RON-98 (19,80 lei/l), Euro-Diesel (17,05 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (11,05 lei/l) (vol 17 pag 156).

10.03.2020

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/68 din 09.03.2020, Lukoil a planificat modificarea din 10.03.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (17,42 lei/l), Benzinei Ecto 100 (18,02 lei/l), Motorinei Euro 5 (15,32 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (10,15 lei/l) (vol. 15 pag.264).

În conformitate cu Ordinul nr. 34-0 din 09.03.2020, Bemol a planificat modificarea din 09.03.2020, ora 23:59 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium RON-95 (17,55 lei/l), Benzinei Super RON-98 (18,25 lei/l), Euro-Diesel (15,50 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (10,25 lei/l) (vol. 17 pag 159).

Urmare a coroborării cu prețurile anterioare stabilite de întreprinderi se constată o modificare similară cu 1,00, 1,00, 0,90 și 0,60 lei/l corespunzător, care ar fi fost imposibilă în condițiile în care inputurile de intrare (indicatorii financiari) a acestora sunt diferite (contragent, volumul și valoarea stocurilor etc.). Totodată, modificarea efectivă a prețului la Bemol a fost din 10.03.2020.

În context, se conchide că nu ar fi fost posibilă o modificare similară (cu 1,00, 1,00, 0,90 și 0,60 lei/l corespunzător) și simultană (10.03.2020 ora 00:00) fără o coordonare anterioară a comportamentului întreprinderilor și fără existența unei comunicări.

20.03.2020

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/79 din 19.03.2020, Lukoil a planificat modificarea din 20.03.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (16,72 lei/l), Benzinei Ecto 100 (17,32 lei/l), Motorinei Euro 5 (14,72 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (09,97 lei/l) (vol. 15 pag. 257).

În conformitate cu Dispoziția nr. 43 din 20.03.2020, Petrom a planificat modificarea din 20.03.2020, ora 16:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Standard 95 (16,72 lei/l), Benzinei Extra 99 (17,60 lei/l), Motorinei Standard (14,72 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,97 lei/l) (vol. 24 pag.196).

În conformitate cu Dispoziția nr. 31/RT și nr. 32/RT din 20.03.2020, Rompetrol a planificat modificarea din 20.03.2020, ora 15:30 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (16,75 lei/l), Benzinei 98 Efix S (17,60 lei/l), Motorinei Euro 5 (14,76 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,97 lei/l) (vol. 10 pag 341-342).

În conformitate cu Ordinul nr. 15 din 20.03.2020, Tirex a planificat modificarea din 20.03.2020, ora 08:30 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei

Premium-95 (16,75 lei/l), Benzinei Super-98 (17,40 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,90 lei/l) (vol. 27 pag. 210).

În conformitate cu Ordinul nr. 45 din 20.03.2020, Datario a planificat modificarea din 21.03.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei 95 (16,69 lei/l), Motorinei (14,69 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,89 lei/l) (vol. 19 pag. 270).

În conformitate cu Ordinul nr. 37-0 din 19.03.2020, Bemol a planificat modificarea din 19.03.2020, ora 23:59 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium RON-95 (16,80 lei/l), Benzinei Super RON-98 (17,50 lei/l), Euro-Diesel (14,80 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (10,10 lei/l) (vol. 17 pag. 160).

03.04.2020

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/94 din 02.04.2020, Lukoil a planificat modificarea din 03.04.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (16,47 lei/l), Benzinei Ecto 100 (17,07 lei/l), Motorinei Euro 5 (14,12 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,77 lei/l) (vol. 15 pag. 247).

În conformitate cu Ordinul nr. 17 din 03.04.2020, Tirez a planificat modificarea din 04.04.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium-95 (16,45 lei/l), Benzinei Super-98 (17,05 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,75 lei/l) (vol. 27 pag. 209).

În conformitate cu Ordinul nr. 51 din 03.04.2020, Datario a planificat modificarea din 04.04.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei 95 (16,49 lei/l), Motorinei (14,09 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,69 lei/l) (vol. 19 pag. 272).

În conformitate cu Ordinul nr. 44-0 din 04.04.2020, Bemol a planificat modificarea din 04.04.2020, ora 23:59 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium RON-95 (16,50 lei/l), Benzinei Super RON-98 (17,25 lei/l), Euro-Diesel (14,25 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,80 lei/l) (vol. 17 pag. 162).

22.04.2020

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/106 din 21.04.2020, Lukoil a planificat modificarea din 22.04.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (15,47 lei/l), Benzinei Ecto 100 (16,07 lei/l), Motorinei Euro 5 (13,12 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,67 lei/l) (vol. 15 pag. 234).

În conformitate cu Dispoziția nr. 55 din 22.04.2020, Petrom a planificat modificarea din 22.04.2020, ora 12:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Standard 95 (15,47 lei/l), Benzinei Extra 99 (16,35 lei/l), Motorinei Standard (13,12 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,67 lei/l) (vol. 24 pag. 231).

În conformitate cu Ordinul nr. 24 din 21.04.2020, Tirez a planificat modificarea din 22.04.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium-95 (15,45 lei/l), Benzinei Super-98 (16,05 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,65 lei/l) (vol. 27 pag. 205).

În conformitate cu Ordinul nr. 55 din 21.04.2020, Datario a planificat modificarea din 22.04.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei 95 (15,99 lei/l) , Motorinei (13,59 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,19 lei/l) (vol. 20 pag 3).

În conformitate cu Ordinul nr. 50-0 din 22.04.2020, Bemol a planificat modificarea din 22.04.2020, ora 23:59 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium RON-95 (15,55 lei/l), Benzinei Super RON-98 (16,25 lei/l), Euro-Diesel (13,25 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,70 lei/l) (vol. 17 pag. 164).

24.04.2020

În conformitate cu Dispoziției nr. C09/109 din 23.04.2020, Lukoil a planificat modificarea din 24.04.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei Euro 5 (13,07 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,17 lei/l) (vol. 15 pag. 232).

În conformitate cu Dispoziția nr. 57 din 24.04.2020, Petrom a planificat modificarea din 24.04.2020, ora 14:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei Standard (13,07 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,17 lei/l) (vol. 24 pag. 90).

În conformitate cu Ordinului nr. 25 din 24.04.2020, Tirex a planificat modificarea din 24.04.2020, ora 11:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea (9,05 lei/l) (vol. 27 pag. 204).

În conformitate cu Ordinului nr. 56 din 22.04.2020, Datario a planificat modificarea din 23.04.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei 95 (15,49 lei/l) și Motorinei (13,09 lei/l) (vol. 20 pag 4).

În conformitate cu Ordinul nr. 54-0 din 25.04.2020, Bemol a planificat modificarea din 25.04.2020, ora 23:59 a prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea (9,15 lei/l) (vol. 17 pag 165).

06.05.2020-08.05.2020

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/122 din 05.05.2020, Lukoil a planificat modificarea din 06.05.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea (9,02 lei/l) (vol. 15 pag. 223).

În conformitate cu Ordinul nr. 58/1 din 06.05.2020, Petrom a planificat modificarea din 06.05.2020, ora 18:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea (9,02 lei/l) (vol. 24 pag. 92).

În conformitate cu Ordinul nr. 43/RT din 07.05.2020, Rompetrol a planificat modificarea din 07.05.2020, ora 15:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea (9,02 lei/l) (vol. 10 pag 358).

În conformitate cu Ordinul nr. 29 din 06.05.2020, Tirex a planificat modificarea din 06.05.2020 ora 10:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea (9,00 lei/l) (vol. 27 pag. 200).

În conformitate cu Ordinul nr. 64-0 din 08.05.2020, Bemol a planificat modificarea din 08.05.2020, ora 23:59 a prețului de comercializare cu amănuntul a

prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea (9,00 lei/l) (vol. 17 pag 166).

15.05.2020-20.05.2020

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/133 din 19.05.2020, Lukoil a planificat modificarea din 20.05.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (15,45 lei/l), Benzinei Ecto 100 (16,07 lei/l), Motorinei Euro 5 (12,95 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (8,92 lei/l) (vol. 15 pag. 213).

În conformitate cu Dispoziția nr. 64 din 18.05.2020, Petrom a planificat modificarea din 18.05.2020, ora 16:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei Standard (13,02 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (8,97 lei/l) (vol. 24 pag. 93).

În conformitate cu Dispoziția nr. 44/RT și nr. 45/RT din 15.05.2020, Rompetrol a planificat modificarea din 15.05.2020, ora 17:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (15,47 lei/l), Benzinei 98 Efix S (16,35 lei/l), Motorinei Euro 5 (13,06 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (8,99 lei/l) (vol. 10 pag 356-357).

În conformitate cu Ordinul nr. 68 din 18.05.2020, Datario a planificat modificarea din 19.05.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei (12,94 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (8,94 lei/l) (vol. 20 pag 10).

17.07.2020-23.07.2020

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/169 din 21.07.2020, Lukoil a planificat modificarea din 22.07.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei Euro 5 (13,14 lei/l) (vol. 15 pag. 187).

În conformitate cu Dispoziția nr. 79 din 17.07.2020, Petrom a planificat modificarea din 18.07.2020, ora 00:01 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei Standard (13,15 lei/l) (vol. 24 pag.95).

În conformitate cu Dispoziția nr. 53/RT din 22.07.2020, Rompetrol a planificat modificarea din 22.07.2020, ora 09:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei Euro 5 (13,19 lei/l) (vol. 10 pag. 367).

În conformitate cu Ordinul nr. 109 din 23.07.2020, Datario a planificat modificarea din 23.07.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei (13,14 lei/l) (vol. 20 pag. 15).

În conformitate cu Ordinul nr. 103-0 din 22.07.2020, Bemol a planificat modificarea din 22.07.2020, ora 23:59 a prețului de comercializare cu amănuntul a Euro-Diesel (13,20 lei/l) (vol. 17 pag 167).

25.07.2020

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/172 din 24.07.2020, Lukoil a planificat modificarea din 25.07.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea (9,17 lei/l) (vol. 15 pag. 185).

În conformitate cu Ordinul nr. 104-0 din 24.07.2020, Bemol a planificat modificarea din 24.07.2020, ora 23:59 a prețului de comercializare cu amănuntul a

prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea (9,20 lei/l) (vol. 17 pag 168).

În conformitate cu Ordinul nr. 110 din 24.07.2020, Datario a planificat modificarea din 25.07.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea la 9,14 lei/l (vol. 20 pag 16).

În conformitate cu Ordinul nr. 50 din 24.07.2020, Tirex a planificat modificarea din 25.07.2020 ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Gazului lichefiat în rețea (9,15 lei/l) (vol. 27 pag. 191).

Din cele relatate se constată modificarea efectiv a prețurilor de panou din 25.07.2020, ora 00:00 la toate cele 4 întreprinderi menționate.

Urmare a coroborării cu prețurile anterioare stabilite de întreprinderi se constată o modificare similară cu 0,25 lei/l, care ar fi fost imposibilă în condițiile în care inputurile de intrare (indicatorii financiari) a acestora sunt diferite (contragent, volumul și valoarea stocurilor etc.).

În context, se conchide că nu ar fi fost posibilă o modificare similară (cu 0,25 lei/l) și simultană (21.08.2019, ora 00:00) fără o coordonare anterioară a comportamentului întreprinderilor și fără existența unei comunicări.

28.07.2020-29.07.2020

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/173 din 28.07.2020, Lukoil a planificat modificarea din 28.07.2020, ora 12:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei Euro 5 (12,95 lei/l) (vol. 15 pag.184).

În conformitate cu Dispoziția nr. 85 din 29.07.2020, Petrom a planificat modificarea din 29.07.2020, ora 17:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei Standard (12,95 lei/l) (vol. 24 pag. 96).

În conformitate cu Dispoziția nr. 57/RT din 29.07.2020, Rompetrol a planificat modificarea din 29.07.2020, ora 17:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei Euro 5 (12,99 lei/l) (vol. 10 pag 362).

În conformitate cu Dispoziția nr. 112 din 29.07.2020, Datario a planificat modificarea din 29.07.2020, ora 00:00:01 a prețului de comercializare cu amănuntul a Motorinei (12,99 lei/l) (vol. 20 pag 17).

24.12.2020

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/270 din 24.12.2020, Lukoil a planificat modificarea din 28.12.2020, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (16,15 lei/l), Benzinei Ecto 100 (16,99 lei/l), Motorinei Euro 5 (13,55 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,52 lei/l) (vol. 15 pag.112).

În conformitate cu Ordinul nr. 159-0 din 24.12.2020, Bemol a planificat modificarea din 26.12.2020, ora 23:59 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium RON-95 (16,25 lei/l), Benzinei Super RON-98 (16,95 lei/l), Euro-Diesel (13,70 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,55 lei/l) (vol. 17 pag 172).

În conformitate cu Dispoziția nr. 167 din 24.12.2020, Petrom a planificat modificarea din 26.12.2020, ora 12:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Standard 95 (16,15 lei/l), Benzinei Extra 99 (17,13 lei/l), Motorinei Standard (13,55 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (9,52 lei/l) (vol. 24 pag.100).

În conformitate cu Dispoziția nr. 108/RT din 24.12.2020, Rompetrol a planificat modificarea din 28.12.2020 la predarea-primirea turei a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (16,18 lei/l), Benzinei 98 Efix S (16,98 lei/l) și Motorinei Euro 5 (13,59 lei/l) (vol. 11 pag 7).

Din cele indicate se constată modificarea efectivă a prețurilor de panou din date diferite, însă stabilită la aceeași dată - 24.12.2020 pentru toate cele 4 întreprinderi menționate.

Urmare a coroborării cu prețurile anterioare stabilite de întreprinderi se constată o modificare similară cu 0,10, 0,10 (0,12 pentru Lukoil), 0,10 și 0,20 lei/l, care ar fi fost imposibilă în condițiile în care inputurile de intrare (indicatorii financiari) a acestora sunt diferite (contragent, volumul și valoarea stocurilor etc.).

Conform procesului-verbal al inspecției la Petrom din 20.01.2021 și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la reprezentantul Petrom [REDACTAT] către alți reprezentanți ai întreprinderii [REDACTAT] din 23 decembrie 2020 cu subiectul „preturi noi, de la 26.12”. cu următorul conținut „Datorită condițiilor de piață, te rog sa aplicăm o creștere de 10 bani la benzine și motorine, respectiv de 20 bani la GPL. De pe 26.12, ora 12:00 ziua”.

Conform procesului-verbal al inspecției la Petrom din 20 ianuarie 2021 și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la reprezentantul Petrom [REDACTAT] către alți reprezentanți ai întreprinderii [REDACTAT] din 23 decembrie 2020 ora 2:40PM cu subiectul „price 23.12.xlsx”, cu următorul conținut „În urma raportului pentru formarea prețului vs preț pompă. Prețul Nou pentru produsele petroliere conform cotațiilor este următor”. Modificările enunțate erau între 0,45 și 0,70 lei/l.

Din coroborarea informațiilor ridicate în cadrul inspecției cu dispoziția de modificare a prețurilor reiese faptul că, prețurile practicate pe piață de către Petrom au fost majorate nu conform calculelor interne ale întreprinderii, ci urmare a unor „condiții de piață”. Or, se constată că la data respectivă nici un operator petrolier nu efectuase careva modificări a prețurilor de panou.

De menționat că, modificarea operată de Lukoil pentru Benzina Ecto100 cu 0,12 lei/l este una detașată de ceilalți, însă se constată că aceasta a fost utilizată în vederea creării unei impresii/imagini de detașare de la înțelegere.

În context, se conchide că nu ar fi fost posibilă o modificare similară și relativ simultană fără o coordonare anterioară a comportamentului întreprinderilor și existența unei comunicări.

15.01.2021

În conformitate cu Dispoziția nr. C09/03 din 15.01.2021, Lukoil a planificat modificarea din 18.01.2021, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (17,12 lei/l), Benzinei Ecto 100 (17,97 lei/l), Motorinei Euro 5 (14,42 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (10,10 lei/l) (vol. 14 pag.164).

În conformitate cu Dispoziția f/n din 15.01.2021, Petrom a planificat modificarea din 16.01.2021, ora 00:01 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Standard 95 (17,15 lei/l), Benzinei Extra 99 (18,13 lei/l), Motorinei Standard (14,45 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (10,12 lei/l) (vol. 24 pag. 101).

În conformitate cu Dispoziția nr. 3/RT și nr. 4/RT din 15.01.2021, Rompetrol a planificat modificarea din 16.01.2021, ora 14:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium 95 (17,18 lei/l), Benzinei 98 Efix S (17,98 lei/l), Motorină Euro 5 (14,49 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (10,12 lei/l) (vol. 10 pag. 317-318).

În conformitate cu Ordinul nr. 2 din 15.01.2021, Tirez a planificat modificarea din 18.01.2021, ora 00:00 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium-95 (17,15 lei/l), Benzinei Super-98 (17,99 lei/l), Motorină Euro (14,45 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (10,12 lei/l) (vol. 27 pag 184).

În conformitate cu Ordinul nr. 5 din 15.01.2021, Datario a planificat modificarea din 17.01.2021, ora 00:00:01 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei 95 (17,14 lei/l) , Motorinei (14,44 lei/l) și Gazului lichefiat în rețea (10,14 lei/l) (vol. 20 pag 79).

În conformitate cu Ordinul nr. 06-0 din 18.01.2021, Bemol a planificat modificarea din 18.01.2021, ora 23:59 a prețului de comercializare cu amănuntul a Benzinei Premium RON-95 (17,25 lei/l), Benzinei Super RON-98 (17,95 lei/l), Euro-Diesel (14,60 lei/l) și Gazul lichefiat în rețea (10,15 lei/l) (vol. 17 pag 173).

Conform procesului-verbal al inspecției la Bemol și actele ridicate s-a constatat și ridicat o altă redacție a Ordinului nr. 06-0 cu data din **15.01.2021**, potrivit căruia prețurile menționate anterior urmau a fi operate din 16.01.2021, ora 23:59.

Din cele menționate se constată **modificarea efectivă a prețurilor de panou la date diferite, însă stabilită la aceeași dată 15.01.2021 pentru toate cele 6 întreprinderi.**

Urmare a coroborării cu prețurile anterioare stabilite de întreprinderi se constată o modificare similară cu 1,00, 1,00, 0,90 și 0,80 lei/l, care ar fi fost imposibilă în condițiile în care inputurile de intrare (indicatorii financiari) a acestora sunt diferite (contragent, volumul și valoarea stocurilor etc.) unica explicație logică fiind concertarea acțiunilor întreprinderilor.

De menționat că modificările operate de Lukoil cu 0,97, 0,98, 0,87 și 0,58 lei/l, sunt detașate de ceilalți, însă se constată că modificarea/diferențierea respectivă a fost utilizată în vederea creării unei impresii/imagini de detașare de la înțelegere.

Conform procesului-verbal al inspecției la Bemol din 27.01.2021 și actele ridicate s-a constatat și ridicat captura de ecran cu corespondența [REDACTAT]

din 16.01.2021, după cum urmează:

- [REDACTAT] – Добрый день. Приказ с ценами аннулируется.
- [REDACTAT] – Другие уже поменяли
- [REDACTAT] – Петром только

Comunicarea menționată indică direct la faptul că [REDACTAT] Bemol cunoștea că la data respectivă – 16.01.2021, urmau a fi scumpiri de prețuri la produsele petroliere, fapt care poate fi explicat doar prin comunicarea anterioară între întreprinderi în vederea majorărilor concertate a prețurilor.

Implementarea Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 50 din 11.03.2019.

În altă ordine de idei, Consiliul Concurenței menționează că a identificat numeroase situații pe piața comercializării cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat când informațiile cu privire la modificările de preț raportate de către titularii de licență către ANRE nu corespund cu datele cu privire la modificările de preț realizate de facto pe piață. De exemplu:

- Prin Dispoziția nr. 108/RT din 24.12.2020 (vol. 11 pag. 7) cu privire la stabilirea prețurilor de realizare a produselor petroliere, Rompetrol a decis să majoreze prețurile de realizare a produselor sale la pompă cu 0,10 lei/l (3 tipuri de motorină și 2 tipuri de benzină). Potrivit Dispoziției, noile prețuri au intrat în vigoare la data de 28.12.2020. De asemenea, din informațiile prezentate de către Rompetrol prin scrisoarea nr. 140 din 30.03.2021 (vol. 30 pag. 62-63), prețurile stabilite prin Dispoziția nr. 108/RT din 24.12.2020 au fost de facto practicate la panou în toate stațiile de alimentare operate de către întreprindere la data de 31.12.2020 și la data de 11.01.2021.

Totuși, contrar prevederilor pct. 22 din Metodologie, această modificare de preț nu a fost raportată ANRE. Mai mult decât atât, la următoarea modificare de prețuri din 16.01.2021, în calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul prezentate ANRE în coloana „prețul precedent” au fost indicate prețurile și indicatorii financiari care se referă la modificarea înainte de cea precedentă – din 11.12.2020 (vol. 28 pag. 435-440).

- Prin Ordinul nr. 236 din 28.12.2020 (vol. 20 pag. 65) cu privire la stabilirea prețurilor de realizare a produselor petroliere, Datario a decis să modifice prețurile de realizare a produselor sale la pompă cu +0,10 lei/l (motorină), -0,10 lei/l (benzină) și +0,20 lei/l (GPL). Potrivit Ordinului, noile prețuri au intrat în vigoare la data de 29.12.2020 la toate stațiile de alimentare cu combustibil, cu excepția a 4 stații. De asemenea, din informațiile prezentate de către Datario prin scrisoarea nr. 150 din 29.03.2021 (vol. 26 pag. 465-480), prețurile stabilite prin Ordinul nr. 236 din

28.12.2020 au fost de facto practicate la panou în toate stațiile de alimentare operate de către întreprindere la data de 31.12.2020 și la data de 12.01.2021.

Totuși, contrar prevederilor pct. 22 din Metodologie, această modificare de preț nu a fost raportată ANRE. Mai mult decât atât, la următoarea modificare de prețuri din 17.01.2021, în calculele prețurilor de comercializare cu amănuntul prezentate ANRE în coloana „prețul precedent” au fost indicate prețurile și indicatorii financiari care se referă la modificarea înainte de cea precedentă – din 12.12.2020 (vol. 28 pag. 113-115).

- La data de 18.01.2021 Bemol a stabilit un preț la gaz lichefiat de 10,15 lei/l. În calculul prezentat ANRE (vol. 28 pag. 722) este prezentat un cost mediu ponderat de procurare în valoare de 9,36 lei/l. Reieșind din formula de calcul prevăzută de Metodologie, ceteres paribus, prețul final ar fi trebuit să fie de 12,70 lei/l. Prin urmare se constată că în prețul final a fost calculat incorect, sau valoarea costului mediu ponderat de procurare a fost indicată incorect.

Menționăm că în scrisoarea nr. 07.02./945 din 22.03.2020, prezentată de către ANRE la solicitarea Consiliului Concurenței (vol. 28) calculele cu privire la modificările de preț realizate de către Bemol la data de 18.01.2021 lipiesc. Așadar, nu este posibil de apreciat dacă Bemol a raportat în termenul prevăzut la pct. 22 din Metodologie către ANRE modificările de preț din 18.01.2021.

- Petrom la data de 16.05.2019 a raportat către ANRE modificările de preț care au avut loc la 15.05.2019 (vol. 1 pag. 39-43).

Potrivit informațiilor prezentate de către Petrom prin scrisoarea nr. I-21/53 din 25.03.2021 (vol. 24 pag. 17-20), prețurile pe piață au fost de facto modificate la data de 16.05.2019, orele 12:00.

- Petrom la data de 22.08.2019 a raportat către ANRE modificarea prețului din 21.08.2019 pentru benzină (3 tipuri), motorină (2 tipuri) și GPL. Potrivit calculelor prețurilor de comercializare cu amănuntul a benzinei 95 și a benzinei 92 (vol. 6 pag. 53-54), prețul nou este pus în aplicare din 24.06.2019, dată care este indicată și în rândurile 3-6 ale calculelor. Prin urmare, se constată că nu există o claritate cu privire la data când au avut loc, de facto, modificările de preț.

De asemenea, se reiterează poziția fermă a Plenului Consiliului Concurenței, expusă toate avizele emise în perioada 2014-2021, cu privire la necesitatea deschiderii spre concurență a pieței comercializării cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat și eliminării barierelor neargumentate de intrare și de activitate pe piață. Barierele legale care limitează accesul pe piața produselor petroliere sunt instituite prin art. 14 al Legii privind piața produselor petroliere nr. 461 din 30.07.2001, și se referă la obligativitatea deținerii de către importatorii de produse petroliere principale a unor depozite proprii și/sau închiriate de minim 5 mii m^3 și a unui quantum a capitalului propriu în valoare de cel puțin 8 milioane lei, și la obligativitatea deținerii de către importatorii de gaz lichefiat a depozitelor pentru păstrarea gazului lichefiat în

volum minim de 150 m³. Liberalizarea pieței și înlăturarea barierelor de intrare ar crea condiții pentru stabilirea unor prețuri competitive, determinate în baza cererii și ofertei, și ar permite întreprinderilor mici și mijlocii concureze liber cu întreprinderile mari, inclusiv integrate pe verticală.

6. Calificarea legală a acțiunilor constatăte conform prevederilor Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012

Descoperirea și sancționarea practicilor anticoncurențiale manifestate sub forma practicilor concertate dintre întreprinderi concurente ce au ca scop fixarea prețurilor, împărțirea piețelor sau limitarea producției și a vânzărilor, sunt considerate unele dintre cele mai grave restricționări ale concurenței.

În conformitate cu art. 5 din Legea concurenței, sunt interzise orice acorduri între întreprinderi sau asociații de întreprinderi, orice decizii ale asociațiilor de întreprinderi și orice practici concertate care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.

Pentru a se putea constata incidența art. 5 alin. (1) din Legea concurenței asupra unor acorduri sau practici concertate, este necesară îndeplinirea cumulativă a următoarelor trei condiții:

- i. existența a cel puțin două întreprinderi independente;
- ii. existența faptei – a unui acord, a unei decizii a unei asociații de întreprinderi sau a unei practici concertate;
- iii. acordul să aibă ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.

Existența a cel puțin două întreprinderi independente.

Interdicțiile art. 5 din Legea concurenței sunt aplicate și impuse întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi, atunci când acestea produc efecte pe teritoriul Republicii Moldova.

În sensul definit de art. 4 din Legea concurenței, întreprindere semnifică *orice entitate, inclusiv asociație de întreprinderi, angajată în activitate economică, indiferent de statutul juridic și modul de finanțare al acesteia.*

În speța investigată, din perspectiva aplicării art. 5 din Legea concurenței cu privire la practica concertată privind stabilirea prețurilor pentru produsele petroliere principale și pentru gazul lichefiat, au fost identificate întreprinderile: Rompetrol, Lukoil, Petrom, Bemol, Datario și Tirez, întreprinderi care activează pe următoarele piețe relevante:

- comercializării cu amănuntul a benzinei prin intermediul stațiilor de alimentare pe teritoriul Republicii Moldova, cu elemente (caracteristici) locale;
- comercializării cu amănuntul a motorinei prin intermediul stațiilor de alimentare pe teritoriul Republicii Moldova, cu elemente (caracteristici) locale;

- comercializării cu amănuntul a gazului lichefiat prin intermediul stațiilor de alimentare pe teritoriul Republicii Moldova, cu elemente (caracteristici) locale.

Întreprinderile menționate sunt societăți comerciale, organizate conform legislației Republicii Moldova, având forma juridică de societăți cu răspundere limitată sau societăți pe acțiuni. Aceste întreprinderi, în scopul obținerii de profit, desfășoară activitate economică, având, astfel, calitate de întreprindere în sensul legii.

Constatările expuse la Capitolul „Părțile implicate”, demonstrează faptul că întreprinderile: Rompetrol, Lukoil, Petrom, Bemol, Datario și Tirex sunt întreprinderi independente, întrucât aceste întreprinderi nu fac parte din același grup de întreprinderi sau nu sunt controlate de aceeași persoană ori de aceleași persoane.

În consecință, prima condiție prevăzută de art. 5 din Legea concurenței este îndeplinită.

Existența faptei anticoncurențiale

Art. 5 din Legea concurenței interzice *orice acorduri între întreprinderi sau asociații de întreprinderi, orice decizii ale asociațiilor de întreprinderi și orice practice concertate (denumite în continuare acorduri) care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.*

Sub interdicția prevăzută de art. 5 alin. (1) din Legea concurenței, cade orice tip de cooperare între întreprinderile concurente care restricționează sau ar putea restricționa concurența. Astfel, este interzis orice contact direct sau indirect între întreprinderile concurente ce are ca obiect sau ca efect influențarea comportamentului pe piață al unui concurent existent sau potențial sau să dezvăluie unui concurent comportamentul viitor pe care s-au hotărât să îl adopte sau doresc să îl adopte pe piață. În sensul Legii concurenței, *practica concertată reprezintă forma de coordonare a acțiunilor între întreprinderi independente și/sau grupuri independente de întreprinderi, prin care cooperarea dintre acestea înlocuiește în mod intenționat riscurile concurenței fără ca întreprinderile sau grupurile de întreprinderi să fi încheiat un acord în acest sens.*

Pentru analiza incidenței unei practici concertate cu regulile de concurență sunt aplicabile aceleași criterii ca în cazul analizei incidenței cu prevederile Legii concurenței a unui acord între întreprinderi sau ale unei decizii ale unei asociații.

Astfel, art. 5 din Legea concurenței se aplică la toate formele de coordonare a comportamentului pe piață, inclusiv practicilor concertate.

Luând în considerare faptul că, în sensul art. 5 din Legea concurenței, orice acorduri între întreprinderi sau asociații de întreprinderi, orice decizii ale asociațiilor de întreprinderi și orice practici concertate sunt denumite acorduri, distincția fiind forma în care se manifestă, pentru analiza incidenței unei practici concertate cu regulile concurenței sunt aplicate aceleași criterii ca în rezultatul analizei incidenței cu

prevederile Legii concurenței a unui acord între întreprinderi sau ale unei decizii ale unei asociații de întreprinderi.

Practica concertată poate fi dedusă din coordonarea care devine evidentă din comportamentul participanților de pe piață care fără a ajunge la încheierea de înțelegeri formale (înțelegeri neformalizate), au adoptat, în mod conștient, o cooperare practică, pentru evitarea riscurilor concurenței.

Bazându-se pe jurisprudența anterioară¹⁸ CJUE a statuat că, pentru ca o înțelegere să existe, în sensul legislației concurențiale, este suficient ca întreprinderile să-și fi exprimat intenția lor comună de a se comporta pe piață într-un anumit mod¹⁹. Nu este relevant modul în care este exprimată această intenție (spre exemplu, în scris sau verbal).

O practică concertată poate consta într-un contact direct sau indirect între întreprinderi, a cărui intenție/al cărui efect este fie influențarea comportamentului de piață, fie dezvăluirea, către concurenții lor, a comportamentelor pe care intenționează să le adopte în viitor.

Termenul de „înțelegere” este incident nu doar în situația unui plan general sau a unor prevederi în mod expres agreeate de către părți, ci și în cazul punerii în aplicare a ceea ce a fost agreeat pe baza aceluiași mecanisme și în realizarea aceluiași scop comun. Așa cum a fost subliniat și de către CEJ în hotărârea *Commission v Anic Partecipazioni SpA*²⁰, o înțelegere poate consta nu doar dintr-o acțiune izolată, ci și dintr-o serie de acțiuni sau dintr-un anumit comportament.

Noțiunea de practică concertată presupune nu numai concertarea, ci, de asemenea, un comportament pe piață care rezultă din concertarea respectivă și având o legătură de cauzalitate cu aceasta, se poate presupune că întreprinderile care iau parte la o astfel de practică concertată și care rămân active pe piață vor ține seama de informațiile schimbate cu concurenții lor pentru a-și determina propriul comportament pe piață²¹.

Respectiv, existența unui acord anticoncurențial poate fi dedusă dintr-un număr de coincidențe și indicii care luate împreună pot, în absența unei explicații plauzibile, să constituie o încălcare a regulilor de concurență. Aceste indicii și coincidențe pot furniza informații nu doar despre simpla existență a unui acord anticoncurențial, dar și despre durata acestora în timp sau despre perioada în care au fost aplicate.

Prin urmare, pentru ca un acord/practică concertată să existe, criteriile cerute de standardul probatoriu, bazându-ne pe jurisprudența CJUE²² și conform p. 29 al

¹⁸ Cauza 41/69 *ACF Chemiefarma N.V. v Commission* [1970] ECR 661, par. 112 și hotărârea CEJ din Cauzele conexe 209-215 și 218/78 *Heintz van Landewyck Sarl v Commission* [1980] ECR 3125, par. 86.

¹⁹ Cauza T-1/89 *Rhône poulenc v Commission*, [1991] ECR II-867, par. 120, Cauzele conexe T-305/94 etc. *Limburges Vinyl Maatschappij N.V. și alții v Commission* (PVC II), [1999] ECR II-931, par. 715.

²⁰ Cauza C-49/92P *Commission v Anic Partecipazioni SpA* [1999] ECR 619, par. 64 și 65.

²¹ Decizia CC nr. 76/20.12.2018, Consiliul Concurenței România, pct. 418

²² Hotărârea în cauza 41/69 *ACF Chemiefarma N.V. v Comisia* [1970] ECR 661, par. 112 și hotărârea CJUE din Cauzele conexe 209-215 și 218/78 *Heintz van Landewyck Sări v Comisia* [1980] ECR 3125, par. 86.

Regulamentului privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale, adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 14/2013, este suficient contactul direct sau indirect între concurenți, prin care întreprinderile să-și fi exprimat intenția lor comună de a se comporta pe piață într-un anumit mod²³.

Așadar, existența unei practici concertate trebuie dedusă dintr-un număr de coincidențe și indicii care luate împreună, în lipsa unor explicații plauzibile, constituie o încălcare a regulilor de concurență.

În perioada investigată, întreprinderile au modificat prețurile pentru același sortiment de produse, în aceeași perioadă și cu același quantum de cca 10 ori. Această practică în materie de preț la produsele petroliere principale și a gazului lichefiat s-a realizat în scopul menținerii cotelor de piață și de a controla, în acest mod, piața.

În acest sens, întreprinderile investigate au renunțat să se comporte independent/autonom, în scopul eliminării incertitudinii comportamentului concurenților (în scopul asigurării unei poziții favorabile pe piață și evitării concurenței reale).

Astfel, modificările de preț cu aceeași valoare și în aceeași perioadă de timp (în perioada 15.05.2019 – 18.01.2021) nu pot fi explicate din punct de vedere a „determinării prețului barometric pe piață” (barometric price leadership) – atunci când o întreprindere majorează prețurile, urmare a creșterii costurilor, alte întreprinderi care se confruntă cu aceleași majorări de costuri, urmează exemplul. Mai mult decât atât, în urma analizelor realizate de către Consiliul Concurenței se constată că, de cele multe ori, deciziile întreprinderilor de modificare a prețurilor cu aceeași valoare nu au la bază o justificare economică concludentă, care ar reieși din evoluția costurilor de achiziție a stocurilor sau a altor parametri economico-financiar și se realizează în baza operării rentabilității, inclusiv stabilirea unor rate de rentabilitate negative, care provoacă pierderi financiare întreprinderilor, sau excesiv de mari (până la 33,42%).

Așadar, creșterile uniforme de prețuri pot fi explicate doar prin intenția comună a părților de a ajusta nivelul prețurilor și de a evita riscurile schimbărilor condițiilor de concurență, care sunt inerente la orice modificare de preț.

Structura/evoluția piețelor relevante (în funcție de venitul din vânzări, cotele de piață a întreprinderilor vizate de prezenta investigație nu au variat semnificativ, înregistrând în anul 2019 față de anul 2020 o deviere mai mică de 2%), denotă faptul că comportamentul de coordonare a prețurilor a contribuit la menținerea cotele de piață a întreprinderilor investigate, controlând, astfel, piața.

Materialul probator identificat în cadrul investigației a demonstrat că părțile nu au avut un comportament independent la stabilirea/modificarea prețurilor, acționând în mod concertat, în acest sens fiind identificate următoarele documente/probe care denotă

²³ Hotărârea în cauza T-1/89 Rhone Poulenc v Comisia, [1991] ECR II-867, par. 120; Hotărârea în cauzele conexe T-305/94 etc. Limburgse Vinyl Maatschappij N V și alții v Comisia (PVC II), [1999] ECR II-931, par. 715.

existență unor contacte/schimb de informații între întreprinderile concurente, care au creat o transparență artificială pe piață și care au influențat comportamentul acestora pe piață:

a) declarațiile administratorului întreprinderii Lukoil în cadrul ședinței Comisiei Economie, Buget și Finanțe a Parlamentului RM din 03.02.2021, cu privire la faptul că întreprinderile de pe piața produselor petroliere își coordonează comportamentul de stabilire a prețurilor;

b) informațiile obținute în cadrul inspecțiilor;

c) contractele de vânzare-cumpărare între părțile vizate de prezenta investigație. Între întreprinderile Petrom, Rompetrol, Lukoil, Bemol, Datario și Tirez există tranzacții frecvente și importante de vânzare-cumpărare (întreprinderile examinate au avut în anul 2019 și în anul 2020 interconexiuni cu cel puțin alte 3 întreprinderi dintre cele examinate);

d) interconexiunile întreprinderilor examinate prin intermediul proprietarilor stației/imobilului;

e) comunicatul de presă emis în mai 2019 de întreprinderile reclamate (Petrom, Lukoil, Bemol, Datario și Tirez), relevă că întreprinderile semnatare s-au întrunit în vederea stabilirii conduitei lor viitoare în piață „...vom declanșa acțiunile legale prin care să ne apărăm drepturile”;

f) Între reclamații au avut loc conexiuni telefonice numeroase în perioadele din jurul ultimelor modificări de prețuri examinate, direct sau prin intermediul terților.

Astfel, comportamentul privind modificarea prețurilor pentru același sortiment de produse, în aceeași perioadă și cu aceeași valoare, a întreprinderilor vizate de prezenta investigație nu poate fi explicat altfel decât în rezultatul schimbului de informații/contactului, întrucât:

a) **echilibrul de preț** este stabilit la un nivel diferit față de cel care ar fi rezultat din concurență. Reclamații stabilesc prețurile pe piață în așa mod încât modificarea de preț să fie egală cu valoarea țintită, identică cu modificarea de preț a concurenților și nu reieșind din evoluțiile care le înregistrează la nivelul costurilor de achiziție a stocurilor sau a altor parametri economico-financiari, în acest fel fiind eliminată concurența;

b) întreprinderile au acționat împreună în mod regulat (10 situații), pentru o perioadă lungă de timp (în perioada 15.05.2019 – 18.01.2021);

c) prezența similitudinii cuantumului de modificare a prețurilor și momentului de creștere / majorare a prețurilor;

d) prețurile au fost aprobate de toate întreprinderile investigate în aceeași zi, anterior afișării prețurilor la panou de către operatorii petrolieri – 20.08.2019, 10.03.2020, 25.07.2020, 28.12.2020 și 15.01.2021;

e) modificările de preț au fost realizate pentru același sortiment de produse;

f) existența unui mecanism de monitorizare care permite întreprinderilor să supravegheze dacă sunt respectate regulile stabilite, monitorizarea fiind facilitată de transparența pieții (prețurile sunt afișate la panou);

g) piața investigată prezintă caracteristici cu probabilitate mai mare de coordonare. Posibilitatea de coordonare este mai mare pe piețele care sunt suficient de transparente, concentrate, ne complexe și stabile.

Transparență. Având în vedere că piața comercializării produselor petroliere cu amănuntul are un grad înalt de transparență (prețurile sunt afișate la panou), întreprinderile pot obține cu ușurință informații despre prețurile concurenților și pot monitoriza dacă sunt respectate regulile stabilite.

Concentrarea pieței. Reieșind din valorile indicatorul CR6, situat în intervalul 70%-80%, se constată că piețele vizate de prezenta investigație prezintă caracter de oligopol, în care întreprinderile implicate dețin majoritatea cotei din piață (mai mult de 80% în cazul benzinei și motorinei, iar la gaz lichefiat mai mult de 70%). În acest context, se menționează că este mai ușor pentru un număr restrâns de întreprinderi să ajungă la o înțelegere comună asupra condițiilor de coordonare și să monitorizeze abaterile.

Necomplexă. Realizarea unei coluziuni cu privire la prețul unui produs omogen este mai ușoară, decât cu privire la prețurile de pe o piață cu multe produse diferențiate. Având în vedere că produsele petroliere comercializate pe piață sunt relativ omogene de la o întreprindere la alta, de multe ori având și aceeași sursă (producător), întreprinderile sunt motivate să adopte un comportament similar pe piață în scopul de a evita concurența prin preț și scăderea profiturilor.

Stabilă. Potrivit structurilor piețelor relevante în cauză, prezentate în Tabelele²⁴ din Capitolulul „Piața relevantă”, întreprinderile vizate în prezenta investigație, în funcție de venitul din vânzări, au cote de piață stabile (devierile înregistrate în anul 2019 față de anul 2020 sunt mai mici de 2%).

Piața comercializării produselor petroliere cu amănuntul este o piață matură, pe care este dificil de intrat din cauza barierelor economice și legislative importante.

Restrângerea concurenței prin obiect

Prevederile art. 5 din Legea concurenței, urmărește să protejeze nu numai interesele concurenților sau ale consumatorilor, ci și structura pieței iar prin aceasta concurența ca atare.

O practică concertată va intra sub incidența prevederilor art. 5 din Legea concurenței, chiar în absența efectelor anticoncurențiale pe piață. Ca și în cazul acordurilor între întreprinderi și deciziilor asociațiilor de întreprinderi, practicile

²⁴ „Cotele pe piața relevantă după volumul comercializării și venitul din vânzări, 2019”
„Cotele pe piața relevantă după volumul comercializării și venitul din vânzări, 2020”

concertate sunt interzise, indiferent de efectele lor, când acestea au obiect anticoncurențial²⁵.

Sintagma „au ca obiect sau au ca efect,, din prevederile alin. (1) al art. 5 din Legea concurenței, trebuie interpretată disjunctiv în sensul că obiectul, respectiv efectul, reprezintă cerințe alternative și nu cumulative.

Prevederile alin. (2) al art. 7 din Legea concurenței, similar jurisprudenței europene²⁶ stabilește că cartelurile dure care au ca obiect restrângerea concurenței sunt cele mai grave acorduri anticoncurențiale care prin natura lor sunt dăunătoare pentru buna funcționare a concurenței normale, au capacitatea de a împiedica, restrânge sau denatura concurența, adică au efecte negative asupra concurenței.

Cartelurile dure interzise de art. 7 din Legea concurenței, fiind considerate cele mai grave restricții ale concurenței, sunt considerate drept restricții prin obiect. Respectiv, în sensul aplicării art. 5 alin. (5) din Legea concurenței, nu trebuie să se demonstreze efectele reale asupra pieței. Această prezumție are la bază gravitatea restricției și experiența care arată că este foarte probabil ca acordurile care au ca obiect restrângerea concurenței să producă efecte negative asupra pieței și să pericliteze obiectivele urmărite de regulile de concurență. În acest sens, în hotărârea în cauza *Consten and Grundig*, CJUE a statuat: nu este nevoie a se lua în considerare efectele concrete ale unei înțelegeri din moment ce este evident că obiectul său a fost de a preveni, restrânge sau distorsiona concurența²⁷.

Prin urmare, pentru a aprecia dacă un acord/o practică concertată între întreprinderi prin obiect restrânge concurența și prezintă prin însăși natura lor, un grad suficient de nocivitate pentru buna funcționare a concurenței normale pentru a se putea considera că examinarea efectelor acestora nu este necesară, urmează a fi analizate conform pct. 32 al Regulamentului privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale, adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 14/2013, cuprinsul dispozițiilor acestora, obiectivele pe care urmăresc să le atingă, precum și contextul economic și juridic în care acestea se înscriu. În cadrul aprecierii respectivului context, se ia în considerare natura bunurilor sau serviciilor afectate, precum și condițiile reale de funcționare și structura pieței sau a piețelor relevante.

Întreprinderile implicate, fiind parte a practicii concertate prin care au modificat prețurile pentru același sortiment de produse, în aceeași perioadă și cu circa același cuantum, au evitat riscul comercial care ar exista în condiții normale de concurență, deoarece, prin acest comportament acestea au redus incertitudinea în ceea ce privește comportamentul concurenților săi.

²⁵ Hotărârea în cauza C-199/92 P *Htils v Comisia*, [1999] ECR I-4287, par. 158-166, dar și hotărârea în cauza C-49/92P *Comisia v Anic Participazioni SpA*, [1999] ECR I-4125, par. 121.

²⁶ Hotărârea în cauza C-209/07 *Irish Beef*.

²⁷ Hotărârea în cauza 56 și 58/64 *Consten SA & Grundig-Verkaiifs-GMBH v Comisia* [1966] ECR 299, par. 342, reiterat mai recent în cauza T-395/94 *Atlantic Container Line AB v Comisia* [2002] ECR II-875, par. 76.

Comportamentul întreprinderilor investigate demonstrează opțiunea lor clară de a nu concura între ele prin preț, denaturând astfel un parametru esențial al pieței, și anume concurența, procesul concurențial fiind înlocuit cu o formă de cooperare care exclude incertitudinile cu privire la comportamentul viitor pe piață al părților implicate.

Practica concertată de stabilire a prețurilor a avut ca obiect eliminarea concurenței între întreprinderile participante la această practică, deoarece practicând aceeași modificare de preț, nu a existat o competiție reală și eficientă, care să ofere consumatorilor posibilitate de a alege comerciantul.

Aptitudinea de a afecta concurența este demonstrată de următoarele aspecte:

- Concurența a fost eliminată între întreprinderile implicate care au decis să nu mai concureze prin preț între ele, înlocuind concurența onestă cu o formă de cooperare. În prezenta investigație parametrul concurențial afectat este prețul, în condițiile în care concurența prin preț este cea mai vizibilă și mai importantă formă de concurență. Efectul unei concurențe efective constă în practicarea prețurilor diferențiate, orientate la costuri, făcând astfel, posibilă alocarea optimă a resurselor întreprinderilor și oferind consumatorilor beneficiul de a alege.

- Concurența pe piețele investigate a fost denaturată prin vicierea comportamentului întreprinderilor investigate, astfel încât acesta să nu mai fie independent și individual, afectând, în acest mod, procesul concurențial care ar fi trebuit să genereze cel mai bun preț pentru consumatori/clienti.

Practicile concertate în cadrul cărora s-au stabilit prețurile sunt considerate ca fiind de gravitate mare, acestea prezentând un asemenea grad de pericol pentru concurență și consumatori, încât se admite, în practică și jurisprudență, că nu este necesar probarea efectelor lor anticoncurențiale, fiind considerată încălcare prin obiect.

Prin urmare, atât materialul probator identificat și constatat pe parcursul investigației ce constituie obiectul prezentului raport, cât și comportamentul efectiv manifestat de întreprinderile Rompetrol, Lukoil, Petrom, Bemol, Datario și Tirez pentru care nu există nici o explicație în afara concertării, demonstrează faptul că părțile implicate, pentru perioada 15.05.2019 – 18.01.2021, la modificarea prețurilor cu amănuntul la benzină, motorină și gaz lichefiat, au realizat o practică concertată de stabilire/fixare directă și indirectă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare, faptă interzisă expres de prevederile art. 5 alin. (1) și (3) lit. a) și art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței.

Reieșind din cele expuse mai sus, în conformitate cu art. 71 al Legii concurenței, Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să aplice, prin decizie, întreprinderilor amenzi în cazul în care, în mod intenționat sau din neglijență, aceste întreprinderi încalcă prevederile art. 5 al Legii concurenței.

În acord cu prevederile art. 72 al Legii concurenței, nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale se determină în funcție de gravitatea și durata faptei. Nivelul de bază se obține prin înmulțirea

procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării.

Individualizarea sancțiunilor prevăzute la art. 72 din Legea concurenței, se face ținând cont de gravitatea și durata faptei, luând în considerare criteriile prevăzute de art. 72 alin. (2), alin. (3) și alin. (5) din Legea concurenței. Totodată, cuantumul amenzii se bazează pe determinarea unui nivel de bază care se poate majora în cazul existenței circumstanțelor agravante sau se poate reduce în cazul existenței circumstanțelor atenuante.

Evaluarea gravității unei încălcări se face de la caz la caz, pentru fiecare tip de încălcare, luându-se în considerare împrejurările relevante ale cazului. Astfel, se vor avea în vedere, natura faptei săvârșite, dimensiunea și importanța pieței relevante, precum și dimensiunea geografică a pieței relevante.

Conform art. 72 alin. (3) lit. c) din Legea concurenței, nivelul de bază calculat pentru gravitatea faptei constituie de la 2% până la 4% din cifra totală de afaceri realizată de către întreprinderile implicate în anul financiar anterior sancționării pentru faptele de gravitate mare precum sunt acordurile orizontale de tipul cartelurilor dure, definite de art. 7 alin. (1) al Legii concurenței și calificate ca încălcare a art. 5 din Legea concurenței.

Având în vedere că în sensul prezentului raport de investigație se propune constatarea încălcării prin obiect, precum și gravitatea mare a faptei anticoncurențiale, în conformitate cu art. 72 alin. (3) lit. c) din Legea concurenței, nivelul de bază calculat pentru gravitatea faptei poate constitui de la 2% la 4% din cifra totală de afaceri realizată de către întreprinderile implicate (Rompetrol, Lukoil, Petrom, Datario, Bemol și Tirex), în anul financiar anterior sancționării pentru încălcarea art. 5 alin. (1) și (3) lit. a) din Legea concurenței.

În sensul prezentului raport se constată următoarele circumstanțe care determină caracterul grav al faptelor anticoncurențiale realizate de Rompetrol, Lukoil, Petrom, Datario, Bemol și Tirex la comercializarea produselor petroliere principale și a gazului lichefiat prin intermediul stațiilor de alimentare, și anume:

- natura faptei comise – încălcarea art. 5 alin. (1) și (3) lit. a) al Legii concurenței s-a constatat prin obiect, întrucât a vizat fixarea/stabilirea prețurilor pentru comercializarea produselor petroliere principale și a gazului lichefiat prin intermediul stațiilor de alimentare;
- extinderea efectului încălcării la nivel național – piețele afectate sunt extinse, acoperind întregul teritoriu al Republicii Moldova;
- fapta anticoncurențială stabilită de întreprinderile implicate au influențat negativ prețurile întreprinderilor care depind de prețul produselor petroliere și a gazului lichefiat, întrucât efectul negativ al practicii concertate a fost translatat și către întreprinderile care activează la alt nivel al pieței relevante și către consumatorii finali.

Conform prevederilor art. 72 alin. (5) din Legea concurenței, în funcție de durată, faptele se împart în 3 categorii: fapte de scurtă durată (mai puțin de un an) sau cu consumare instantanee: factor 1; fapte de durată medie (de la un an la cinci ani): factor 1,2; și fapte de lungă durată (peste cinci ani): factor 1,4. Respectiv, nivelul de bază al amenzi se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării.

Având în vedere constatările descrise în Capitolul 4, conform cărora faptele anticoncurențiale realizate de Rompetrol, Lukoil, Petrom, Datario, Bemol și Tirez la comercializarea produselor petroliere principale și a gazului lichefiat prin intermediul stațiilor de alimentare s-au realizat în perioada 15.05.2019–18.01.2021, factorul aferent duratei încălcării se determină ca fiind de durată medie: - factor 1,2.

7. Concluzii și propuneri în urma finalizării investigației, inclusiv consecințele juridice

Reieșind din constatările expuse mai sus, în temeiul art. 39 și art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, se propune Plenului Consiliului Concurenței, prin emiterea unei decizii, de:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1) și (3) lit. a) și art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 de către întreprinderile „Rompetrol Moldova” SA, „Lukoil-Moldova” SRL, „Petrom-Moldova” SRL, „Bemol Retail” SRL, „Datario” SRL și „Tirez Petrol” SA, prin participarea la un acord/practică concertată ce a fost îndreptată spre stabilirea/fixarea directă sau indirectă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare către terți la produsele petroliere principale și la gaz lichefiat pe teritoriul Republicii Moldova, în perioada 15.05.2019-18.01.2021.

2. A aplica întreprinderilor „Rompetrol Moldova” SA, „Lukoil-Moldova” SRL, „Petrom-Moldova” SRL, „Bemol Retail” SRL, „Datario” SRL și „Tirez Petrol” SA o amendă pentru încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1) și (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012, în mărime de la 2% până la 4% din cifra totală de afaceri înregistrată în anul anterior sancționării, factor de durată 1,2, cu luarea în considerare a nivelului maxim.

3. A remite raportul de investigație Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ de reglementare pe piața produselor petroliere, pentru prezentarea punctului de vedere.

4. A remite raportul de investigație Parlamentului Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile art. 4 din Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 29 din 12.03.2021 privind rezultatul audierilor cu privire la creșterea prețurilor la carburanți.

5. A remite raportul de investigație Consiliului Suprem de Securitate, în conformitate cu Decizia CSS nr. 01-02-02 din 26.02.2021 cu privire la „Creșterea prețurilor la produsele petroliere și impactul acestora asupra securității economice a

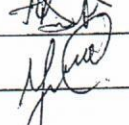
statului”.

6. A continua investigația inițiată prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 03 din 19.01.2021 referitor la alte aspecte de funcționare a pieței.

Echipa de investigație:

Diana Rusuhanu, raportor, șef al echipei de investigație

Diana Lapteacru, membru

Dmitrii Pădure, membru

Cristina Josan, membru

JurnalTV

